

**Стратегія зниження ризику лих
Гірської територіальної громади
на 2022-2028 роки**

За фінансової підтримки:

**Фінансується в рамках
гуманітарної допомоги
Європейського Союзу**

Розробка «Стратегії зниження ризику лих Гірської територіальної громади на 2022-2028 роки» стало можливим завдяки значній підтримці в рамках цивільного захисту та гуманітарної допомоги Європейського Союзу.

Відповідальність за зміст лежить на ACTED і не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу.

Зміст

Список акронімів	4
Вступ.....	6
Методологія та опис процесу роботи по розробці Стратегії зниження ризику лих Гірської територіальної громади.....	9
Впровадження Стратегії зниження лих на території Гірської ТГ	11
Відповідність на місцевому рівні.....	13
Переваги впровадження Стратегії зменшення ризику лих Гірської ТГ на 2022-2028 роки.....	14
Характеристика ТГ	17
Земельні ресурси Гірської ТГ	18
Фізико-географічна характеристика Гірської територіальної громади.....	18
Рельєф	18
Ґрунти	18
Водні ресурси	19
Клімат.....	21
Населення.....	23
Соціальна інфраструктура	26
Медичні заклади	28
Економіка Гірської територіальної громади.....	29
Промисловість.....	29
Малий та середній бізнес	30
Агропромисловий комплекс	30
Об'єкти житлово-комунального господарства	31
Потенційно небезпечні об'єкти на території Гірської ТГ	32
Вплив вугледобувних підприємств на Гірську ТГ	34
Вплив збройного конфлікту на підприємства та Гірську ТГ.....	37
Вплив на електроенергетичну систему	37
Вплив на водозабезпечення	38
SWOT Аналіз.....	39
Таблиця 2 - SWOT аналіз	41
Таблиця 3 - Небезпеки/фактори, вразливості та заходи по населених пунктах Гірської ТГ	46
Реалізація стратегії	49
Фінансове забезпечення реалізації Стратегії.....	61
Моніторинг	72
Таблиця 3 - Індикатори реалізації Стратегії	73

Список акронімів

ДСНС	Державна служба України з надзвичайних ситуацій
НС	Надзвичайна ситуація
ЦЗ	Цивільний захист
ЦЗН	Цивільний захист населення
ЗС	Захисна споруда
КП	Комунальне підприємство
Комісія з питань ТЕБ та НС	Комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій
ПРУ	Протирадіаційні укриття
РДА	Районна державна адміністрація
КМУ	Кабінет міністрів України
ЗУ	Закон України
АКТЕД	Філія «АКТЕД» (Агентство технічної співпраці і розвитку)
ІМПАКТ	Ініціативи ІМПАКТ
СМТ	Селище міського типу
БЖД	Безпека життєдіяльності
ЗРЛ	Зниження ризику лих
ДПРЧ	Державна пожежно-рятувальна частина
ООС	Операція об'єднаних сил
ГУ	Головне управління
МРВ	Міськрайонний відділ
ВЦА	Військово цивільна адміністрація
США	Сполучені штати Америки
ООН	Організація об'єднаних націй
НМЦ ЦЗ	Навчально-методичний центр цивільного захисту
ПНО	Потенційно-небезпечний об'єкт
МВС	Міністерство внутрішніх справ
ЗІЗ	Засоби індивідуального захисту
ДК	Державний класифікатор
МОЗ	Міністерство охорони здоров'я
ФАП	Фельдшерсько-акушерський пункт
ДПРЗ	Державний пожежо-рятувальний загін
ТПВ	Тверді побутові відходи
ТУ	Технічні умови
ТЗ	Технічне завдання
СЗН	Соціальний захист населення

ЦНАП	Центр надання адміністративних послуг
ЖКГ	Житлово-комунальне господарство
ВПО	Вимушено переміщені особи
СПД ВП СРУП	Сектор поліцейської ділянки відділу поліції Северодонецького районного управління поліції
ССД	Служба у справах сім'ї і дітей
КНП	Комунальне некомерційне підприємство
ПУТ	Підконтрольна уряду територія
НПУТ	Непідконтрольна уряду територія

Вступ

За останні тридцять років як світ, так і Україна зіткнулися з безпрецедентною кількістю катастроф природного (посуха, повені, шторми, пожежі, землетруси ін.) та антропогенного (руйнування будівель в наслідок вибухів газу, витік аміаку та ін.) характеру. Зростає, як число зафіксованих катастроф, так і їх масштаби. При цьому, кількість постраждалих людей за тридцятирічний період росте в ще більших пропорціях.

Причини такого різького сплеску різні, але серед них можна виділити дві основні:

- зростаюча вразливість людей до природних та антропогенних загроз;
- зміна погодних умов протягом тривалого часу.

Використання природних ресурсів вище рівня їх можливого відновлення призводить до екологічної деградації. Прикладом тому є несанкціонована вирубка лісів західної України, яка, в свою чергу, збільшила ризик виникнення природних лих, а саме – довготривалих паводків чи, наприклад, зміна погодних умов призвели до масштабних лісових пожеж в екосистемах в літній період 2020 року як на західній, так й на східній Україні.

Що стосується сходу країни, то зі збільшенням кількості лих збільшується кількість вразливих верств населення, на яке, в свою чергу, додатково впливає довготривалий збройний конфлікт.

Зі зміною погодних умов росте кількість та масштаби лих/катастроф. Тому є необхідним зменшувати вразливості населення та його захист; збереження територій та навколишнього природного середовища від НС.

На сьогоднішній день в цієї ситуації ефективним є використання підходу **Управління ризиком лих**, який гармонізований в більш ніж 85 країн світу.

Що означає цей підхід:

Управління ризиком лих - це всеосяжний підхід, який включає в собі дії, спрямовані на зниження ризику лих. Ці дії можуть носити політичний, технічний, соціальний та економічний характер. Управління ризиком лих може виражатися в самих різних формах, включаючи стратегічні вказівки, законодавство, плани забезпечення готовності, проекти в сільськогосподарському секторі, програми страхування або навіть заняття з плавання.

Ризик лих може бути зменшений шляхом зниження загрози, вразливості або обох факторів. Втрати від катастроф можуть бути зменшені, а в деяких випадках навіть вичерпані за допомогою превентивних дій. **Наприклад**, посадка посухостійких культур або проектування сейсмостійких будівель. Особливо важливі неструктурні заходи, такі як розвиток компетенції в галузі управління ризиком лих і обізнаність, які досягаються за допомогою діалогу з усіма зацікавленими сторонами.

Для успіху в зниженні ризику лих, дії повинні вживатися задовго до того, як станеться стихія. Важливо перенести **пріоритет з реагування на лихо на пріоритет по запобіганню і підготовці до нього**. На жаль, часто для мобілізації політичних та економічних ресурсів необхідно будь-яка масштабна НС. У таких випадках фаза раннього відновлення відразу після лиха може надати важливе **"вікно можливості"** для створення стійкості до майбутніх загроз.

У той час, як масштабні НС потребують багато уваги та ресурсів, заходи по зниженню ризику лих проходять непомітно. Саме підхід Управління ризиком лих допомагає знизити витрати на досягнення цілей сталого розвитку. Існує безліч доказів економічної вигоди від спеціалізованих програм і стратегій, націлених на зниження ризику лих. **Вже встановлено, що кожен долар, вкладений в заходи зі зниження ризику та пом'якшення наслідків стихійних лих, економить 6-7 доларів.**

Цілі, направлені на зниження бідності, сталий розвиток та зниження ризику лих взаємно пов'язані між собою. Для успіху в їх досягненні вкрай важливо підвищення обізнаності, збільшення ресурсів на місцевому, регіональному та національному рівні.

В Україні, Кодекс цивільного захисту регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження органів державної влади, органів місцевого самоврядування.

Згідно зі статтею 3 Конституції України життя та здоров'я людини, її безпека є найвищими соціальними цінностями, про забезпечення яких Україна відповідає перед нею. Запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, зменшення збитків і втрат у разі їх виникнення, ефективна ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій є одним з головних пріоритетів діяльності органів влади.

Тенденція зростання рівня загрози нормальному режиму життєдіяльності населення, економіки та навколишньому природному середовищу, викликає необхідність підвищення рівня захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, забезпечення поповнення місцевого матеріального резерву матеріальними ресурсами для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Таким чином, в Гірській територіальній громаді існують такі пріоритетні завдання забезпечення цивільного захисту населення:

- захист населення від загрози або виникнення надзвичайних ситуацій різного характеру;
- гарантоване і своєчасне оповіщення та інформування населення в разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій, придбання сучасного обладнання для місцевої автоматизованої системи централізованого оповіщення населених пунктів громади;
- поповнення місцевого матеріального резерву та забезпечення належного його зберігання;
- підвищення рівня захищеності об'єктів цивільного захисту, забезпечення їх готовності до використання за призначенням.

Законодавчою підставою для розроблення Стратегії є:

- Конституція України;
- ЗУ «Про військово-цивільні адміністрації» (редакція від 17.12.2020);
- Кодекс Цивільного захисту України (редакція від 16.10.2020).

Постанови КМУ:

- від 05 серпня 2020 року №695 «Про затвердження Державної Стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки»;
- від 26 червня 2013 р. №443 «Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту»;
- від 26 червня 2013 р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях»;
- від 23 жовтня 2013 року № 819 «Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту»;
- від 11 березня 2015 року № 101 «Про затвердження типових положень про функціональну і територіальну підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту»;
- від 30 вересня 2015 року № 775 «Про затвердження Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»;
- від 27 вересня 2017 року № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту».

Розпорядження КМУ:

- від 22 січня 2014 року № 37-р «Про схвалення Концепції управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру».

Виходячи з вищесказаного, враховуючи:

- світову практику, впроваджену біль ніж 85 країнах світу, по використанню підходу - Управління ризиком лих;

- чинне законодавство України, в тому числі й Кодекс ЦЗ та інші нормативно-правові акти, які регулюють питання, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на них,;

- наявну ситуацію, пов'язану із впливом триваючого збройного конфлікту на територію Луганської області, в тому числі зі збільшенням кількості НС, занепадом економічного розвитку, вразливістю населення, Гірською міською ВЦА було прийнято рішення розробити та впровадити Стратегію зменшення ризику лих Гірської територіальної громади на 2022-2028 роки.

Методологія та опис процесу роботи по розробці Стратегії зниження ризику лих Гірської територіальної громади

Методологія розробки стратегії Гірської територіальної громади Сєверодонецького району Луганської області базується на положеннях Наказу Мінрегіону України від 30 березня 2016 року №75 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади» та аналогічних Методичних рекомендаціях Мінрегіону від 2018 року, які ще не набули статусу нормативних.

Стратегія зниження ризику лих Гірської громади – документ стратегічного планування, що визначає на довгостроковий (7 років) період стратегічні та оперативні цілі, завдання та буде розроблятися з урахуванням положень Закону України «Про засади державної регіональної політики» і постанови Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів».

Розроблення даного документу базується на наступних принципах:

- об'єктивність – розроблення документів на основі даних органів державної статистики, інших центральних і місцевих органів виконавчої влади, результатів опитувань громадської думки, з урахуванням реальних цілей та індикаторів (показників), яких можливо досягти та оцінити;
- обґрунтованість та доцільність – розроблення документів на основі чітко визначених цілей розвитку та економічно обґрунтованих заходів та проектів, що сприяють їх досягненню із використанням кращого світового досвіду у сфері прогнозування економічного і соціального розвитку;
- координація – взаємозв'язку та узгодженості довгострокових стратегій, планів і програм розвитку на всіх рівнях;
- відкритість та прозорість – забезпечення доступу громадськості, що передбачає інформування про цілі, завдання та очікувані результати та показники виконання стратегічних та програмних документів, а також забезпечує всіх суб'єктів господарської діяльності необхідними орієнтирами для планування власної виробничої діяльності;
- недискримінація та рівний доступ – створення можливості для висловлення позицій всіх сторін в ході роботи;
- гендерна рівність – всі мешканці майбутньої громади можуть долучатися до розробки Стратегії, незалежно від їхньої статі, віросповідання, сексуальної орієнтації, а самі цілі, завдання та заходи Стратегії повинні готуватися з урахуванням цього принципу, що забезпечує його наскрізне використання як на етапі розробки документу, так і в ході впровадження Стратегії.
- ефективність – визначення та забезпечення функціонування механізму досягнення цілей, виконання завдань, заходів у встановлені терміни;
- історична спадковість – врахування та збереження позитивних надбань попереднього розвитку громади;
- сталий розвиток – забезпечення розвитку громади для задоволення потреб нинішнього покоління з урахуванням інтересів майбутніх поколінь, врахування прийнятих ЦСР 2030 в процесі стратегування.

Обов'язковим елементом підготовки Стратегії зниження ризику лих Гірської територіальної громади є дотримання основних засад «теорії змін», а саме:

- Чіткий опис взаємозв'язків між діями та очікуваними результатами
- Пояснення причин використання певних підходів та яким чином вони сприятимуть результатам
- Взаємозв'язок між причиною (дією) та очікуваним ефектом (результатом)
- Одночасно є процес та результат

З урахуванням факторів мінливого зовнішнього середовища, робочою групою прийнято рішення щодо етапності процесу стратегування Гірської територіальної громади, а саме I етап – 3 роки, II етап – 4 роки, при загальній незмінності 7-річного терміну дії стратегічного плану.

Розробка Стратегії зниження ризику лих Гірської громади відбувалася за безумовного дотримання основних засад «теорії змін», згідно яких, теорія змін, це:

- Чіткий опис взаємозв'язків між діями та очікуваними результатами;
- Пояснення причин використання певних підходів та яким чином вони сприятимуть результатам;
- Взаємозв'язок між причиною (дією) та очікуваним ефектом (результатом);
- Одночасно є процес та результат.

Тобто формування документу відбувалося у відповідності до методології, що ґрунтується на засадах теорії змін та розглядає сталість (сталий розвиток) як базовий принцип місцевого розвитку.

Рисунок 1 Теорія змін, як частина теорії Стратегії

Теорія Стратегії	=	Теорія змін +	Теорія дій
		Ланцюжки очікуваних результатів	Дії, які здійснюватимуться для досягнення результатів

Таблиця 1 Принципи місцевого розвитку

Відповідальне управління навколишнім середовищем та раціональним використанням природних ресурсів	Здорова і справедлива громади
<ul style="list-style-type: none"> • покращення обізнаності щодо обмежених природних ресурсів та небезпеки для середовища проживання • поліпшення середовища проживання, важливі природні ресурси зберігаються для майбутніх поколінь 	<ul style="list-style-type: none"> • забезпечення різних потреб усіх громадян через сприяння особистому благополуччю та соціальній інтеграції • забезпечення рівних шансів для всіх
Стала економіка	Практика належного управління
<ul style="list-style-type: none"> • створення сильної, динамічної і сталої економіки, яка забезпечує процвітання • створення рівних економічних можливостей для всіх. Екологічні втрати компенсують ті, хто їх спричиняє. Ефективне використання ресурсів стимулюється 	<ul style="list-style-type: none"> • постійне вдосконалення ефективного управління із залученням творчості та енергії громадян

Залучення широкого кола громадян, які представляють населення різних статевих груп, соціального статусу до творення стратегічного документу дозволяє ідентифікувати та знайти прийнятні шляхи усунення проблем громади, забезпечити налагодження діалогу між громадськістю та владою. При цьому однією з основних складових процесу планування є обов'язкова участь у ньому усіх активних та зацікавлених представників громади. Розроблена таким чином стратегія відображає інтереси усіх громадян, а тому сприймається громадою як «своя». Створений разом з громадою стратегічний план незалежно від особистісних якостей керівників, або політичної ситуації спрямовується на покращення стандартів життя мешканців, з увагою до їх віку, статі, стану здоров'я та місця проживання, зміцнення місцевої демократії, виховання суспільно-активних громадян – патріотів своєї громади.

Учасники Робочої групи з підготовки Стратегії

№ п/п	Учасники	Посада
1.	Сергій Архипенко	Головний спеціаліст інформаційної політики та гуманітарних питань
2.	Тетяна Семенова	Начальник ССД
3.	Євген Гноєвий	Помічник чергового СПД №1 ВП №4 СРУП
4.	Степаненко Наталія	Начальник відділу СЗН
5.	Ірина Савинська	Начальник відділу ЖКГ
6.	Марина Кравцова	Начальник відділу земельних ресурсів та розвитку аграрного сектору
7.	Олена Бровар	Начальник відділу освіти, культури, молоді та спорту
8.	Віталій Коваленко	Начальник відділу правового забезпечення
9.	Інна Деміденко	Заступник керівника ВЦА з соцполітики
10.	Олексій Невечеря	Заступник керівника ВЦА
11.	Карина Коваленко	Начальник відділу ЦНАП
12.	Юрій Просвєжов	Начальник 44 ДПРЧ
13.	Ванда Подоліух	Заступник керівника проекту АКТЕД
14.	Тетяна Боднар	Спеціаліст проекту з питань екології АКТЕД
15.	Карина Куренна	Спеціаліст проекту АКТЕД
16.	Світлана Роменська	Асистент проекту АКТЕД

Впровадження Стратегії зниження лих на території Гірської ТГ

Зменшення небезпеки стихійних лих, перш за все, має на меті доведення до відома широкої громадськості важливості зазначених завдань запобігання та проведення роз'яснювальної роботи серед населення та громад, яким найбільше загрожує небезпека стати жертвою стихійних, екологічних та техногенних лих, стосовно доступних заходів для зниження ризику перетворення небезпек у катастрофи.

При виникненні стихійних лих місцеві органи влади є першим ешеленом реагування, часто наділений широким спектром обов'язків, але не мають достатнього потенціалу для їх здійснення. Крім того, їм доводиться першими вирішувати питання, пов'язані з попередженням, пом'якшенням наслідків і зниженням ризику лих, створенням систем раннього оповіщення і реагування на їх сигнали, а також зі створенням структур, відповідальних за управління в умовах лих / кризових ситуацій. Таким чином, сумісно з представниками Гірської ТГ було визначено щодо впровадження даної Стратегії на території

громади. Даний документ спрямований на підтримку сталого розвитку Гірської ТГ. Стратегія є планувальним документом для впровадження та розвитку підходу Управління ризиками лих на місцевому рівні, налагоджування координації та досягнення ефективного використання ресурсів в інтересах людини та громади в цілому.

Управління ризиком стихійних лих - це застосування політики, процесів та дій щодо зменшення ризику стихійних лих для запобігання новим, зменшення існуючих та управління залишковими ризиками, сприяючи посиленню стійкості та зменшенню втрат від стихійних лих.

Управління стихійними лихами означає організацію, планування та застосування заходів, підготовки до стихійних лих, реагування на них та відновлення після них. Управління ризиком стихійних лих відбувається за поєднання трьох сфер:

- **Перспективне управління ризиками:** заходи, спрямовані на запобігання розвитку нових або збільшення ризиків стихійних лих. Зосереджується на вирішенні ризиків стихійних лих, які можуть виникнути в майбутньому, якщо не буде запроваджено політику зменшення ризиків стихійних лих. Сюди входять: краще планування землекористування; інфраструктура та послуги з захисту клімату та підвищення стійкості до екстремальних погодних умов; та інші інновації (наприклад, системи водовідведення, які об'єднують використання систем утримання води та зеленої інфраструктури у поєднанні з кращими зливними каналізаційними системами для зменшення ризиків, пов'язаних з кліматом та здоров'ям);
- **Корекційне управління ризиками:** заходи, спрямовані на усунення чи зменшення існуючих ризиків стихійних лих. Прикладами є модернізація будівель та ключових об'єктів інфраструктури або переміщення населення чи майна. Сюди входить зменшення соціальної та медичної вразливості шляхом покращення умов житла, доступу до безпечних ділянок землі та усунення дефіциту базової інфраструктури та послуг (наприклад, водопостачання, каналізація, злилова каналізація). А також запровадження дамб, гребель та заходів з укріплення схилів;
- **Компенсаційне управління ризиками:** діяльність зі зміцнення соціальної та економічної стійкості окремих осіб та суспільства перед залишковим ризиком, який неможливо ефективно зменшити. Передбачає заходи щодо готовності до стихійних лих, реагування на них та наступне відновлення, а також поєднання різних інструментів фінансування, таких як національні резервні фонди, умовні кредити, страхування та перестраховування та системи соціального захисту.

Комплексний підхід до управління ризиками стихійних лих може сприяти адаптації до зміни клімату, пом'якшенню зміни клімату та сталому розвитку у майбутньому.

Зв'язки між сферами практики Управління ризиком лих, зміною клімату та сталим розвитком

ПЕРСПЕКТИВА

- Уникнення ризику
- Пом'якшення впливу зміни клімату
- Внесок в майбутній сталий розвиток

КОРРЕКЦІЯ

- Зменшення ризиків/пом'якшення їх наслідків
- Адаптація до зміни клімату
- Збільшення стійкості існуючих умов розвитку

КОМПЕНСАЦІЯ

- Посилення стійкості до стихійних лих (як фінансової, так і соціальної)
- Посилення стійкості до екстремальних подій, пов'язаних зі зміною клімату
- Посилення стійкості до повсякденних ризиків і потрясінь

Відповідність на місцевому рівні

Ризик стихійних лих залежить від контексту. Стихійні лиха відбуваються в певних місцях і у певний час, тим самим формуючи місцеві моделі впливу, вразливості, адаптаційні можливості та стійкості. Профілі ризику може змінюватися з плином часу, і локальний масштаб - це саме те місце, де такі зміни сприймаються безпосередньо, і вживаються заходи. Таким чином, вкрай важливо, щоб місцеві суб'єкти, такі як органи місцевої влади (політики та державні службовці), приватний сектор, неурядові організації, громадські організації та представники вразливих груп, брали участь у процесах Зниження ризику лих та консолідували шляхи розвитку, які включають:

- Важливість локалізації Зниження ризику лих пов'язана з низкою факторів;
- Наслідки стихійних лих безпосередньо та інтенсивно відчуються на місцевому рівні;
- Небезпеки зазвичай виникають локально, і багато з найефективніших інструментів зменшення ризику - наприклад, правила використання земель та застосування будівельних норм працюють на місцевому рівні;
- На місцевому рівні зосереджені основні функції екологічного менеджменту та регуляторного управління, які мають істотне значення для ефективного Зниження ризику лих;
- Саме на місцевому рівні уряди та громади можуть краще взаємодіяти між собою та працювати разом;
- Зниження ризику лих тісно пов'язане з просуванням управління місцевим розвитком та місцевим екологічним менеджментом;
- Місцеві організації першими реагують на стихійні лиха, тому зворотний зв'язок та коригування приймаються та реалізуються швидше та відповідно до конкретного контексту.

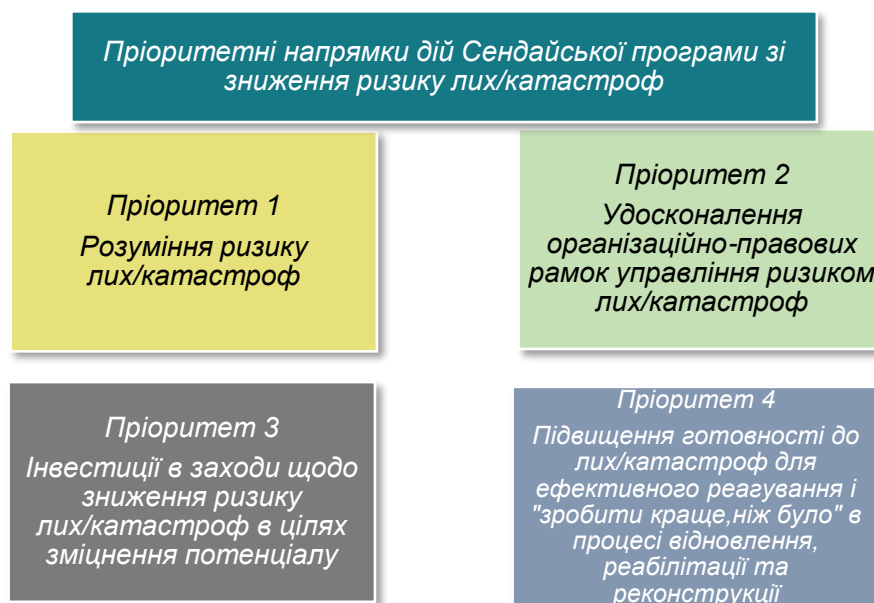
Варто зауважити, що місцеве **Зниження ризику лих** не обмежується муніципальними політико-адміністративними межами. Існують причини, чому органи місцевої влади настільки актуальні для місцевого **Зниження ризику лих**, а саме:

- **Зниження ризику лих** вимагає відносно консолідованих та стійких організаційних та інституційних структур;
- **Органи місцевої влади** є «першим пунктом реагування» для занепокоєних громадян стосовно вирішення проблем ризику та вразливості, а тому можуть зазнати сильного тиску, перш ніж почнуть діяти;
- Органи місцевої влади несуть вищу відповідальність за безпеку своїх громадян та громад;
- Органи місцевої влади відповідають за сприяння місцевому розвитку і тому пропонують реальний варіант зв'язку **Зниження ризику лих** з розвитком;
- Органи місцевої влади мають нормативні та контрольні обов'язки.

Реалізація даної Стратегії передбачатиме створення оптимальних умов для ефективного вирішення завдань в галузі забезпечення безпеки життєдіяльності населення і захищеності критично важливих і потенційно небезпечних об'єктів, матеріальних і культурних цінностей на території громади від небезпек, що виникають або утворюються внаслідок цих конфліктів, а також при надзвичайних ситуаціях, пожежах та інших техногенних катастрофах, з метою забезпечення безпеки та сталого соціально-економічного розвитку району.

Головна мета документу полягає в тому, щоб стати інструментом державної політики, що спрямований на управління ризиками з міжгалузевої та міждисциплінарної точки зору.

Поставленні цілі відповідають пріоритетним напрямкам Сендайської рамкової програми із зниження ризику катастроф на 2015-2030 роки.

Сендайська рамкова програма по зниженню ризику лих на 2015-2030 рр. була прийнята на Третій Всесвітній конференції в Сендай (Японія) 18 березня 2015 р. Вона є результатом консультацій із зацікавленими сторонами, початих в березні 2012 р, і міжурядових переговорів, що проходили з липня 2014 року по березень 2015 року, за підтримки Бюро по скороченню ризику лих ООН і за дорученням Генеральної Асамблеї ООН. Сендайська рамкова програма є інструментом-наступником Хіогської рамкової програми дій на 2005-2015 рр. щодо створення потенціалу протидії лих на рівні держав і громад.

Переваги впровадження Стратегії зменшення ризику лих Гірської ТГ на 2022-2028 роки

Існує безліч причин, чому слід включати питання стійкості громади в якості пріоритетних напрямків своїх політичних програм і стратегій сталого розвитку для керівників місцевих органів влади. Підхід управління ризиком лих дозволить поліпшити екологічні, соціальні та економічні умови, підвищить добробут і безпеку спільноти.

Перевагами такого підходу є:

<p>Виходячи із світового досвіду, інвестування 1 долара в профілактичні заходи економлять орієнтовно 6-7 доларів в заходи з реагування. Інвестиції в зменшення ризику лих є надійними, оскільки вони захищають життя людей, засоби життєзабезпечення, школи, підприємства та ресурси. Використання підходів, заснованих на справжніх</p>	Для міської влади
	<ul style="list-style-type: none"> • Підвищення довіри місцевим політичним структурам, органам влади і зміцнення легітимності їх повноважень. • Можливості децентралізації та оптимізації діяльності з використання наявних ресурсів. • Відповідність міжнародним стандартам і нормам.
	Для громадян і суспільства
	<ul style="list-style-type: none"> • Порятунк людських життів та майна при виникненні НС. • Активна участь громадян та створення платформи для місцевого розвитку. • Захист ресурсів спільноти та об'єктів культурної спадщини (зменшення витрат на реагування та відновлення після НС).
	Економічне зростання і створення робочих місць

<p>принципах участі кожного дає можливість поступово розширювати охоплення місцевих прогресивних ініціатив, спрямованих на підвищення стійкості громади. Налагодження взаємовідносин між владою і громадянами.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Гарантії для інвесторів (зниження обсягу очікуваного збитку в результаті катастроф).
	<ul style="list-style-type: none"> Збільшення приватних інвестицій в житло, будівлі та інше майно, яке відповідає стандартам безпеки.
	<ul style="list-style-type: none"> Збільшення капіталовкладень в об'єкти інфраструктури, включаючи їх реконструкцію, ремонт і реставрацію.
	<ul style="list-style-type: none"> Зменшення міграції спеціалістів, молодих фахівців.
	<ul style="list-style-type: none"> Модернізація системи розподілу податків, комерційних можливостей. Економічне зростання і поліпшення зайнятості населення.
	<p>Поліпшення умов для життя в спільноті</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Збалансована екосистема (чиста питна вода, сприятливі умови для відпочинку, зниження забруднення навколишнього природного середовища). Підвищення якості освіти в більш безпечних школах і поліпшення здоров'я і добробуту населення.

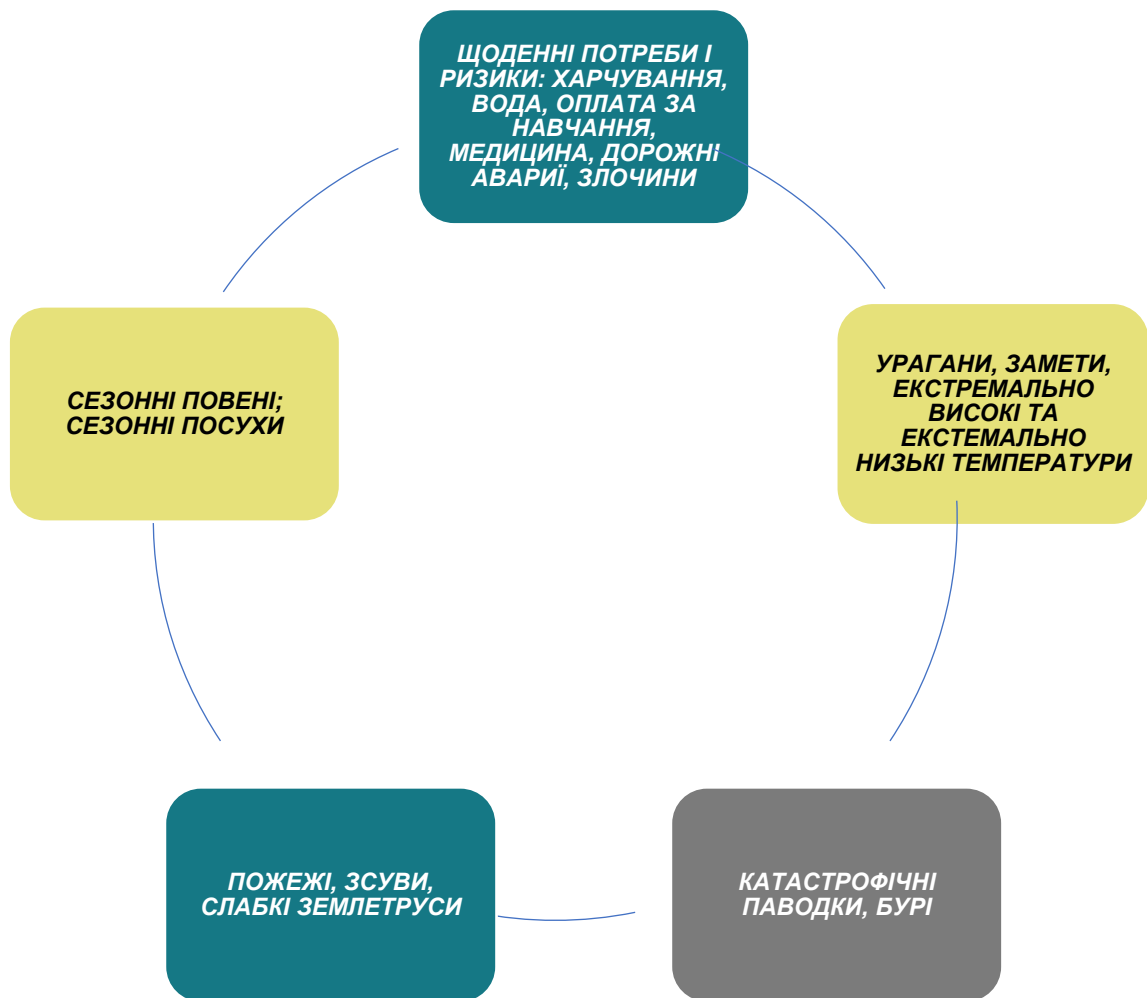
Шкала оцінки стійкості територіальної громади до стихійних лих

Шкала оцінки містить перелік оцінок, які дозволяють місцевим органам влади оцінити стійкість до стихійних лих у відповідності до Десяти основних завдань UNISDR. Вона допомагає відстежувати та переглядати прогрес у впровадженні Сендайської рамкової програми на місцевому рівні. Попередня та розширена версії стають доступні, залежно від часу та інформування осіб, що проводять оцінку. <https://www.unisdr.org/campaign/resilientcities/toolkit/article/disaster-resilience-scorecard-for-cities>

Розробка та коригування місцевих стратегій зниження ризику стихійних лих та стійкості до них передбачає:

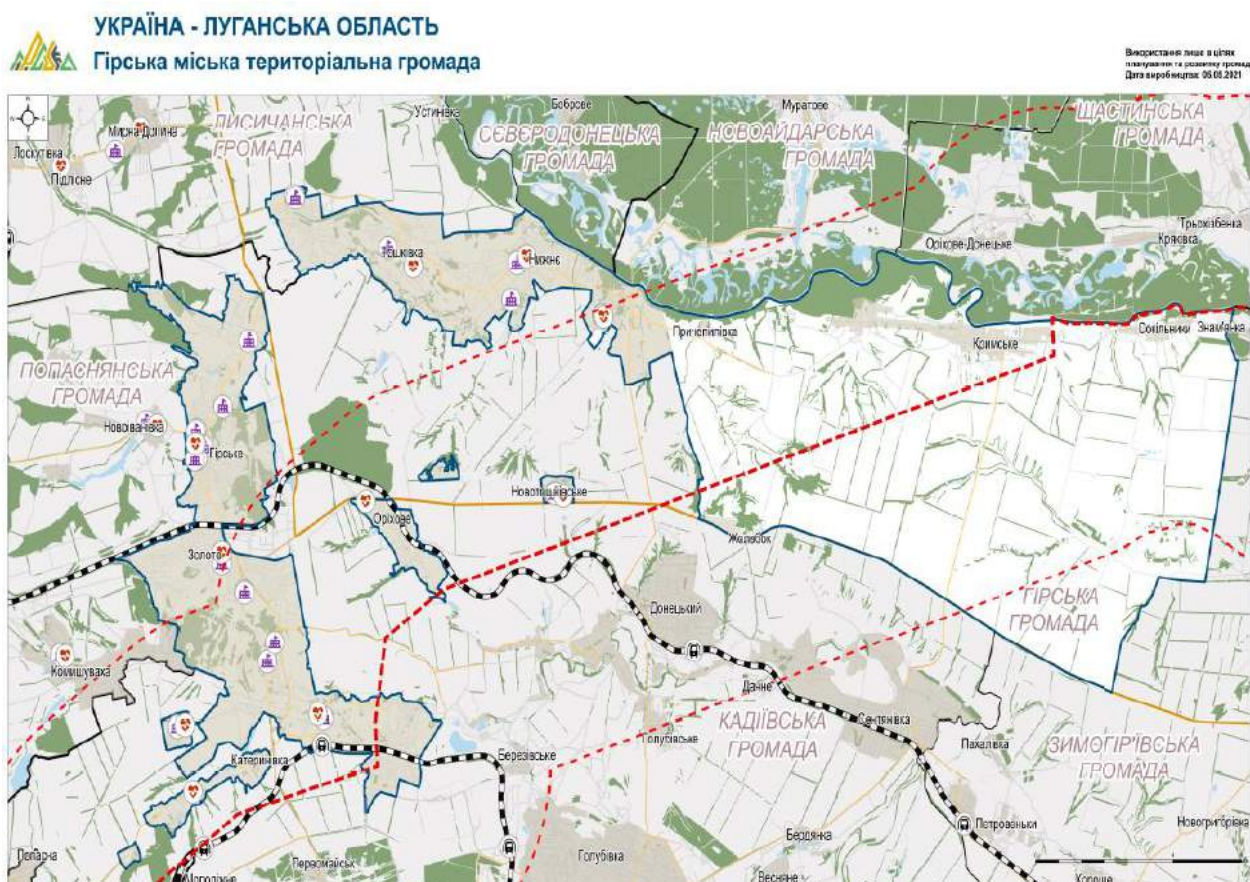
- Організацію зменшення ризику стихійних лих та підвищення стійкості до них та оцінку дій, враховуючи місцевий контекст, профіль ризику стихійних лих та структуру оперативного управління;
- Знання та розуміння поточних та майбутніх ризиків, для відповідного планування та розробки передбачуваних, коригувальних та компенсаційних заходів управління ризиками;
- Наявність фінансових ресурсів для планування та дій через процес інклюзії та участі.

Зменшення ризиків лих - це розгляд та управління широким спектром ризиків:

Характеристика ТГ

Гірська громада була утворена 25 жовтня 2020 року, а 19 лютого 2021 року Указом Президента України «Про утворення та реорганізацію військово-цивільних адміністрацій у Луганській області» було створено Гірську міську військово-цивільну адміністрацію.

місто Гірське та село Оріхове

місто Золоте та село Катеринівка

смт Тошківка

смт Нижнє та село Жолобок

смт Новотошківське

село Кримське, село Причепилівка, село Соکیلники

Гірська територіальна громада об'єднала в собі 6 міських та селищних рад. Під її юрисдикцією знаходяться 11 населених пунктів. Адміністративним центром Гірської територіальної громади визначене місто Гірське Луганської області Сєвєродонецького району. м. Гірське засноване в 1898 році, статус міста населений пункт отримав у 1938 року. Назва населеного пункту пов'язана з гірничим видобутком. Найстаріша шахта міста - "Гірська". Вона розпочала свою роботу 1910 р., довкола якого і розбудовувалось поселення. Місто розташоване в басейні річки Нижня Біленька, правої притоки Сіверського Дінця.

Міста Золоте, смт. Новотошківське, с. Катеринівка, с. Кримське, с. Причепилівка, с. Соکیلники, с. Жолобок розташовані у 5-ти км зоні від ЛЗ, а дорога, яка з'єднує Золоте з Первомайськом, є потенційним місцем розташування офіційного пункту пропуску між Підконтрольною уряду територією (ПУТ) і Непідконтрольною уряду територією (НПУТ)

Гірська територіальна громада входить до Сєверодонецького району, який був утворений Постановою Верховної Ради від 17.07.2020 № 807-ІХ «Про утворення та ліквідацію районів» в результаті адміністративно-територіальної реформи. Адміністративним центром Сєверодонецького району є м. Сєверодонецьк. Відстань від Гірської територіальної громади до м. Сєверодонецьк складає 25 км.

Гірська територіальна громада межує з Попаснянською, Лисичанською, Сєверодонецькою територіальними громадами Сєверодонецького району, Щастинською та Новоайдарською територіальними громадами Щастинського району, а також на непідконтрольній уряду України території Кадіївською міською та Зимогір'ївською селищною громадами Слов'яносербського району.

Земельні ресурси Гірської ТГ

Загальна площа Гірської громади складає 67,49 км².

В Гірській територіальній громаді найбільшу частину земельних ресурсів формують ділянки промислового призначення, які знаходяться переважно на території м. Гірське, Золоте, смт. Тошківське, Новотошківське. Проте, більшість з них зайняті підприємствами вугледобувної промисловості, териконами, отвалами вугледобувної промисловості, а також приватними підприємствами, бізнес яких на сьогодні не розвивається та не працює. Для вивільнення таких ділянок необхідно буде провести відповідну юридичну роботу. Окремого питання заслуговують приватні домогосподарства, котрі втратили власників. Вирішення питання відумерлої спадщини має стати одним з важливих для Гірської територіальної громади, оскільки може сприяти суттєвому збільшенню земель комунальної власності і, в майбутньому, росту бюджетних надходжень.

Загальна частка земель сільськогосподарського та лісогосподарського призначення складає більш **ніж 39 % від загальної кількості земель громади**. Землі лісомисливського господарства обслуговує ДП Сєверодонецьке лісомисливське господарство. На сьогодні також зберігаються вільні земельні ділянки, які можуть, в перспективі, бути запропоновані інвесторам.

Нижче, у таблиці 1 наведені дані щодо структури земель громади, га.

№ з/п	Землі за призначенням (основні позиції)	Кількість, га
1	Площа земель сільськогосподарського призначення Гірської ТГ	3237,03
2	Житлова та громадська забудова	566,3442
3	Інші землі	5889,7116
4	Землі водного фонду	35,3353
5	Землі лісогосподарського призначення	936,8351

Фізико-географічна характеристика Гірської територіальної громади

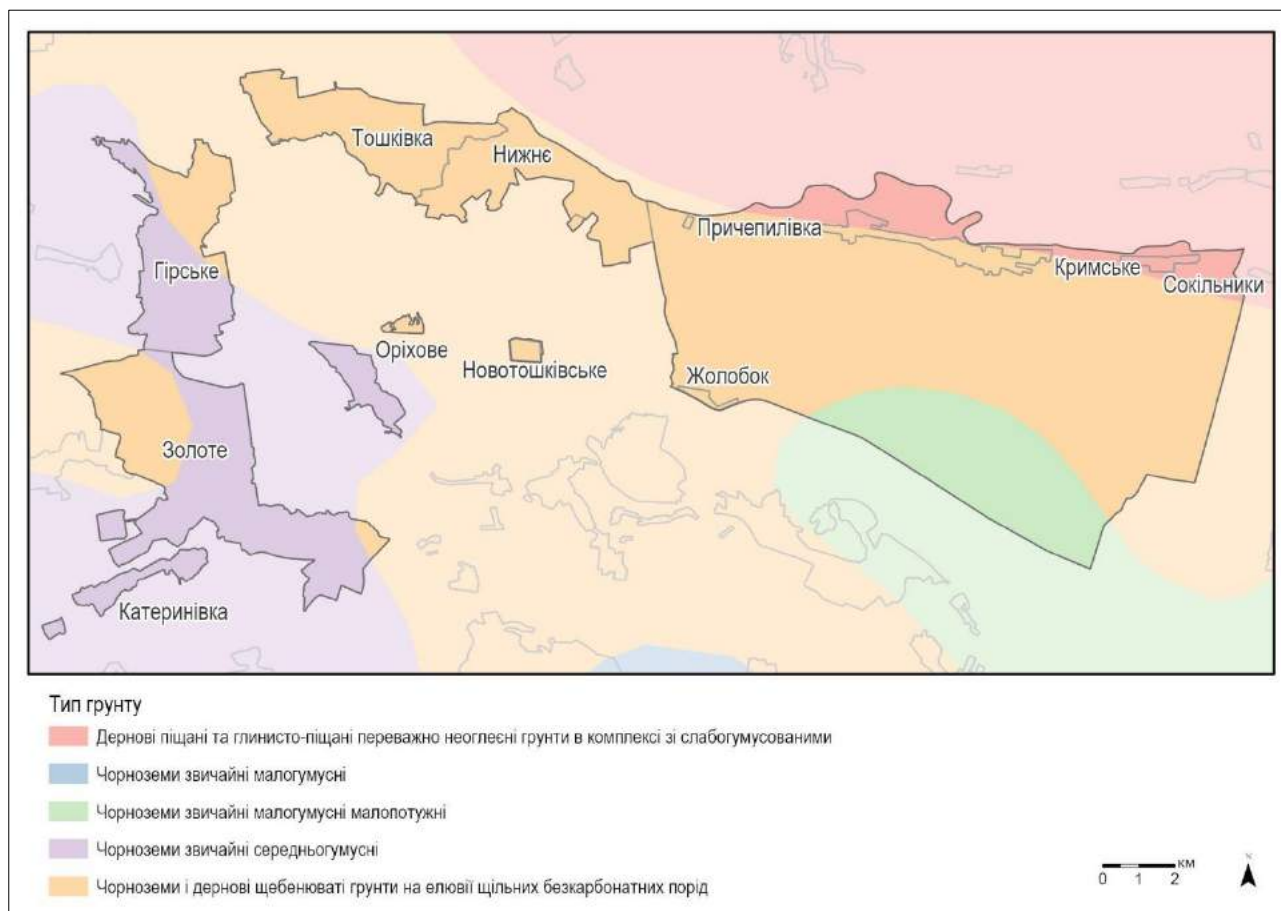
Рельєф

Гірська територіальна громада знаходиться в центральній частині Луганської області, у степовій зоні правобережної частини долини Сіверського Донця. На правобережній території долини Сіверського Донця розташовується Донецький Кряж, утворений потужними товщами осадових порід стародавніх морів, що існували тут. Найбільш характерною рисою кряжа є чергування горбистих водороздільних просторів із глибокими, крутобережними річковими долинами та сухими балками. Також, на території громади поширені антропогенні форми рельєфу – терикони, кар'єри, породні відвали.

Ґрунти

Ґрунти родючі, головним чином чорноземні. Потужність найродючіших пластів досягає метра товщини, а іноді навіть більше.

Застосування правильної агротехніки дозволяє збирати досить високі урожаї вироснутих сільськогосподарських культур, баштанних, овочів.

Водні ресурси

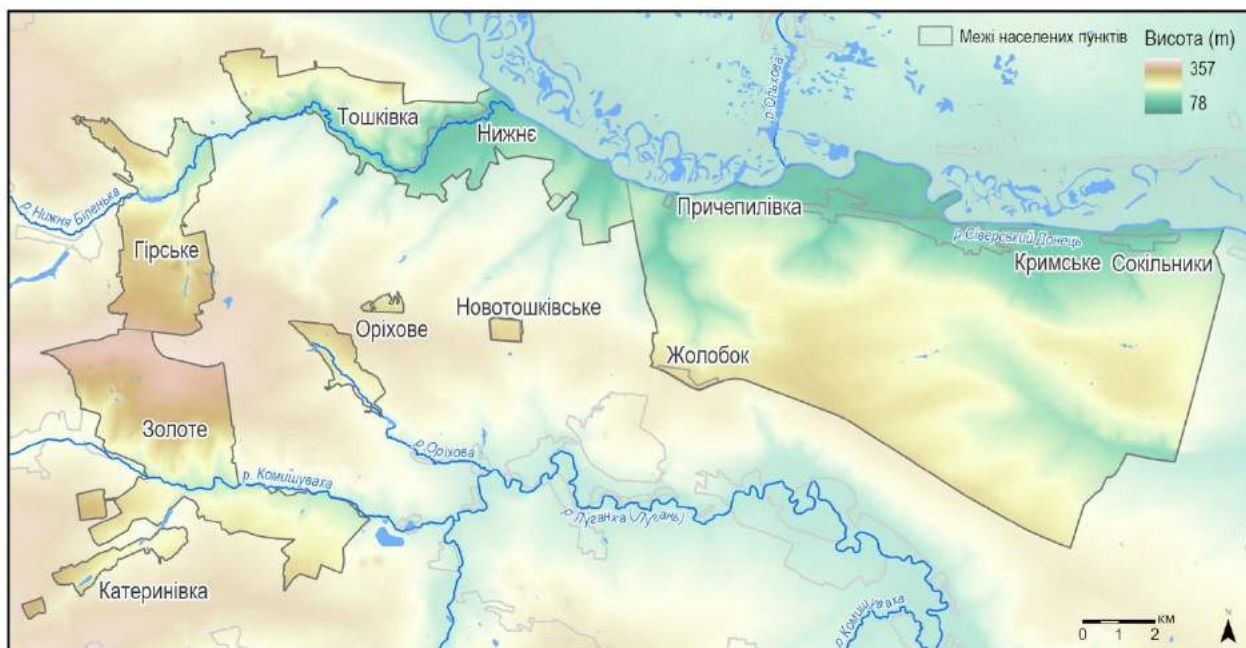
Джерелами водопостачання населення та галузей економіки як території Луганської області, так й території Гірської ТГ є поверхневі та підземні води. Основним поверхневим джерелом прісної води є р. Сіверський Донець з притоками. Ріка Сіверський Донець – основна водна артерія Луганської області й її основні притоки мають важливе народногосподарське значення, являючись не тільки джерелами питного та технічного водопостачання, а й приймачами стічних вод підприємств промислового, комунального та сільського господарств, шахтних вод. За скиданням забруднених стічних вод Луганська область належить до найбільш неблагонадійних. Як на території області, так й на території громади побудовано чимало очисних споруд, але обстановка з очищенням стічних вод до сьогодні залишається напруженою.

По території Гірської громади основними притоками річки Сіверський Донець є р. Ніжня, Біленька та р. Камишуваха.

Річка Ніжня Біленька протікає через місто Гірське, смт. Нижнє та Тошківка. Загальна довжина – 19 км, площа басейну 117км. Витік ріки у с. Новоіванівка . У басейні Біленької три річки, які мають середню довжину 2,57 км. Найдовша притока Біленької —річка Водяне завдовжки 3,45 км. Ширина русла в основному коливається від 2 до 4 м, іноді досягаючи 5-7 м, а в зоні водоймищ - 140 м. Дно русла переважно мульне, нерівне. Швидкість течії Біленька невелика, на деяких ділянках практично нульова.

Річка Комишуваха – ліва притока річки Лугань. Бере початок в однойменному селищі Комишуваха. Впадає в річку Лугань між селом під назвою Березівське і селищем під назвою Голубівське. Довжина 26 км. Площа водозабірною басейну 121км. Похил 5,4 м/км. Долина трапецієподібна, асиметрична, завширшки 2,5 км. Заплава двостороння, шириною до 200 м.

Річище помірно звивисте, шириною до 10 м. Використовується на зрошення та побутові потреби.

Далі, в таблиці 2 наводиться наявна кількість водних об'єктів та їх розташування по населеним пунктам громади.

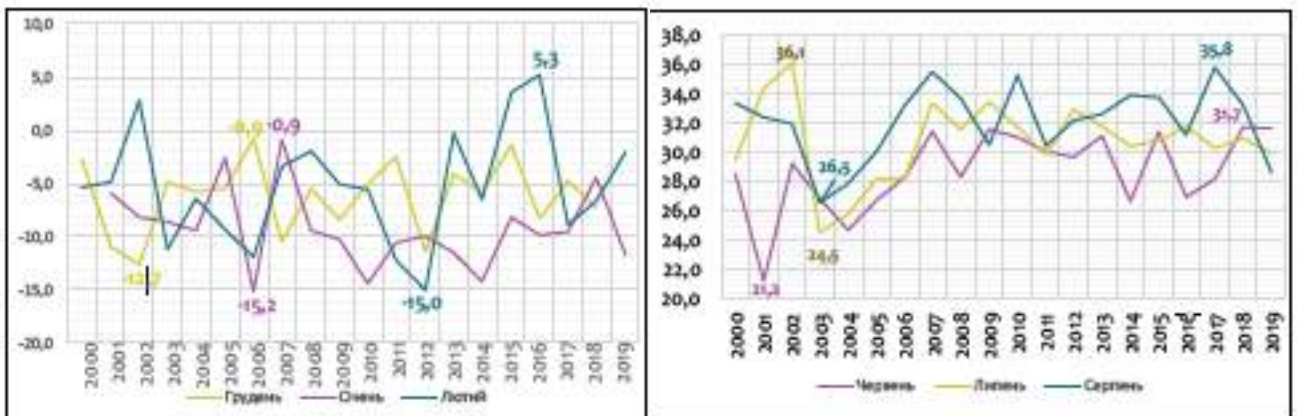
№ п/п	Населений пункт	Вид водного об'єкта	Назва
1	м. Гірське	Ріка	"Біленька"
		Ставок	"Іванівський"
2	с. Жолобок	-	-
3	м. Золоте	Ріка	"Камішувата"
		Ставок	"Золотівський"
		Ставок	"Гававський"
		Ставок	"Курганський"
4	с. Катеринівка	Ставок	"Керсія"
		Ставок	"Дмитрівський"
		Ставок	"Новий Дмитрівський"
5	с. Кримське	-	-
6	смт. Нижнє	Ріка	"Сіверський донець"
7	смт. Новотошківське	-	-
8	с. Оріхове	-	-
9	с. Причепилівка	-	-
10	с. Сокольники	-	-
11	смт. Тошківка	Ріка	"Біленька"
		Ставок	біля вул. Кринична

Щодо НС, пов'язаних із повеннями та паводками, то на території громади наявних паводків не відбувається. Останнє НС, пов'язане з паводками відбулось 17.04.1970 – затоплення території станції «Світличне» в с. Нижнє-1

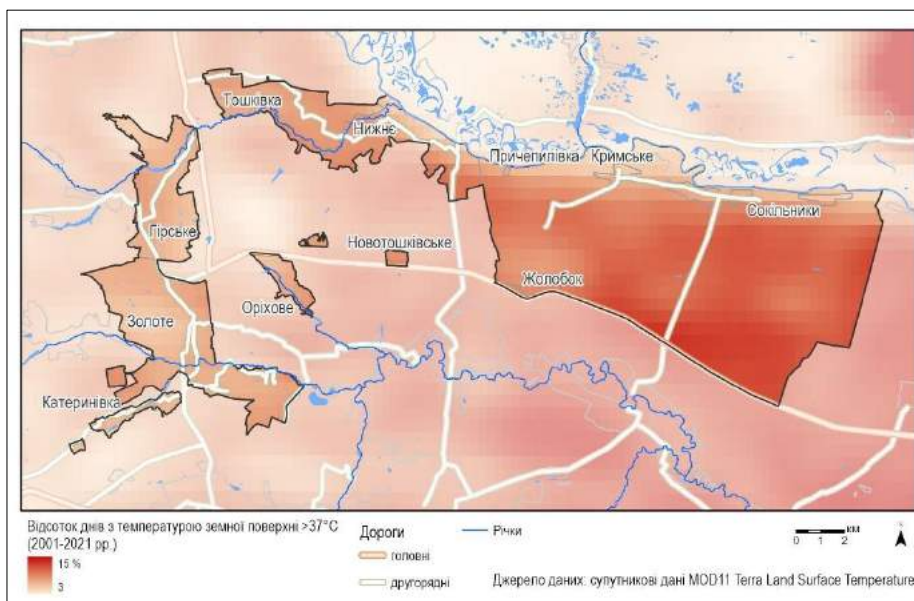
Клімат

Як для Луганської області, так й для Гірської територіальної громади характерним є помірний континентальний клімат, який формується під впливом порівняно великої кількості сонячної радіації, домінування континентального повітря помірних широт, відстані від океанів та морів та характеризується доволі спекотним літом із посухою та помірно холодною зимою із нестійким сніговим покривом. Температурний режим нестійкий і протягом року характеризується значними коливаннями. Зміна сезонів здійснюється поступово, без різких перепадів. Тривалість безморозного періоду 150 – 170 днів.

Максимальна температура повітря становить **+35,1- +36,7°C**. Мінімальна річна температура повітря становить **- -18,8-23,4**. Нижче, на діаграмах наведені коливання середніх температур за період з 2000 по 2019 роки, які розраховувались за допомогою супутникової зйомки MODIS, що вимірює температуру і тепловіддачу земної поверхні (MOD11) (Wan, Z., Hook, S., Hullev, G., 2015)

Екстремально спекотну погоду, що зберігається протягом тривалого періоду, називають тепловими хвилями (IFRC, 2011 рік). Така погода становить значну небезпеку для населення, інфраструктури і довкілля. Хоча визначення теплових хвиль у кожній країні має свої особливості, їх, як правило, вимірюють шляхом аналізу температур у порівнянні з тривалими середніми показниками, при цьому основна увага приділяється відхиленню температури, а не абсолютній температурі. Теплові хвилі мають значний вплив на суспільство, оскільки вони збільшують як смертність, так і захворюваність, створюють додаткове навантаження як на інфраструктуру (системи водопостачання, охорони здоров'я),

так і екосистеми через посухи і високу ймовірність лісових пожеж (C2ES, 2019 рік). На карті наведені дані щодо відсотку днів влітку території населених пунктів Гірської громади з температурою вище 37⁰ С. **Екстремальна спека є однією з основних причин смертей, пов'язаних з катастрофами.**

На території Гірської ТГ фіксується від 3 до 15% днів з температурою земної поверхні вище 37°C, що

вказує на період теплових хвиль, вища частота теплових хвиль спостерігається у східній частині громади, зокрема поблизу населеного пункту Сокільники.

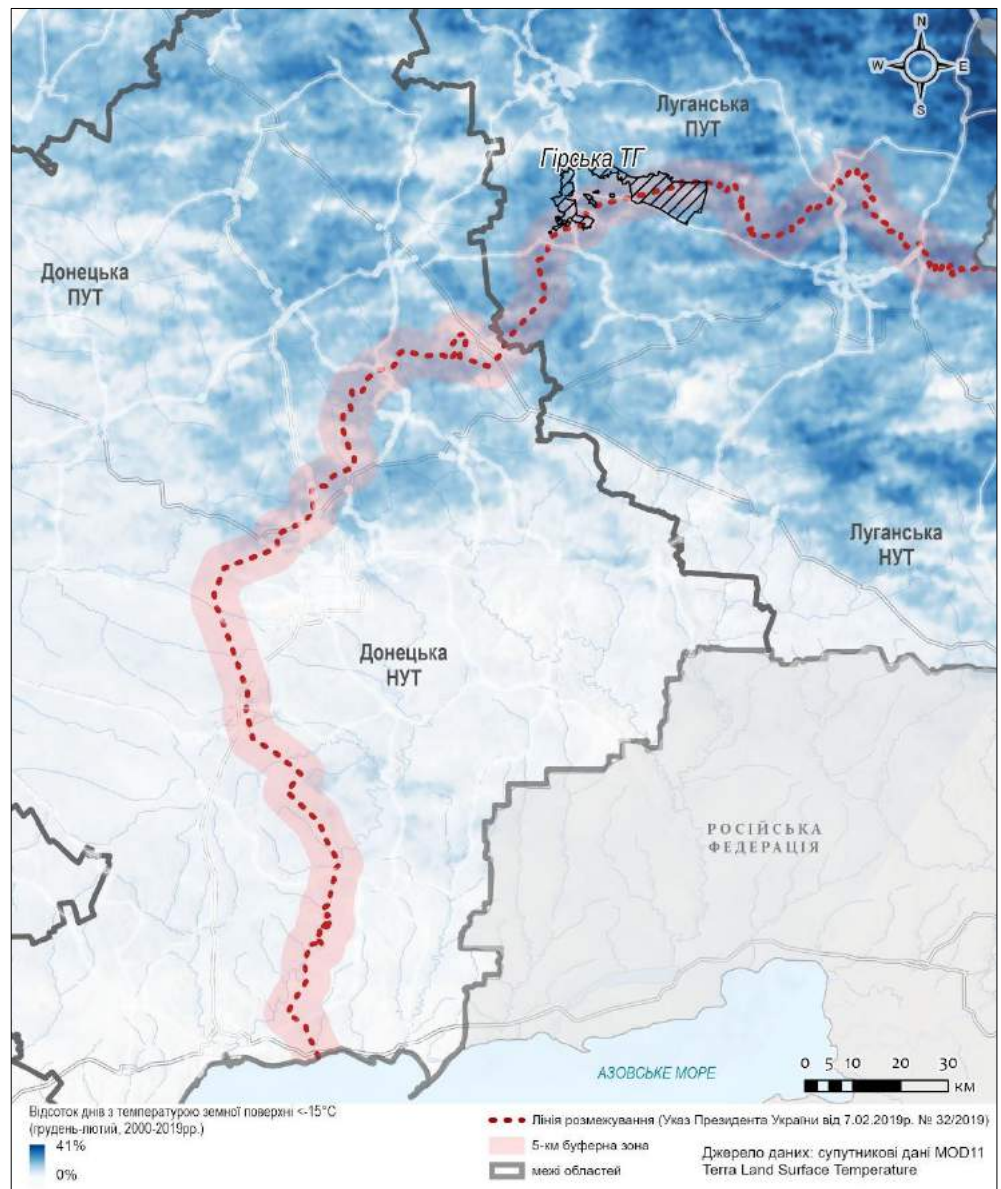
Сильні морози або низькі температури – це погодні умови, які визначаються або швидким зниженням температури повітря, або тривалим періодом екстремально холодної погоди (IFRC, 2018 рік). Сильні морози становлять загрозу для здоров'я людини, оскільки їхній тривалий вплив може призвести до переохолодження, обмороження і зупинення серцевої діяльності, що, як правило, призводить до зростання смертності (Wang, 2016 рік).

Погіршення дорожніх умов також призводить до зростання кількості дорожньо-транспортних пригод (Hayat та ін., 2013 рік) і негативно впливає на надання комунальних послуг, таких як водопостачання і тепlopостачання (Anel та ін., 2017 рік). Крім того, екстремально холодна погода завдає значної шкоди посівам сільськогосподарських культур, негативно впливаючи на виробництво продовольства і засобів до існування (Massey, 2018). Україна зазнала два періоди екстремально низьких температур у 2006 і 2017 роках. За

даними IFRC, у 2006 році (IFRC, 2006)

екстремально низькі температури забрали життя 884 осіб. Низькі температури найчастіше спричиняють смерть через переохолодження, проте іншими причинами летальних випадків також можуть бути отруєння чадним газом у спробі обігріти помешкання чи укриття. На карті вище використано дані про температуру земної поверхні у грудні, січні та лютому за період 2000-2019рр. з 835 супутникових знімків і вказано відсоток днів з температурою земної поверхні нижче -15°C . Більшу частоту днів із аномально низькими температурами можна спостерігати навколо більшої частини Луганської ПУТ. Порівняно з іншими районами, розташованими вздовж ЛЗ, у населених пунктах Луганській області екстремально холодна погода спостерігається частіше, ніж в сусідніх районах Донецької області.

Найбільш вразливими до низьких температур є об'єкти інфраструктури водо- і тепlopостачання. Замерзання водопровідних труб, пошкодження ліній електропередач та вихід з ладу систем тепlopостачання можуть призвести до тривалого відключення

водопостачання, електропостачання і тепlopостачання, що створює додаткові ризики для населення.

Найбільш вологими є січень, березень, квітень, травень, липень, серпень. Найбільш посушливими – лютий, червень, вересень. Загальна кількість опадів за рік становить 386,3-609,7 мм, що становить 74-113 % річної норми. Кількість опадів теплого періоду склала 236,6-410,6 мм (72-125 % норми), холодного періоду - 149,7-203,6 мм (71-96 % норми).

Для Гірської ТГ характерні сильні вітри східного напрямку, які часто приносять посуху.

Населення

Загальна чисельність населення Гірської територіальної громади станом на 01.10.2021 становить **32 тис 411 осіб**, у тому числі 17 634 жінок (54% від загальної чисельності мешканців громади) та 14 777 чоловіків (46% від загальної чисельності мешканців громади), що складає 8,7% від населення Северодонецького району (373448 осіб станом на 01.04.2021р). Щільність населення 0,89 тис. осіб/км².

Розподіл населення по населених пунктах громади є нерівномірним – на місто Золоте та місто Гірське припадає 73 % чисельності населення громади та становить 23655 осіб. Це зумовлено наявністю вугільних підприємств.

На території Гірської територіальної громади, окрім постійно прописаного населення, проживає частина вимушено переміщених осіб (ВПО). Згідно до статистичних даних станом на 01.10.2021 кількість внутрішньо переміщених осіб складає 7856 осіб. **Наявність ВПО формує певну специфіку функціонування соціальної інфраструктури громади і її ринку праці.** Ситуація вимагає врахування потреб і становища жінок і чоловіків, у тому числі ВПО, у процесі формування бюджету, розробки проектів, програм, нормативних документів, у тому числі в місцевих програм соціальної підтримки для жінок і чоловіків з уразливих верств.

В розрізі вікових категорій структура населення має наступний вигляд:

Співвідношення чисельності населення в віці (18-60 років) до населення у віці старше або молодше за цю категорію, є практично типовим для більшості регіонів України. Відзначається незначне превалювання питомої ваги мешканців в віці від 18 до 60 років – 55 %. Разом з тим, певним ризиком для подальшого розвитку громади слід вважати високу питому вагу осіб вікової категорії 60+.

Станом на 01.10.2021 цей показник складає 37 % від загальної кількості мешканців ТГ. За кілька років їхня чисельність, імовірно збільшиться, оскільки в даний кластер також перейде частина жителів, яка зараз входить в категорію 40-59 років. Враховуючи, що відповідної заміни, за рахунок підлітків до 17 років не відбудеться (ця категорія є найменш представленою у виборці), можна очікувати зростання навантаження на соціальний сектор громади за одночасного скорочення надходжень у вигляді податків з працюючих громадян. Як вже зазначалося вище, компенсаторний фактор у вигляді подальшого притоку мешканців, які раніше виїхали та тимчасово переселених осіб на сьогодні практично вичерпано.

В наступній таблиці також наведені дані щодо розподілу населення по населених пунктах по працездатності/непрацездатності:

Міські, селищні, сільські ради та населенні пункти в них	Усього населення	Працездатне населення						Непрацездатне населення					
		Чол.		Жін.		разом		Чол.		Жін.		Разом	
		ч.	%	ч.	%	ч.	%	ч.	%	ч.	%	ч.	%
м. Золоте	13835	3304	45,8	3913	54,2	7217	100	3261	49,0	3400	51,0	6661	100
м. Гірське	9820	2477	48,3	2649	51,7	5126	100	2402	50,8	2329	49,2	4732	100
с/мт Нижнє	2360	657	53,6	570	46,4	1227	100	539	47,6	593	52,4	1133	100
с/мт Новотошківське	2426	714	56,6	548	43,4	1262	100	470	40,4	694	59,6	1164	100
с/мт Тошківка	3393	957	54,2	808	45,8	1764	100	680	41,7	949	58,3	1629	100
с. Жолобок	76	17	43,6	22	56,4	40	100	16	43,6	21	56,4	36	100
с. Катеринівка	293	77	50,3	76	49,7	152	100	66	47,2	74	52,8	141	100
с. Кримське	51	-	50,3	-	41,7	-	100	0	58,3	0	41,7	0	100
с. Оріхове	424	113	51,1	108	48,9	220	100	92	45,3	111	54,7	204	100
с. Причепилівка	76	17	43,6	22	56,4	40	100	16	43,6	21	56,4	36	100
с. Сокільники	293	77	50,3	76	49,7	152	100	66	47,2	74	52,8	141	100

Стимулювання притоку активних жителів в громаду дозволить зменшити вплив фактору старіння населення, але це потребує розробки довгострокових програм. Низька питома вага населення у віці до 18 років створює проблеми ефективного розвитку громади вже в середньостроковій перспективі.

Для визначення пріоритетних завдань та цілей Стратегії вкрай необхідним враховувати ступень чутливості населення громади до ймовірних загроз та небезпек, а також необхідно

розуміти, які категорії населення будуть віднесені до вразливих верств та яка частка населення територіальної громади мають ці вразливості. Спроможність реагувати на стихійні лиха – можливості населення зменшити негативні наслідки. І, зрештою, спроможність адаптуватись – соціальна спроможність розробляти і реалізовувати довгострокові стратегії з метою забезпечення соціальної стійкості до небезпек та шоківих впливів, що включає в себе різноманітні типи навчання, постійні заходи з організаційного розвитку, підвищення рівня обізнаності, нарощування фінансових ресурсів, створення технологічних систем і загалом сприятливого середовища.

В контексті розробки Стратегії **під чутливістю визначено** ймовірність зазнати шкоди від однієї з оцінюваних небезпек. Групи населення, які є більш чутливими до небезпеки, мають підвищену вразливість.

Залежність

Показник 3.1: Багатодітні домогосподарства - Частка домогосподарств з трьома або більше дітьми. Діти є чутливішими до небезпек, оскільки вони більш залежні від інших і неспроможні захистити себе або самостійно евакуюватись у разі необхідності. Діти є більш чутливими до зміни клімату, оскільки їхні системи розвитку обмежують їхню здатність пристосовуватися до спеки та сильного морозу. Відповідно, багатодітні домогосподарства є більш чутливими до впливу небезпек.

Показник 3.2: Особи похилого віку - Частка населення у віці 60 років або старше.

Як і діти, особи похилого віку є більш чутливими до небезпек, оскільки вони є більш залежними від інших і можуть виявитися неспроможними захистити себе або самостійно евакуюватись у разі необхідності.

Показник 3.3: Інвалідність - Частка населення з однією або кількома інвалідностями. Крім потенційної фізичної неспроможності евакуюватись під час катастрофи, залежність людей з інвалідністю від інших у разі евакуації у безпечне місце може включати також залежність від державних послуг.

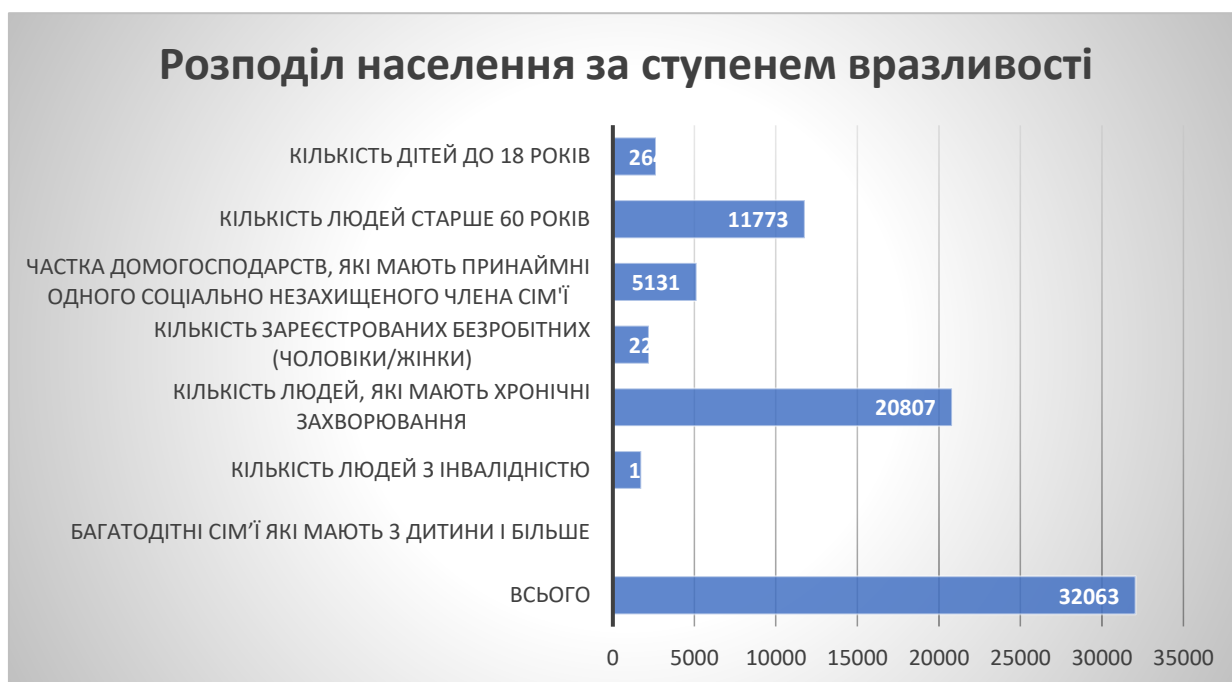
Показник 3.4: Особи, які мають хронічні захворювання - Частка населення, яка мають декілька хронічних захворювання, по тим чи іншим причинам на мають можливості звернутися до медичних закладів для оформлення інвалідності чи хронічні захворювання не визнаються як інвалідність. Але ці люди, у випадку настання НС чи проведення евакуації потребують уваги з боку державних установ, в тому числі медичних та соціальних закладів.

Показник 3.5: Особи, молодше 18 років – діти, яким необхідна підтримка та догляд з боку батьків, а також державних установ.

Показник 3.6: Частка домогосподарств, які мають принаймні одного соціально незахищеного члена сім'ї

Показник 4.1: Безробітні - Частка безробітного населення. Безробіття підриває економічний потенціал в частині підготовки заходів із пом'якшення наслідків, а також фінансову спроможність, необхідну для реагування під час та після шоківих впливів небезпеки.

В розрізі розподілу населення за ступенем чутливості до небезпек структура населення має наступний вигляд:

Як видно з діаграми, найбільшу частку населення займають особи з наявними хронічними захворюваннями, а саме – **64,90 %** від загальної кількості населення громади. Це значний показник й в даному випадку необхідним є не тільки розуміння чутливості, але й розуміння причин, які впливають на такий значний показник. На другому місці знаходяться особи старше 60 років – **36,72 %** населення територіальної громади. Далі йдуть господарства, в який принаймні один член родини є соціально незахищеним (безробітний, має інвалідність, старше 60 років та інш.) – **16 %** населення.

Соціальна інфраструктура

Мережу закладів дошкільної та середньої освіти Гірської територіальної громади представлено навчальними закладами, наведеними у Таблиці.

Заклади освіти (за категоріями, в тому числі дошкільні, шкільні, професійно-технічні заклади та вищі навчальні заклади)			
Назва	Кількість працівників	Кількість дітей	Адреса розташування
Золотівський ліцей №5 Гірської міської територіальної громади Сєверодонецького району Луганської області	51	303	м. Золоте, вул. Михайла Коцюбинського, буд.28
Філія “Золотівська гімназія №14” Золотівського ліцею №5 Гірської міської територіальної громади Сєверодонецького району Луганської області”	10	9	м. Золоте, вул. Театральна, буд.2
Філія “Золотівська гімназія №7” Золотівського ліцею №5 Гірської міської територіальної громади Сєверодонецького району Луганської області”	14	21	м. Золоте, вул. Кленова, буд.1
Золотівський ліцей № 16 Гірської міської територіальної громади Сєверодонецького району Луганської області	42	219	м. Золоте, кв. Сонячний, буд.12
Гірський ліцей Гірської міської територіальної громади Сєверодонецького району Луганської області	58	473	м. Гірське, вул. Гагаріна, буд.19

Гірська філія Гірського ліцею Гірської міської територіальної громади Сєвєродонецького району Луганської області	17	34	м. Гірське, вул. Первомайська, буд.88
Новоіванівська філія Гірського ліцею Гірської міської територіальної громади Сєвєродонецького району Луганської області	19	78	с.Новоіванівка, вул. Первомайська, буд. 1
Кримська філія Гірського ліцею Гірської міської територіальної громади Сєвєродонецького району Луганської області	16	23	с. Кримське, вул. Миру, буд.27
Новотошківський ліцей №10 Гірської міської територіальної громади Сєвєродонецького району Луганської області	34	88	смт. Новотошківське, вул. Олега Ватажка, буд.10
Тошківський ліцей Гірської міської територіальної громади Сєвєродонецького району Луганської області	33	135	смт. Тошківка-1, кв. Миколи Цуприка, буд.5б
Тошківська гімназія №23 Гірської міської територіальної громади Сєвєродонецького району Луганської області	27	72	смт. Тошківка, вул. Шкільна, буд.1а
Нижненський ліцей №36 Гірської міської територіальної громади Сєвєродонецького району Луганської області	45	155	смт. Нижнє, вул. Шевченко, буд.6
Комунальний заклад "Гірський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Калинка» Гірської міської територіальної громади Луганської області	4	9	м. Гірське, вул. Первомайська, буд. 88
Заклад Дошкільної Освіти «Теремок» Відокремлений Підрозділ шахта «Карбоніт» ДП «Первомайськвугілля»	20	60	м. Золоте, вул. Коцюбинського, 32
Дошкільний навчальний заклад №1 ВП шахта "Золоте" ДП "Первомайськвугілля"	11	17	м.Золоте, вул. Центральна,18
Заклад дошкільної освіти "Роднічок" ДП "Первомайськвугілля ВП шахта "Гірська"	26	90	м.Гірське, вул. Гагаріна 9

Школи Гірської територіальної громади у цілому забезпечено кваліфікованими кадрами. Але у школах сільської місцевості спостерігається наявність вчителів, які викладають декілька предметів. Таким чином, перед громадою постане питання підвищення якості надання освітніх послуг, особливо у сільській місцевості, та зменшення витрат на комунальні послуги та енергоносії.

Деякі навчальні заклади середньої освіти мають інклюзивні класи (_____).

У навчальних закладах Гірської територіальної громади працюють групи продовженого дня, які забезпечують потребу батьків в таких групах. Також існує гурткова робота в шкільних закладах. У сільських школах гурткова робота відсутня.

На території Гірської територіальної громади здійснюється підвезення учнів та вчителів шкільними автобусами.

Комфортність та безпечність підвезення учнів та вчителів залежить від ремонту доріг.

Матеріально-технічне забезпечення загальноосвітніх закладів Гірської територіальної громади знаходиться у задовільному стані, але водночас постає низка проблемних питань.

Для забезпечення надання якісної та безпечної освіти необхідно:

- сучасне оснащення кабінетів;
- потребують капітальних ремонтів харчоблоків відповідно до вимог НАССР;
- значна частка видатків йде на комунальні платежі та енергоносії. У зв'язку з цим постає питання проведення утеплення будівель закладів освіти та впровадження енергоощадних технологій;

- потребують ремонту спортивні зали шкіл, потрібне нове обладнання та спортивний інвентар;
- потребують встановлення огорожувальних заборів;
- потребують встановлення систем відео нагляду;
- потребують оснащення системами пожежної сигналізації, забезпеченням пожежними щитами;
- наявність дітей з інвалідністю потребує додаткової уваги та викликає необхідність спеціального облаштування груп;
- потребують оснащення зон відпочинку.

Медичні заклади

Територію Гірської громади обслуговує 4 медичних заклади, серед яких 1 лікарня та 4 амбулаторії. Загальна кількість працівників амбулаторій складає 37 осіб, які обслуговують **15 865** осіб, що складає приблизно **49%** від загальної кількості населення. Таким чином, якість обслуговування знаходиться на незадовільному рівні у зв'язку з відсутністю кваліфікованих спеціалістів. Лікарня обслуговує **11 274** осіб, що складає **35%** загальної кількості населення.

Далі, в таблиці наведені дані щодо медичних закладів на території громади:

Назва	Кількість працівників	Кількість людей, що обслуговуються	Адреса розташування
м. Гірське КНП «Попаснянська міська багатoproфільна лікарня» Попаснянської міської ради		11274	м. Гірське, вул. Гагаріна 3,
Амбулаторія загальної практики – сімейної медицини №2 смт. Тошківка	12	3885	смт.Тошківка, вул. Миру,35
Амбулаторія загальної практики – сімейної медицини №1 м. Золоте (Карбоніт)	15	7923	м.Золоте (Карбоніт), вул.Медична,11
Амбулаторія загальної практики – сімейної медицини №2 м. Золоте (Стахановець)	5	1863	м.Золоте-3 (Стахановець), вул.Ломоносова,5 А
Амбулаторія загальної практики – сімейної медицини смт. Новотошківка	5	2194	смт. Новотошківське, вул. Соборна 12

Станом на 01.10.2021 кількість укладених декларацій з населенням про надання первинної медичної допомоги в розрізі міської, селищних та сільської ради становить _____ **осіб**, що складає _____ **населення** (без урахування ВПО). Підвищення відсотку укладання декларацій з населенням дозволить підвищити рентабельність КНП. Також доцільно провести інвентаризацію надання медичних послуг та визначитися зі структурою медичних закладів, передбачити створення пунктів здоров'я, де може здійснювати виїзний прийом сімейний лікар, а також фінансування з місцевого бюджету ФПів, де є об'єктивна необхідність.

За даними Дослідження вразливості установ з надання базових послуг, виконаного REACH у 2020 році було визначено відстані до постачальників базових послуг. Відстань до закладів надання послуг впливає на спроможність реагувати на стихійні лиха як з точки зору доступу до інформації з систем раннього сповіщення, так і з точки зору механізмів реагування під час шокowego впливу небезпеки.

Населений пункт	Частка домогосподарств, яка повідомила про час у дорозі до закладу первинної медичної допомоги тривалістю понад 30 хвилин.	Частка домогосподарств, яка повідомила про відстань до закладу соціального захисту у понад 20 км.	Частка домогосподарств, яка повідомила про час у дорозі до навчального закладу тривалістю понад 30 хвилин.
Гірське	28%	43%	6%
Катеринівка	76%	43%	33%
Новотошківське	28%	43%	6%
Нижнє	28%	43%	6%
Оріхове	76%	43%	33%
Тошківка	47%	72%	8%
Жолобок	55%	69%	37%
Золоте	28%	43%	6%

Економіка Гірської територіальної громади

Промисловість

Економіка Гірської територіальної громади, починаючи з 2014 року перебуває під впливом збройного конфлікту, активні дії якого відбуваються в безпосередній близькості від адміністративного центру громади – м. Гірське, м. Золоте, смт. Нижнє, Новотошківське знаходяться в 5-ти зоні від лінії розмежування, с. Причепілівка, с. Сокольники та с. Жолобок на сьогоднішній день знаходяться на непідконтрольній уряду України території. Така ситуація сильно впливає на розвиток економіки, демографію та ринок праці Гірської територіальної громади. Протягом 2014-2016 років спостерігалися суттєвий міграційний відтік населення, припинення діяльності окремих підприємств внаслідок пошкодження їхнього майна під час збройного конфлікту, скорочення обсягів виробництва унаслідок припинення виробничо-торговельних відносин та скорочення споживчого попиту.

Економічна спеціалізація Гірської територіальної громади базується на вуглевидобувній промисловості, а також сільському господарстві, що ведеться як на території міст, смт та сіл, що увійшли до складу громади.

Кількість промислових підприємств у громаді – 2 (ДП «Первомайськвугілля та ПАТ «Мирнодолинський дослідно-експериментальний завод»), підприємств комунальної власності – 1.

ДП «Первомайськвугілля»

На території Гірської ТГ знаходиться система вугільних шахт ДП «Первомайськвугілля», вона розташована практично уся у межах 5-ти км зони від ЛЗ. Підприємство було створено у 2005 році. На той час до його складу входили 6 шахт та 11 допоміжних підприємств. З початком збройного конфлікту частина підприємств опинилась на непідконтрольній уряду України території й ситуація щодо їх роботи до сьогодні невідома.

На підконтрольній Україні території залишились ВП шахти: «Золоте», «Карбоніт», «Гірська», «Тошківська». Шахта є місто утворюючими підприємствами в громаді, видобуток вугілля залишається джерелом для існування населення більшості населених пунктів у територіальній громаді, основним енергоносієм для побутового опалення. Шахта датують ряд соціальних об'єктів (садки, клуби тощо). Так, на сьогодні, на прикладі статистичних даних, наданих

військово-цивільною адміністрацією міста Золоте - 78 % працездатного населення міста Золоте є працівниками підприємств ДП «Первомайськвугілля».

ПАТ «Мирнодолинський дослідно-експериментальний завод»

ПАТ «Мирнодолинський дослідно-експериментальний завод» виробляє теплотехнічне обладнання для підприємств газової, нафтопереробної, хімічної, нафтохімічної, вугільної, металургійної та інших галузей промисловості. При виготовленні апаратів використовуються матеріали та комплектуючі відомих українських і європейських виробників, з якими у ПАТ «МДЕЗ» налагоджені тривалі партнерські стосунки. Підприємство має все необхідне обладнання для виготовлення різного спектру будівельних і промислових металоконструкцій.

Малий та середній бізнес

У Гірській територіальній громаді середній та малий бізнес представлено торгівельною мережею та сферою обслуговування. Мережа обслуговування найменше розвинута в сільській місцевості. Спостерігається нестача аптек, у деяких населених пунктах вони зовсім відсутні. Також у сільській місцевості практично немає об'єктів побутового обслуговування населення – перукарень, ательє, побутових майстерень, також відсутні ринки. Сільське населення для розв'язання проблем побутового характеру вимушене їздити до м. Гірське, або до інших міст, таких як - мм. Лисичанськ та Сєвєродонецьк. Це доволі незручно, зважаючи на низьку якість доріг та нестабільне транспортне сполучення з віддаленими населеними пунктами. Тому є потреба або в організації забезпечення зазначеними послугами сільського населення, або підвищенні якості транспортного сполучення з м. Гірське.

Агропромисловий комплекс

Земельні та природні ресурси територій Гірської територіальної громади мають своєрідну особливість і, на відміну від інших територій, не є однорідними.

Загальна частка земель сільськогосподарського та лісгосподарського призначення складає більш ніж **39 % від загальної кількості земель громади**. Землі лісомисливського господарства обслуговує ДП Сєвєродонецьке лісомисливське господарство. На сьогодні

також зберігаються вільні земельні ділянки, які можуть, в перспективі, бути запропоновані інвесторам.

Нижче, у таблиці наведені дані щодо структури земель громади, га.

№ з/п	Землі за призначенням (основні позиції)	Кількість, га
1	Площа земель сільськогосподарського призначення Гірської ТГ	3237,03
2	Житлова та громадська забудова	566,3442
3	Інші землі	5889,7116
4	Землі водного фонду	35,3353
5	Землі лісгосподарського призначення	936,8351

Наведені дані свідчать про те, що територія Гірської територіальної громади не є суто промисловою, але й також наявні землі сільськогосподарського та лісгосподарського призначення, й показники потенціалу земельних ресурсів не є притаманними тільки промисловим територіям.

Основними проблемами у сільському господарстві залишається сезонна зайнятість, наслідком чого є низька середня заробітна плата – 7 400 грн станом на 01.01.2020 (Луганська область – 7 686 грн, Україна – 8 542 грн).

Слід також зазначити, що відсутність переробної промисловості у сільському господарстві, скорочення посівної площі – це наслідки збройного конфлікту на сході України, розташування громади на «лінії зіткнення» та замінування значної частки земель сільськогосподарського призначення.

Розвиток сільського господарства може розглядатись у напрямку розвитку сільськогосподарських кооперативів, овочівництва. Наявність сировини дозволяє розглянути можливість виробництва комбікормів, пелетів. Також необхідно провести інвентаризацію землі – це є одним із ключових факторів подальшого успіху та розвитку територіальної громади. Необхідно розглянути можливість підготовки комплексного плану просторового розвитку території.

Об'єкти житлово-комунального господарства

Значна частина житлового фонду населених пунктів громади представлені індивідуальною забудовою. Саме превалювання індивідуальної забудови обумовлює часткову відсутність підключення до систем центрального опалення і помірний рівень забезпеченості житла каналізацією та газопостачанням і водопостачанням.

Зазначимо, що нового будівництва на території громади протягом останніх років практично не відбувалося. Значною мірою це обумовлено близькістю до лінії розмежування і ризиками, які пов'язані з даним фактором.

Централізоване теплопостачання - територію громади обслуговує КП «Первомайськвугілля». Підприємство знаходиться у місті Гірське та Золоте, де протяжність тепломереж відповідно складає 3,444 км та 1, 784 км.

В інших населених пунктах громади централізоване теплопостачання відсутнє, хоча наявні дво- та п'яти поверхові будівлі.

Далі, в таблиці наведені дані щодо наявних систем газо-, водо-, електропостачання по населених пунктах ТГ.

№ з/п	Населені пункти ТГ	Газопостачання	Водопостачання	Електропостачання
1	м. Гірське	так	так	Так
2	м. Золоте	так	так	Так
3	с/мт. Нижнє	так	так	Так
4	с/мт. Новотошківське	так	так	Так

5	смт. Тошківка	так	так	Так
6	с. Катеринівка	так	так	Так
7	с. Кримське	так	так	Так
8	с. Оріхове	так	так	Так
9	с. Причепилівка	так	так	Так
10	с. Соکیلники	так	так	Так
11	с. Жолобок	так	так	Так

Газопостачання - Громаду обслуговує Лисичанський УЕГГ ПАТ «Луганськгаз». Загальна протяжність мереж газопостачання по громаді складає 138, 869 км.

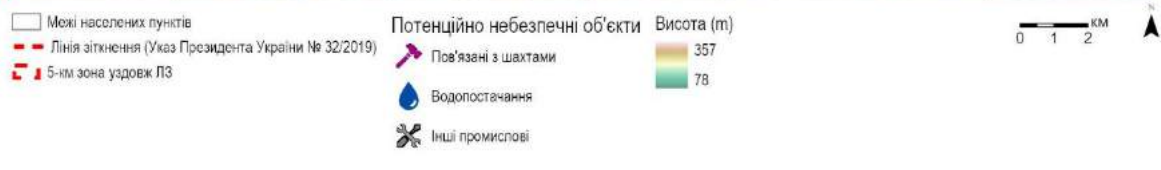
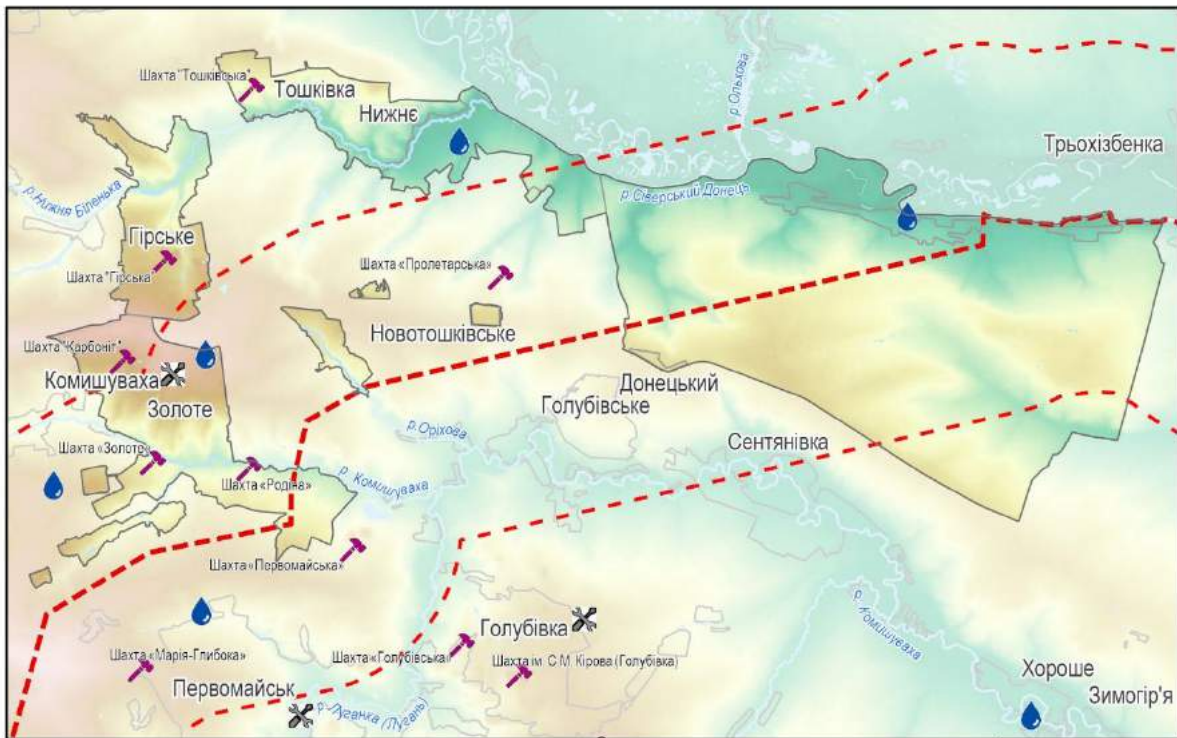
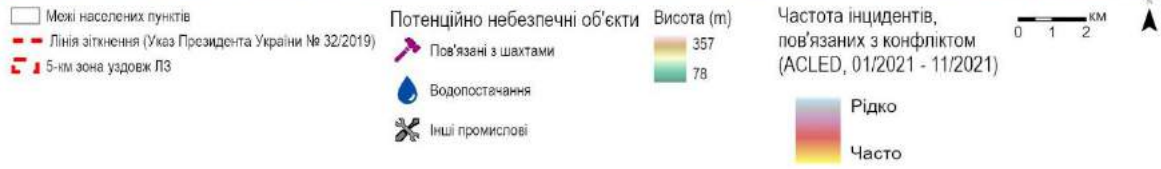
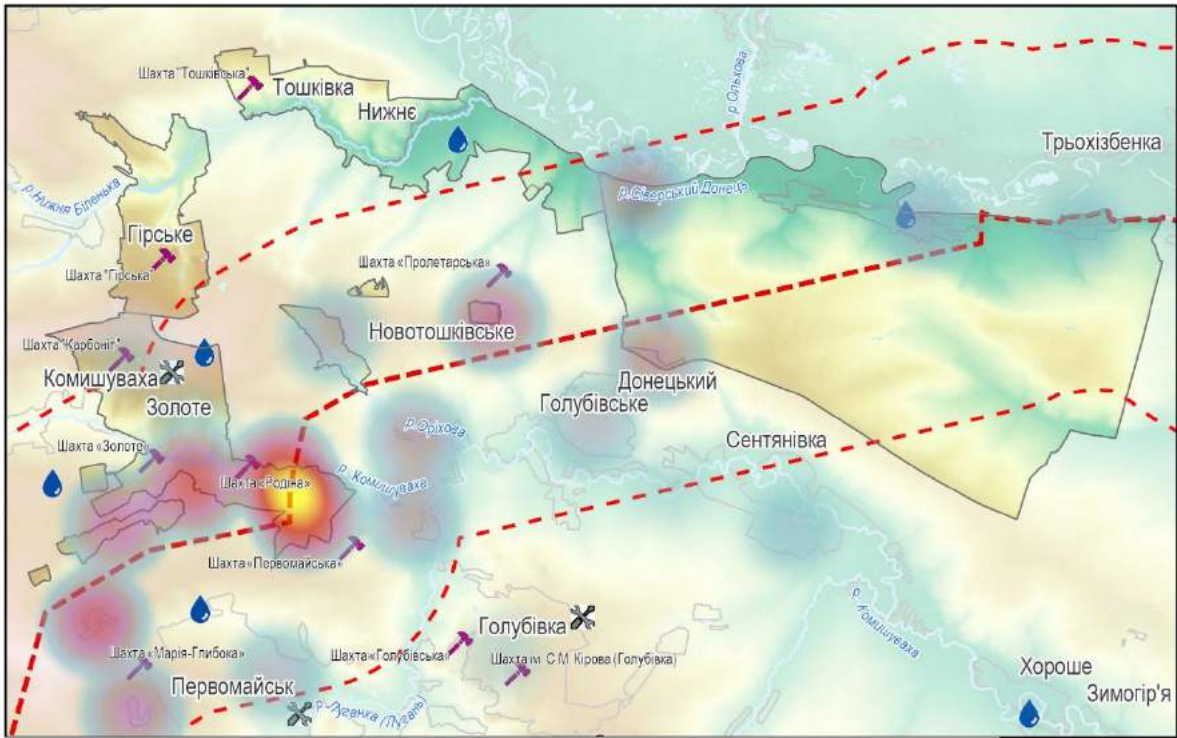
Електропостачання – Обслуговує населені пункти ТОВ «ЛЕО»

Водопостачання - Обслуговує територію громади КП «Попаснянський районний водоканал». Протяжність мереж водопостачання та водовідведення відповідно складає 352,667 км та 78,997 км.

Місце розташування	Водопостачання/централізоване/децентралізоване, % споживачів	Кількість громадських колодців	Кількість свердловин	Кількість криниць
м. Гірське	50/50	0	0	0
с. Жолобок	0/100	-	-	-
м. Золоте	50/50	1	0	0
с. Катеринівка	0/100	3	0	
с. Кримське	0/100	5	6	0
смт. Нижнє	50/50	0	0	0
смт. Новотошківське	50/50	0	0	0
с. Оріхове	0/100	1	0	0
с. Причепилівка	-			
с. Соکیلники	-			
смт. Тошківка	50/50	0	0	0

Потенційно небезпечні об'єкти на території Гірської ТГ.

Відповідно до даних Інформаційної системи довілля Донбасу (DEIS), розробленої Організацією з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) та Зональної оцінки ризиків Попаснянського району, виконаний ІМПАКТ Initiatives, у Гірській ТГ знаходяться 9 потенційно небезпечних об'єктів, до яких належать такі підприємства гірничодобувної галузі як Шахта «Родіна», Шахта «Золоте», Шахта "Карбоніт", Шахта "Гірська", Шахта "Тошківська", а також такі об'єкти інфраструктури водо- та теплопостачання, як КП «Первомайське теплокомуненерго», Хлораторна Світличанської насосної станції 2-го підйому, Кримська насосна станція та Насосна станція «Карбоніт». Вони становлять небезпеку як для довілля, так і для людини, через наявні на їхній території небезпечні речовини, а також загрозу порушення функціонування та виходу з ладу обладнання у зв'язку з конфліктом.

Вплив вугледобувних підприємств на Гірську ТГ.

Значний екологічний вплив вугільних підприємств на навколишнє природне середовище існував і до 2014 року, але з початком збройного конфлікту ситуація стала стрімко погіршуватися. За період військового конфлікту на сході України були зафіксовані численні випадки відключення вугледобувних підприємств від електропостачання. Треба зазначити, що вимкнення вентиляційних систем часто призводило до позаштатних ситуацій і залпових викидів шахтних газів. Порушення електропостачання насосних станцій у системах водовідведення шахтних вод у низці випадків ставало причиною повного затоплення шахт, підтоплення прилеглих територій і значного забруднення підземних вод. Неконтрольований рівень води в цих шахтах може призвести до викиду токсичних речовин у густонаселених районах, забруднення ґрунтових та підземних вод і деградації земель. Суттєвий вплив на навколишнє середовище завдається не лише безпосередньо в процесі видобутку вугілля, але протягом багатьох років після його завершення. Джерелом забруднення об'єктів довкілля є породні відвали, які займають значні площі родючих земель. Більшість відходів вугледобувної промисловості вміщує значну кількість важких металів і тому є особливо небезпечними для живих організмів.

Таким чином, екологічний стан території Гірської громади потребує додаткового вивчення та проведення аналізів, оскільки на території існує 4 потенційно небезпечних об'єкти та 1 хімічно-небезпечний об'єкт, що завдають шкоду навколишньому середовищу.

Далі, наведені дані по наявності по населених пунктах вищезазначених об'єктів:

№ п/п	Місце розташування	Найменування ПНО	Характеристика діяльності *
1	м. Гірське	Шахта "Гірське" ДП "Первомайськвугілля"	Вугледобувне підприємство
2	с. Жолобок	-	-
3	м. Золоте	Шахта "Золоте" ДП "Первомайськвугілля"	Вугледобувне підприємство
		Шахта "Карбоніт" ДП "Первомайськвугілля"	Вугледобувне підприємство
4	с. Катеринівка		
5	с. Кримське		
6	с. Нижнє		
7	с. Новотошківське		
8	с. Оріхове		
9	с. Причепилівка		
10	с. Сокільники		
11	с. Тошківка	Шахта "Тошківська" ДП "Первомайськвугілля"	Вугледобувне підприємство

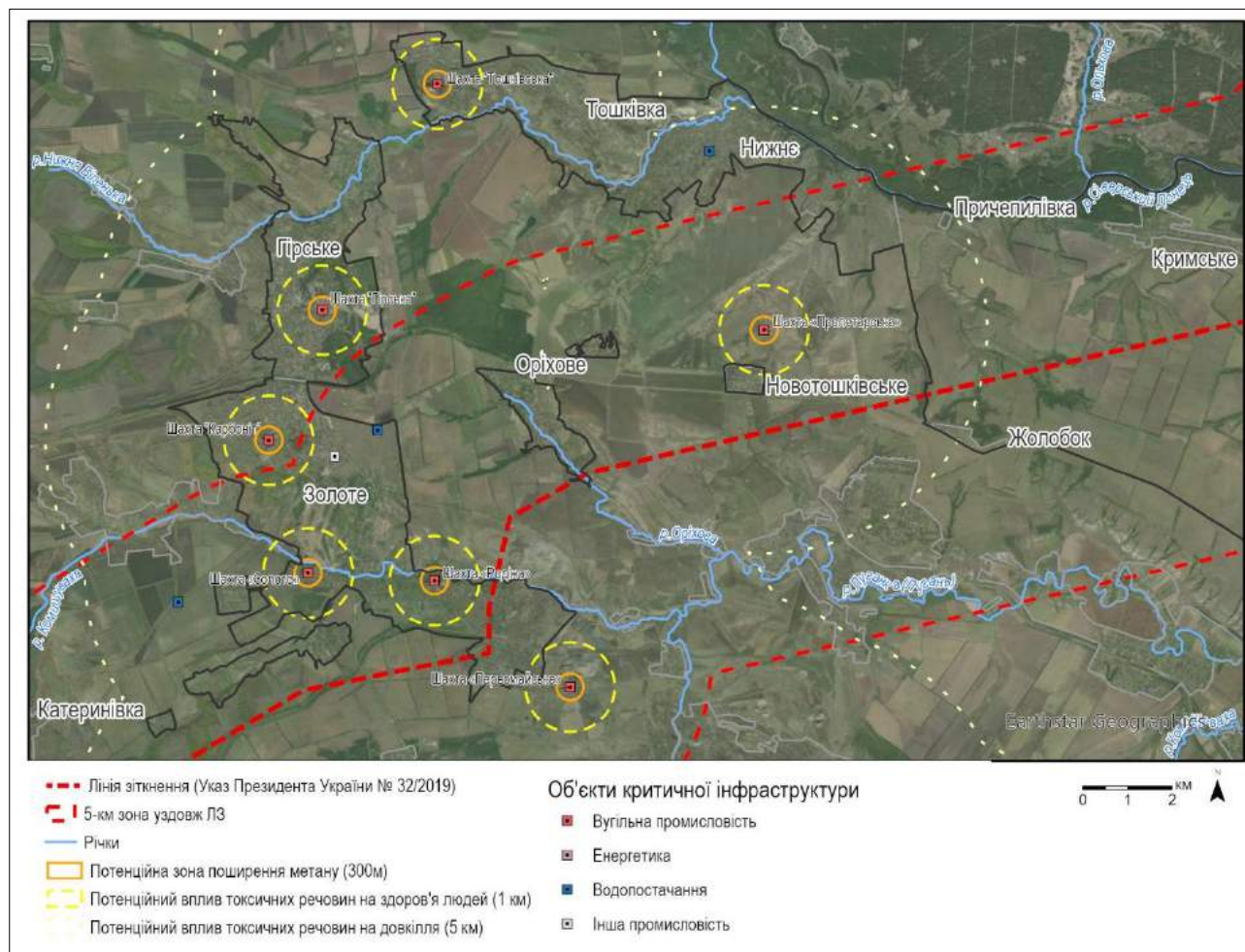
Вугільні шахти у регіоні несуть багато загроз для довкілля та здоров'я людей, включаючи небезпеку вибуху внаслідок виходу метану, а також забруднення повітря дрібнодисперсним пилом і накопичення пустої породи (териконів). У шахтах, що були виведені з експлуатації, існує загроза підтоплення та забруднення ґрунтових та підземних вод та ґрунту. Підвищені концентрації радону та метану у повітрі спричиняють як забруднення повітря, так і несуть потенційний ризик вибуху, як в операційних шахтах, так і в тих, де видобуток було припинено.

Нижче наведена таблиця відстані небезпечного впливу для метану (легкозаймистий газ), токсичних відходів з хвостосховищ (токсична рідина, тильний токсичний вплив) і Надзвичайно токсичних речовин для водних організмів, відповідно до класифікації GHS

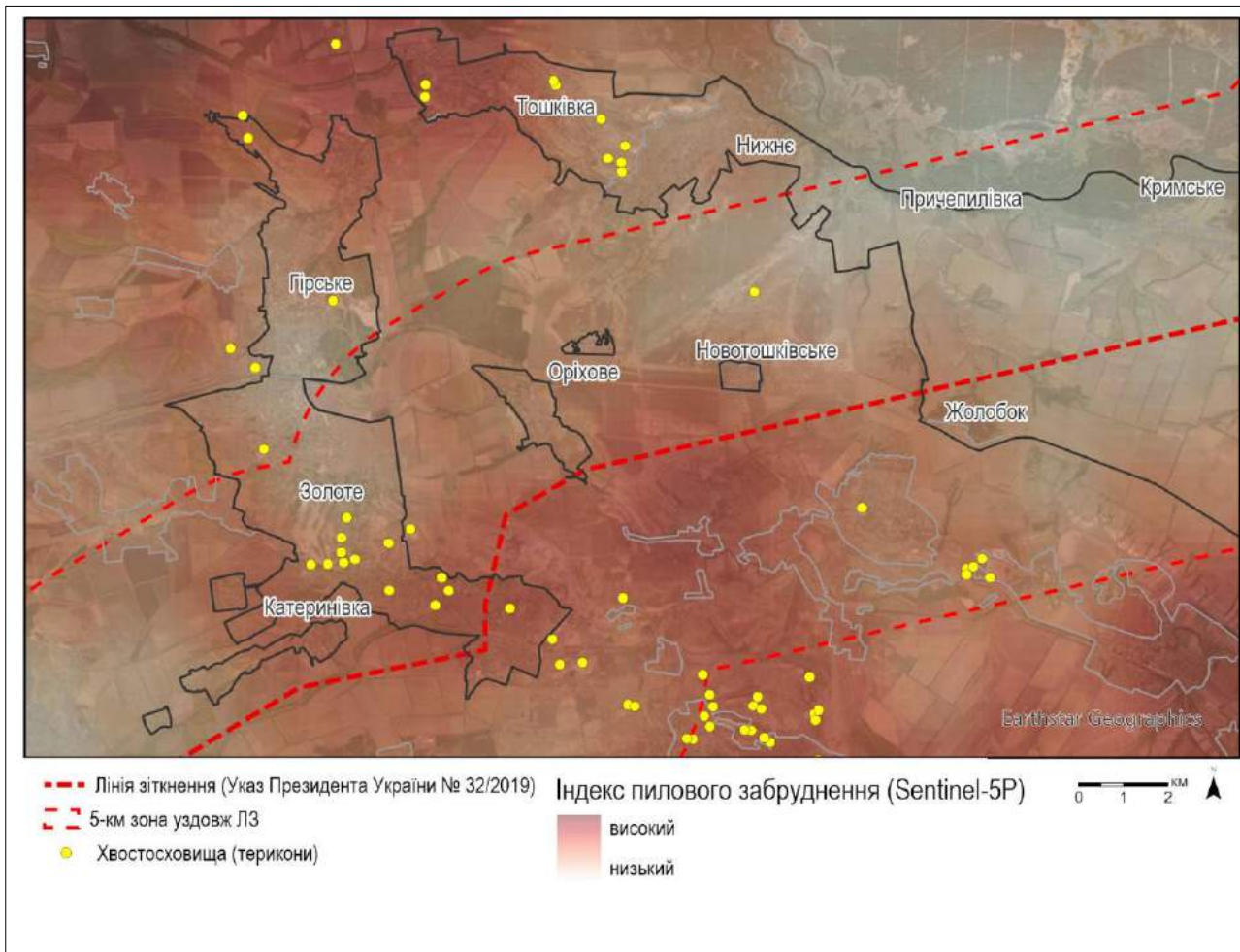
(Глобальна гармонізована система класифікації і маркування хімічних речовин) та згідно з методикою оцінки потенційно небезпечного впливу **FEAT**, розробленої Національним інститутом громадського здоров'я і довкілля (RIVM) для Програми ООН з довкілля (UNEP) і УКГП ООН.

Небезпека (Класифікація за системою GHS)	Класифікація небезпеки	Пояснення	Обсяг небезпечної речовини на об'єкті (кг)	Людина (смертельно небезпечно)	Людина (шкідливо для здоров'я)	Довкілля (ґрунт)	Довкілля (річки)
Займиста речовина	Легкозаймистий газ, I клас небезпечності	Вибухонебезпечно, небезпечно для здоров'я людини	1,000,000	0.2км	0.3км	Дані відсутні	Дані відсутні
Токсична рідина	Сильний токсичний вплив, I клас небезпечності	Смертельно небезпечно при ковтанні	20	1км	>5км	2км	5км
			100	1.6км	>5км	4.5км	>10км
			1,000	5км	>5км	>10км	>10км
			5,000	>5км	>5км	>10км	>10км
Надзвичайно токсично для водних організмів	Надзвичайно токсично для водних організмів, I клас небезпечності	Завдає серйозних пошкоджень водному організму за короткий проміжок часу	100	Дані відсутні	Дані відсутні	2.8км	10км
			1,000	Дані відсутні	Дані відсутні	8.9км	>10км
			5,000	Дані відсутні	Дані відсутні	>10км	>10км

На карті нижче відображені зони потенційного поширення метану, легкозаймистого та смертельно небезпечного для людини газу (300 м) а також потенційних вплив токсичних речовин для здоров'я людини (1 км) та довкілля (5 км). Русла річок Комишуваха та Біленька Донця потрапляють у зону потенційного поширення токсичних забруднюючих речовин з шахти «Тошківська», «Золоте» і «Родіна», що потенційно може спричинити поширення токсичних речовин вздовж русла річки на відстань 5 і більше км.

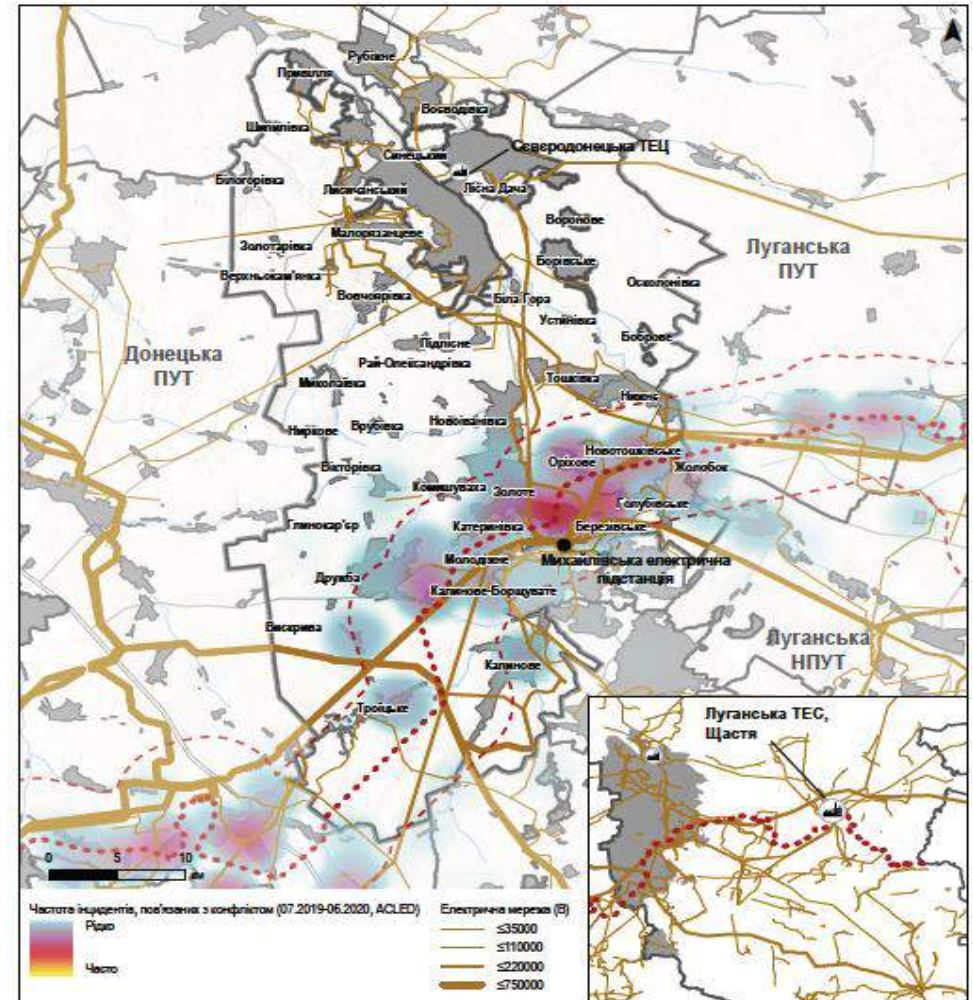
На території Гірської ТГ розташовано 26 хвостосховищ, відвалів, що складаються з накопиченої пустої породи, вилученої у процесі видобутку. На карті нижче показано розташування теритоконів, а також індекс аерозольного забруднення повітря (забруднення дрібнодисперсним пилом) за даними супутникового знімання Sentinel-5P.

Вплив збройного конфлікту на підприємства та Гірську ТГ.

Вплив на електроенергетичну систему

Електроенергія має критично важливе значення як для задоволення побутових потреб, так і для промислової діяльності. Залежність систем опалення та водопостачання від систем електропостачання, призводить до того, що відключення цих послуг можуть мати каскадні наслідки для здатності домогосподарств опалювати своє житло і отримувати доступ до води. У цьому розділі представлено короткий огляд електроенергетичної мережі та основного ризику, пов'язаного з електропостачанням у районі. Набір даних створено з оцифрованих супутникових знімків, джерел вторинних даних і OpenStreetMap. Луганська електростанція (розташована у м. Щастя) є основним постачальником електроенергії в Сєвєродонецькому районі та Гірській ТГ і виробляє більшу частину електроенергії, яку споживає населення та підприємства Луганської області. Ще одним джерелом електроенергії регіону є Сєвєродонецька електростанція, яка додатково постачає електроенергію в зимовий сезон. Частка альтернативних джерел енергії, таких як вітрова та сонячна енергія, у виробництві електроенергії є незначною. Близько 96% обладнання електроенергетичної мережі експлуатується вже понад 30 років і потребує модернізації. Гірська ТГ підключена до єдиної енергетичної системи України за допомогою двох транзитних ліній «Курилівка - Сватове» та «Бахмутська - Ювілейне», які мають низьку пропускну здатність та низький рівень надійності, що підвищує ризик відключення електропостачання. Аварійне відключення однієї з транзитних ліній може призвести до відключення електропостачання для значної частини населення. Зношене обладнання і брак фінансування є найбільш гострими проблемами у сфері забезпечення електроенергією. Крім того, значна частина інфраструктури електропостачання знаходиться на НПУТ. У результаті конфлікту було пошкоджено обладнання інфраструктури електропостачання, що спричиняє дефіцит потужності під час експлуатації в аварійному режимі. На Kartі представлено електроенергетичну мережу, на яку нанесено місця останніх інцидентів, пов'язаних з конфліктом, починаючи з 2019 року з метою визначення потенційного впливу в межах населених пунктів громади, району і області в цілому. Фактично, Луганська область знаходиться на енергетичному острові з тільки одним життєздатним джерелом електропостачання – Луганською електростанцією. Ця станція розташована на території, підконтрольній уряду України. Однак регіон є дуже залежним від цієї мережі. Крім того, вона перетинає лінію зіткнення.

Ключові висновки:

- З огляду на конфлікт і ризик пошкодження електричних мереж, диверсифікація джерел електропостачання або покращення підключення громад до національної української мережі могли б мінімізувати ризик масштабних відключень електроенергії.
- Враховуючи, що пошкодження об'єктів критичної електричної інфраструктури спричинить ряд серйозних каскадних наслідків, при

створенні планів реагування місцеві органи влади повинні робити оцінку ризику спільно з усіма зацікавленими сторонами.

Вплив на водозабезпечення

Функціонуюча система водопостачання має критично важливе значення для забезпечення базових потреб у воді і санітарних потребах. У Луганській області головним джерелом води є річка Сіверський Донець, що бере свій початок в Білгородській області (Російська Федерація) і впадає в річку Дон у Ростовській області (Російська Федерація). Як, було вже раніше сказано, річка Сіверський Донець є основним джерелом води для великих міських населених пунктів. Основні водозабори – Білогорівська та Світличанська водозабірні станції.

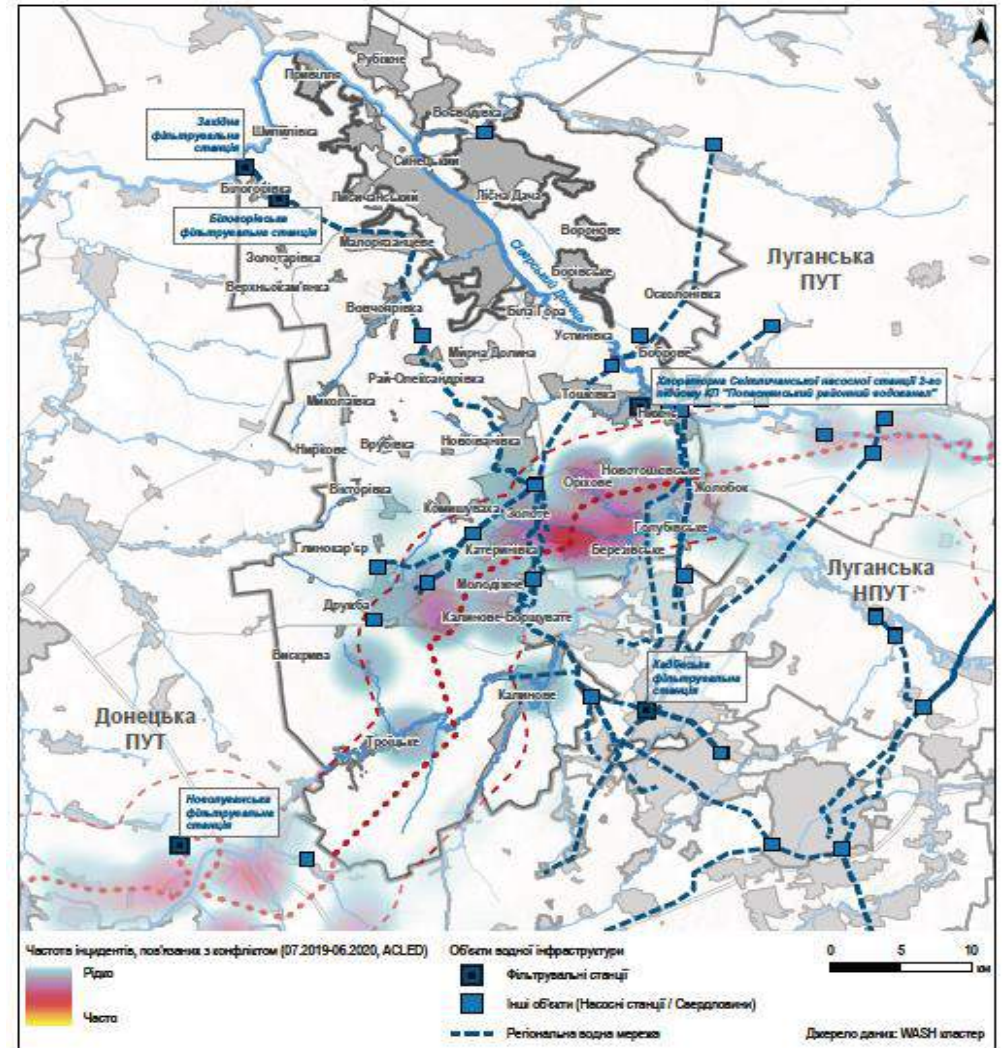
За водопостачання у Гірській ТГ відповідає Попаснянський водоканал. Хоча Попаснянський водоканал управляє інфраструктурою загального водопостачання на ПУТ, 90% від його приблизно 1,3 млн споживачів знаходяться на НПУТ (ОБСЕ, 2018 рік).

Більша частина води надходить до м. Попасна із західної фільтрувальної станції через трубопровід у Золотому-2. Зазнаючи частих пошкоджень в результаті конфлікту через близькість її розташування до ЛЗ, система не отримує належного технічного обслуговування, в результаті чого часто мають місце витoki води. З січня по жовтень 2019 року кластер WASH зафіксував 83 інциденти у сфері безпеки, що негативно позначились на інфраструктурі цивільного водопостачання (Управління ООН з координації гуманітарних питань, 2019 рік).

Ключові висновки

Хоча м. Золоте ТГ і було визначено як один з пунктів розведення сил під час переговорів у Нормандському форматі в грудні 2019 року, бойові дії поблизу об'єктів інфраструктури водопостачання продовжуються. Ці інциденти в поєднанні з відсутністю інвестицій в інфраструктуру створили значні ризики відключення водопостачання населенню на території населених пунктів ТГ. На Kartі представлено інфраструктуру водопостачання із відображенням ЛЗ і повідомлених інцидентів, пов'язаних з конфліктом, за період липень 2019 - червень 2020 (за даними ACLED)

3. Пошук методів підтримки та розробка проектів зі встановлення сонячних панелей в приватних домогосподарствах.

SWOT Аналіз

Сучасний етап розвитку України та реформування у сфері управління ЦЗ та сфері зменшення ризиків катастроф викликає необхідність впровадження новітніх світових підходів.

Особливістю Гірської ТГ є природні та техногенні умови, які призводять до розвитку НС різного характеру. Для розуміння проблем та тенденцій розвитку Стратегії зниження ризику лих Гірської ТГ використовувалось опитування, як джерело збору даних. Опитування проводилось онлайн серед населення ТГ, а також оф-лайн серед працівників Гірської військово – цивільної адміністрації. В онлайн опитуванні, яке відбулось на базі сайту Гірської ВЦА прийняли участь близько **195 мешканців** населених пунктів (серед яких жінок – 175, чоловіків – 20 осіб). В оф-лайн опитуванні прийняли участь **представники Гірської військово – цивільної адміністрації**. Під час оф-лайн опитування, спеціалістами адміністрації було визначено ряд проблемних питань громади, які потребують першочергового вирішення. Таким чином, Гірська ВЦА має на меті створення документу, який включатиме в себе операційні цілі, що будуть спрямовані на вирішення проблемних питань, та який стане рухомою силою у розвитку громади.

Під час онлайн та оф-лайн опитування з населенням та представниками адміністрації були визначені такі НС техногенного, природнього та воєнного характеру:

Виходячи з отриманих даних, найбільш часто населення стикається з **обстрілами, пожежами та довготривалим відключенням води та електроенергії**. Також, окреме місце займає **пандемія**.

Крім короткострокових наслідків, таких як прямі економічні втрати, НС впливають на довгостроковий розвиток суспільства і його безпеку. Негативні наслідки від НС призводять до підвищення вразливості населення в соціальній, економічній та екологічній сферах, що має «гальмуючий» ефект для сталого розвитку ТГ.

Процвітання громади істотно залежить від внутрішніх і зовнішніх чинників та взаємовідносин з навколишнім природним середовищем. Тому, одним із ефективним методом

ідентифікації внутрішніх сильних і слабких сторін та розпізнавання зовнішніх можливостей і загроз є **SWOT-аналіз**.

SWOT-аналіз існуючої ситуації в Гірській ТГ частково ґрунтувався на даних проведених під час **онлайн-опитування населення**.

За основу розглядалися фактори зовнішнього і внутрішнього середовища, які сприяють виявленню сильних та слабких сторін поточного стану в області захисту населення від НС природного і техногенного характеру, забезпечення безпеки населення та заходів з протидії лих та катастроф.

На основі SWOT-аналізу проведено ідентифікацію проблем та вибір пріоритетних напрямків Стратегії зменшення ризику лих Гірської ТГ задля протидії лих та катастроф. Пріоритети в аналізі були вибрані з урахуванням Сендайської рамкової програми 2015-2030 років.

Таблиця 2 - SWOT аналіз

	S	W	O	T
Тематика	Сильні сторони	Слабкі сторони	Можливості	Загрози
Розуміння ризику лих та катастроф	<p>Оновлення інформації про НС на офіційному сайті адміністрації та у різноманітних соціальних мережах. Зацікавленість населення і місцевих громадських організацій щодо розвитку громади, в тому числі сфери ЦЗ та зменшення ризику лих. Висока готовність населення приймати участь у тренінгах щодо зменшення ризиків лих.</p>	<p>Відсутність досвідчених людських ресурсів у розумінні ризику лих. Брак фінансування для розповсюдження інформації щодо ризику лих та катастроф.</p> <p>Не регулярне оновлення та аналізування інформації щодо наявних НС. Відсутні офіційні суб'єкти оцінювання ситуації в сфері зниження ризику лих на рівні ТГ.</p> <p>Відсутність нормативно-правової бази та методичних вказівок у зазначеній сфері діяльності. Відсутність спеціалісту у сфері ЦЗ. Висока вразливість населення.</p>	<p>Розповсюдження інформації щодо протидії лих та катастроф через відеоролики, бігборди, статті та соціальні мережі. Розробка програми на рівні громади для розуміння ризику лих та катастроф, їх оцінки для громадян та спеціалізованих служб. Залучення гуманітарних організацій, які працюють у сфері ЦЗ. Створення мобільного додатку, у якому буде висвітлена інформація про НС. Можливість залучення навчальних закладів протягом навчального року, соціальних закладів для інформування вразливих верств населення щодо розуміння ризиків лих. Проведення тренінгів серед населення щодо зменшення ризиків лих. Розробка стратегії зі зниження ризику лих та катастроф на рівні громади. Залучення гуманітарних організацій, які працюють у сфері зниження вразливості, відновлення, розбудови та підвищення стійкості громад. Навчання та підвищення кваліфікації адміністративного персоналу.</p>	<p>Обстріли та відключення електроенергії, які спричинять загрозу несвоєчасного отримання інформації та затримання доступу до інформації. Відсутність кваліфікованих кадрів та засобів, що оцінили би втрати та провели аналіз економічних, екологічних, соціальних, медико-санітарних і культурних наслідків в результаті НС і як результат проблеми з виплатою компенсації. Пандемія.</p>

<p>Вдосконалення організаційно-правових рамок управління ризиками лих</p>	<p>Готовність до активної співпраці між представниками відділів адміністрації та спеціалізованими службами. Готовність співпраці з іншими організаціями у даному напрямку. Реформа децентралізації надає можливості територіальній громаді вдосконалювати організаційно-правові рамки щодо провадження підходу управління ризиками лих.</p>	<p>Відсутність стратегії розвитку в управлінні ризиком лих. Недосконала координація на рівні служб ЦЗ та між службами ЦЗ. Відсутність стимулювання та заохочення для виконання правил та норм зі зниженню лих та катастроф. Відсутність нормативної бази для надання повноважень органам влади та службам ЦЗ по взаємодії з населенням щодо зниження ризику лих. Не усвідомлення існуючих загроз та нерозуміння напрямку діяльності щодо зменшення ризиків лих. Відсутність чіткої цілі та направленості розвитку у сфері протидії лихам та катастрофам задля сталого розвитку громади</p>	<p>Створення робочої групи та єдиного координаційного механізму для спільної діяльності та взаємодії служб у протидії лих. Залучення органів місцевої влади, служб екстреного реагування, бізнес середовища, громадських організацій, волонтерів для розробки Стратегічних документів розвитку громади, вдосконалення організаційно-правових рамок управління ризиками лих та створення нових бізнес-моделей зі зменшення ризику лих. Партнерство з міжнародними гуманітарними та іншими зацікавленими організаціями щодо оцінки ризику лих згідно світових практик. Активне продовження розпочатих реформ на території громади, в тому числі в сфері децентралізації, освіти, медицини, підтримки малого, середнього бізнесу задля сталого розвитку громади. Розробка стратегії зі зниження ризику лих та катастроф на рівні громади.</p>	<p>Нерозуміння напрямку діяльності щодо зменшення ризиків лих, не достатньо вірний вибір пріоритетів при розподілі ресурсів, відсутність чітких цілей та направленості розвитку у сфері протидії лих, в результаті незацікавленість населення та зацікавлених сторін у взаємодії. Відсутність державної політики та джерел фінансування щодо впровадження підходу зменшення ризику лих. Недосконале законодавство України. Ймовірність звуження повноважень місцевого самоврядування в умовах децентралізації. Незначний прогрес у подоланні корупції в органах влади України. Пандемія.</p>
<p>Інвестиції в заходи зі зниження ризику лих</p>	<p>Наявність матеріальної та документальної допомоги від гуманітарних організацій. Наявність природних ресурсів для використання в якості джерел існування –</p>	<p>Недосконалий механізм створення матеріального резерву та брак фінансування на його оновлення. ТГ залишається під впливом ООС. Брак коштів у бюджеті ТГ на заходи зі зменшення ризиків лих, сферу ЦЗ.</p>	<p>Розширення та залучення інвестицій від зацікавлених сторін для служб, які приймають участь у заходах зі зниження ризику лих. Підвищення потенціалу та підтримка</p>	<p>Відсутність державної політики та джерел фінансування щодо впровадження підходу зменшення ризику лих. Відтік працездатного населення,</p>

	<p>сільськогосподарські території, ліси, родючі ґрунти та ін. Аграрні та промислові підприємства з ресурсною базою, які можуть бути задіяні у заходах щодо зниження ризику лих та катастроф. Наявність міжнародної технічної допомоги з підтримки заходів з відновлення інфраструктури регіону. Високе бажання населення громади прийняти участь у тренінгах зі зниження ризиків лих, першої домедичної та психологічної допомоги, тренінгах з реагування на НС, покращення екологічного стану громади. Наявність значних коштів міжнародних донорів.</p>	<p>Відсутність страхування та фінансової захищеності малого та середнього бізнесу при настанні НС. Нерозуміння та незацікавленість приватного сектору у фінансуванні розвитку сфери ЦЗ. Вплив несприятливого довкілля на здоров'я населення, велика частка вразливих груп населення. Відсутність згуртованості у вирішенні проблем громади. Недовіра населення до органів місцевого самоврядування. Інертність керівних структур та суспільства. Невисока питома вага зайнятості працеспроможного населення, нижчий, порівняно з середніми по країні, рівень офіційної заробітної плати, нерівномірна пропозиція робочих місць по селам територіальної громади. Відсутність чіткої цілі та направленості розвитку у сфері протидії лихам та катастрофам задля сталого розвитку громади</p>	<p>медичних закладів. Фінансування заходів зі зниження ризику лих при формуванні бюджету. Охорона навколишнього природного середовища. Підписання меморандумів про взаємодію та залучення інвестицій. Високе бажання населення громади брати участь у тренінгах зі зниження ризиків лих, тренінгах з медичної, тренінгах з реагування на НС, покращення екологічного стану громади. Підвищення потенціалу та підтримка медичних, освітніх та соціальних закладів з урахуванням інклюзивності для населення с додатковими потребами. Активне продовження розпочатих реформ на території громади, в тому числі в сфері децентралізації, освіти, медицини, підтримки малого, середнього бізнесу задля сталого розвитку громади. Розробка та впровадження програм та новітніх технологій з охорони навколишнього природного середовища на території громади. Вдосконалення механізму залучення коштів екологічного податку з підприємств для потреб ЦЗ, профілактики та реагування на НС.</p>	<p>що тягне за собою зменшення потенціалу протидії лих. Близькість розташування населених пунктів Гірської ТГ до лінії розмежування. Ескалація бойових дій чи «заморожування» військового конфлікту на сході України. Нестабільність курсу національної валюти та інфляція. Незначний прогрес у подоланні корупції в органах влади України. Скорочення міжнародної технічної допомоги з підтримки заходів з відновлення інфраструктури регіону. Пандемія COVID-19. Неможливість визначення пріоритетів при розподілі ресурсів через відсутність кваліфікованої оцінки ризиків, в тому числі незацікавленість органів місцевої влади, населення та інших служб у взаємодії. Юридично невіршені питання з розмінуванням мінних полів в регіоні.</p>
--	---	--	---	---

<p>Підвищення готовності до лих для забезпечення ефективного реагування і впровадження принципу «зробити краще, ніж було»</p> <p>Build Back Better</p>	<p>Наявність безпечного доступу питної води. Наявність спеціалізованих служб на території громади, медичних та освітніх закладів. Готовність до співпраці, вдосконалення сфери ЦЗ та напрямку зменшення ризиків лих. Готовність до співпраці, вдосконалення сфери ЦЗ та напрямку зменшення ризиків лих.</p>	<p>Відсутність стратегій розвитку ЦЗ, відсутність програми соціально – економічного розвитку громади, відсутність планів реагування на НС, відсутність чіткого розуміння розвитку громади у напрямку зменшення ризиків лих та ЦЗ, відсутність елементів системи оповіщення, недостатня комплектація захисних споруд. Відсутність аналізу та оцінки попередніх НС, а також паспорту ризиків ТГ. Слабка взаємодія влади з громадськістю. Недосконала координація між службами екстреного реагування. Відсутність програми соціально – економічного розвитку громади, стратегій зниження ризику лих та розвитку сфери ЦЗ. Відсутність актуальних планів реагування на НС. Немає чіткого розуміння діяльності з управління ризиками лих задля підвищення стійкості та сталого розвитку громади. Відсутність місцевої системи автоматизованого централізованого оповіщення населення. Недостатня кількість та неповна комплектація існуючих захисних споруд, необхідних для укриття населення ТГ. Відсутність регулярного транспортного сполучення як між деякими населеними пунктами в громаді, так і з центрами надання послуг за її межами, що, негативно впливає в тому числі і на розвиток бізнесу. ВПО створюють додатковий тиск на соціальну інфраструктуру громади. Зношеність значної кількості громадських об'єктів та інфраструктури, їх неготовність задовольнити потреби людей з різними формами інвалідності. Недостатність статистичних даних, за ознаками: стать, вік,</p>	<p>Перегляд та оновлення планів, програм, стратегій та ін. документів щодо забезпечення готовності до НС з залученням всіх зацікавлених сторін. Розвиток системи прогнозування та раннього оповіщення. Заохочення проведення регулярного навчання та підвищення кваліфікації служб, задіяних в реагуванні на НС. Доукомплектація ЗС та найпростіших укриттів. Розробка та підписання документів про співпрацю з підприємствами, установами та організаціями (Меморандуми) дозволить спростити механізм щодо залучення ресурсу вищезазначених установ при реагуванні на НС. Проведення практичних навчань, в тому числі й онлайн навчань із зацікавленими сторонами покращить підготовку до реагування на НС. Можливість залучення навчальних закладів протягом навчального року, соціальних закладів для передачі інформації вразливим верствам населення про готовність до лих та реагування на них.</p>	<p>Збільшення кількості та масштабів лих та НС, в наслідок чого можливо пошкодження об'єктів критично важливої інфраструктури та імовірно збільшення постраждалих, людських жертв, економічних збитків та руйнування існуючих екосистем. Незначний прогрес у подоланні корупції в органах влади України. Нестабільність курсу національної валюти та інфляція. Неможливість визначення пріоритетів при розподілі ресурсів через відсутність кваліфікованої оцінки ризиків, в тому числі незацікавленість органів місцевої влади, населення та інших служб у взаємодії. Відтік працездатного населення та молодих освічених людей з населеного пункту/країни – зменшення кадрового і людського потенціалу громад, що тягне за собою зменшення потенціалу протидії лих. Пандемія COVID-19. Юридично не вирішені питання з розмінуванням мінних полів в регіоні. Відсутність вільного доступу до окремих територій</p>
--	---	---	---	---

		<p>стан здоров'я та інші характеристики. Уразливість населення у зв'язку із триваючим конфліктом. Наявність стихійних сміттєзвалищ і відсутність централізованої системи поводження з твердими побутовими відходами. Застаріла технологічна структура промисловості. Погана логістика для отримання сировини та відгрузки готової продукції підприємств регіону.</p>		<p>через знаходження ТГ в зоні ООС.</p>
--	--	--	--	---

Таблиця 3 - Небезпеки/фактори, вразливості та заходи по населених пунктах Гірської ТГ

Ризики	Небезпеки/Фактори	Вразливості	Заходи
ОБСТРІЛИ	Близькість розташування до лінії зіткнення (5 км). Значна кількість воєнних та техніки в населених пунктах. Загострення конфлікту та перехід у активну фазу дій. Політичний аспект щодо розв'язання конфлікту. Відключення від водо- та електроенергії через заборгованість. Недостатня кількість проведення навчань та тренінгів.	Кількість об'єктів укриття та їх часткове оснащення. Відсутність система оповіщення. Кількість гучномовців у місцях скупчення людей. Недостатня кількість проведення навчання щодо дій під час обстрілу. Замовчення в ЗМІ інформації щодо загострення ситуації. Психосоціальна нестабільність людей. Матеріально-технічний резерв. Частки вразливих верст населення. Відсутність організації щодо оцінки збитків руйнування (для залучення коштів). Одна лінія електромережі та відсутність резервного газо-, водо - електроживлення. Якись медичних послуг та нестача лікарів. Плани евакуації.	Інвентаризація підвальних приміщень багатоповерхових будинків та дооснащення об'єктів укриття населення. Оснащення системи оповіщення. Формування достатнього матеріального резерву. Перегляд підходу щодо формування резервного фонду ТГ на випадок НС. Проведення тренінгів та навчання населення. Створення Creative Hubs щодо протидії ризику лих та катастроф. Створення та облаштування підрозділу загону екстреного реагування Товариства Червоного Хреста.
ПОЖЕЖІ	Низька усвідомленість та обізнаність населення та поведінка курців. Недбале поводження з вогнем населення. Близькість розташування до ліній розмежування. Екстремальні високі температури в літній період. Недотримання протипожежних норм. Близькість розташування до лісового масиву та трав'яно-чагарникових угідь. Захаращеність територій сухої деревиною та вирубка лісу. Наявність зламаних та занедбаних домівок з можливими електроприладами. Частковий	Гідранти та резервуари водонакопичення. Відключення водопостачання. Кількість пожежного транспорту та обладнання. Система оповіщення. Спеціалізований аварійно-рятувальний транспорту. Відсутність обладнання для розвідки пожежі (квадрокоптери, термокарти та ін.). Обмеження протипожежних смуг лісовим господарством. Час їзди від пожежно-рятувальної частини складає більше 20 хв (стосується селищних рад).	Облаштування системи оповіщення. Поповнення матеріально-технічного резерву. Проведення тренінгів та навчань з населенням. Забезпечення обладнанням для розвідки пожеж.

	ремонт та відсутність капітального ремонту ліній електропередач. Наявність сміттєзвалищ. Недостатня кількість проведення навчань та тренінгів.		
ПАНДЕМІЯ	Низька усвідомленість та обізнаність населення. Незалежні причини	Кількість лікарів. Кількість ФАП, медичного обладнання (стосується віддалених населених пунктів). Частка людей пенсійного віку. Наявність промислових підприємств.	Забезпечення засобам гігієни та протиепідеміологічними засобами.
	Наявність аптек, швидкої медичної допомоги.		
ДОВГОТРИВАЛЕ ВІДКЛЮЧЕННЯ ВОДИ	Технічна застарілість та недостатня потужність водопровідних мереж. Велика кількість поривів. Часте проведення ремонтних робіт; Незаконне використання водних об'єктів.	Частина населених пунктів ТГ - централізоване водопостачання. Відсутність системи оповіщення. Наявність коштів на паспортизацію водних об'єктів.	Паспортизація. Облаштування додаткових джерел водопостачання.
ДОВГОТРИВАЛЕ ВІДКЛЮЧЕННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ	Наднормативне експлуатування ремонтних комплектів. Недостатнє накопичення матеріально-технічного забезпечення.	Відсутність резервних ліній електромережі. Пошкодження ліній електромережі в результаті обстрілів. Відсутність системи оповіщення.	Забезпечення матеріально-технічним резервом.
МІННІ ЗАБРУДНЕННЯ ТЕРИТОРІЇ	Відсутність мінних формулярів. Недостатня кількість кваліфікованих фахівців та оснащення. Нестандартні вибухонебезпечні предмети. Недостатня кількість проведення навчань та тренінгів	Відсутність системи оповіщення. Відчуженість земельних ділянок різного призначення. Вірогідність підривів населення та техніки;	Проведення тренінгів та навчань. Позначення очищених /забруднених територій табличками.
ПОСУХИ	Зміна клімату Підвищення температури повітря та ґрунту	Негативний вплив на агропромисловість Зневоднення територій Загибель сільгоспкультур на великих площах, вигорання травостоїв, брак корму та масового скорочення кількості худоби, вітрової ерозії, зниження рівня ґрунтових вод,	Застосування систем землеробства, які забезпечують накопичення і зберігання вологи, снігозатримання, мульчування поверхні землі, сівбу високоякісними і посухостійкими сортами і гібридами рослин, відповідні сівозміни та системи обробітку ґрунту, боротьби з бур'янами, добрив, хімічної меліорації.

		висихання озер, водойм і боліт, міління річок	
ПІДТОПЛЕННЯ ВІД ВУГІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	Підтоплення прилеглих територій, проникнення на земну поверхню та накопичення в об'єктах, розташованих в зоні впливу гірничих робіт. Зсуви ґрунту, обвали	Відсутність алгоритму дій у разі підтоплення Шахти належать приватним підприємствам, що перешкоджає співпраці з місцевими органами влади Відсутність необхідного обладнання Відсутність кваліфікованих спеціалістів	Обстеження стану гірничих виробок та усть ліквідованих виробок, які мають вихід на денну поверхню Обстеження виходів вугільних пластів, розвідувальних свердловин, пробурених з поверхні, обстеження вугільних складів, шахтних будівель на можливе проникнення талої води Обстеження водойм, ставків та річок, розташованих в межах гірничих відводів шахт Обстеження водоперепусків у шахтах та гідротехнічних споруд; чистка водозбірників та приймальних колодязів На вугільних підприємствах забезпечити безумовне виконання розроблених заходів з метою попередження підтоплення шахт

Реалізація стратегії

Аналіз тенденцій розвитку техногенних аварій, катастроф і стихійних лих, прогноз можливих небезпек свідчить, що на території Гірської ТГ зберігається високий ступінь ризику виникнення надзвичайних ситуацій, таких як пожежі, прорив водосховища, обстріли. Це пояснюється збільшенням антропогенного впливу на навколишнє середовище та економічно-географічним розміщенням громади. Небезпеки і загрози сьогодні носять більш комплексний, взаємозв'язаний характер. Загрози стають джерелом надзвичайних ситуацій у різних сферах життєдіяльності, окрім того, постійно збільшуються їх масштаби.

З огляду на це стратегічним напрямком повинна стати організація інфраструктури сучасного суспільного функціонування, адаптована до проблем безпеки людини і суспільства, яка має вирішуватися в рамках єдиної стратегії сталого безпечного розвитку.

Метою захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій є забезпечення гарантованого захисту життя, здоров'я людей, земельного, водного, повітряного простору відповідних територій, об'єктів виробничого і соціального призначення в допустимих межах показників ризику, критерії яких встановлюються з урахуванням вітчизняного та світового досвіду.

Операційна ціль 1 - Створення правової бази для забезпечення впровадження підходу управління ризику лих

Обґрунтування

Розуміння обов'язків, повноважень, планування заходів щодо зниження ризику забезпечує більш ефективну роботу всіх задіяних сторін при виникненні НС і на етапі відновлення після НС

Очікувані результати

Підготовка кампаній з підвищення обізнаності, координація робіт з проведення оцінки ризиків і складання планів зниження ризику лих. Робота по включенню планів забезпечення стійкості в стратегії розвитку територіальної громади, підготовка планів та проектів мобілізації ресурсів і відстеження досягнутого прогресу.

Операційна ціль 2 – Координація діяльності з впровадження підходу управління ризиком лих

Обґрунтування

Наявність належних стратегій і організаційної структури є неодмінною умовою прийняття рішень і реалізації ефективних заходів в області зниження ризику лих.

Очікувані результати

Створення організаційної системи і порядку координації дозволить усвідомити суть ризику лих та забезпечити його зниження на основі участі груп громадян, громадянського суспільства, зацікавлених сторін. Розуміння своїх функцій в області зниження ризику лих.

Операційна ціль 3 – Визначення характеру і масштабів притаманних для територіальної громади лих, створення паспорту загроз ТГ.

Обґрунтування

Ефективне функціонування системи оцінювання ризиків і загроз є важливим елементом стратегічного планування та забезпечення національної стійкості.

Застосування сучасних методів і технологій оцінювання ризиків і загроз, моделювання кризових ситуацій, розроблення сценарних прогнозів – усе це дає змогу підвищити достовірність отриманих результатів, а ще - сформувати широку доказову базу для подальшого аналізу. Сучасному світові притаманні швидкі й непередбачувані зміни безпекового середовища, а отже, картина загроз має значно меншу цінність сама по собі, ніж розроблені на її основі типології, багатокритеріальні матриці, каталоги моделей і сценарних прогнозів. Саме вони необхідні для подальшого визначення протоколів узгоджених дій для реагування на загрози різного характеру та походження, а також планування відповідних заходів.

Очікувані результати

Покращення спроможності територіальної громади чітко і швидко реагувати на будь-які надзвичайні ситуації.

Операційна ціль 4 – Залучення суб'єктів приватного сектору економіки до участі в заходах зі зменшення ризику лих та катастроф

Обґрунтування

Комплексне управління ризиком лих буде більш перспективним, коли воно дозволяє одночасно задовольняти потреби численних зацікавлених сторін і де визначені декілька пріоритетів. В цілому, стимулюючі чинники виявляються більш дієвими, коли заходи з управління ризиком лих помітно відбиваються на поліпшенні економічного і соціального добробуту. Профілактичні заходи значно дешевші ніж ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій.

Очікувані результати

Отримання доступу до додаткових фондів, залучення коштів суб'єктів приватного сектору для підтримки заходів на зменшення ризику лих (наприклад - на удосконалення міської інфраструктури, заходи з охорони навколишнього середовища і будівництво громадських споруд).

Спільні дії в сфері розвитку ЦЗ.

Зміна ставлення до існуючого становища щодо дотримання норм екологічної та техногенної безпеки.

Створення «безпечних умов» для інвестування у Гірську територіальну громаду.

Операційна ціль 5 – Створення об'єднаного освітнього простору для підвищення обізнаності мешканців громади щодо ризику лих та формування єдиної системи цінностей громади щодо підвищення стійкості та сталого розвитку на засадах єдності та соціальної згуртованості.

Обґрунтування

Місцеві мешканці територіальної громади мають нести колективну відповідальність за підвищення стійкості до лиха. Навчання, освіта та поінформованість громадськості відіграє важливу роль у підвищенні стійкості. Спільнота повинна знати про загрози та фактори ризику, яким вона схильна, щоб мати можливість краще підготуватися і вжити заходів щодо протидії можливим лихам. Програми щодо підвищення обізнаності, утворення та зміцнення потенціалу у сфері зниження ризику лих та проведення мітигаційних заходів є ключовим елементом забезпечення участі громадян у реалізації стратегій щодо зниження ризику лих.

Очікувані результати

Створення об'єднаного освітнього простору для підвищення обізнаності мешканців громади щодо ризику лих та формування єдиної системи цінностей громади щодо підвищення стійкості та сталого розвитку на засадах єдності та соціальної згуртованості дозволить підвищити готовність та допоможе місцевим жителям ефективніше реагувати на сигнали місцевих систем раннього сповіщення.

Операційна ціль 6 – Аналіз НС

Обґрунтування

Після будь-якого стихійного лиха необхідно враховувати в першу чергу потреби постраждалого населення при здійсненні заходів по відновленню і надавати населенню допомогу в плануванні і реалізації заходів по відновленню, включаючи ремонт осель і відновлення засобів життєзабезпечення. Відновлення і реконструкція розглядається в якості невід'ємних складових поточного процесу зниження ризику і розвитку.

Очікувані результати

Програми по відновленню і реконструкції після лих дають можливість поліпшити характеристики об'єктів і підвищити їх безпеку, а також це допоможе провести фундаментальну модернізацію постраждалих систем життєзабезпечення (плани відновлення включатимуть проблеми розчищення завалів, організацію тимчасового житла і виділення нових ділянок під будівництво, а також стратегічні рішення щодо того, чи можна відновлювати на тому ж місці будівлі, що не відповідають вимогам надійності для даної зони).

Операційна ціль 7 – Заходи з протидії пожеж

Обґрунтування

Для швидкого гасіння пожеж велику роль відіграє наявність протипожежного водопостачання (пожежні водойми, пожежні гідранти, водонапірні вежі, штучні та природні водойми (озеро, ставок, річка, тощо)). Для всіх об'єктів гасіння, для житлового сектору необхідно підтримувати в належному стані доступні джерела протипожежного водопостачання. Запасів води, які вивозять пожежні автомобілі, вистачає приблизно на 10 хвилин ефективного гасіння пожежі. Після чого, необхідно встановлювати автомобіль на вододжерело, яке має знаходитись у справному стані.

Очікувані результати

Сприяє оперативності пожежно-рятувальних підрозділів під час ліквідації пожеж. Забезпечення оперативного забору води та його безперешкодна подача для цілей пожежогасіння. Швидке подолання наслідків НС, збереження територій, людей та матеріальних цінностей.

Операційна ціль 8 – Комфортне, безпечне, енергоефективне середовище та ресурсозберігаюче виробництво.

Обґрунтування

Забезпечення мешканців комфортними для проживання умовами в громаді передбачає здійснення комплексу заходів щодо ефективного використання ресурсів громади, реформування житлово-комунального господарства, вдосконалення систем інженерних мереж за рахунок технічного переоснащення та запровадження нових технологій, оптимізації витрат енергетичних і матеріальних ресурсів, забезпечення якісного стану логістичної інфраструктури, підвищення рівня загальної безпеки усієї території громади. На стан комфортності та безпечності громади істотно впливає екологічний стан її території.

Очікувані результати

Покращення екологічної ситуації, водопостачання, надання послуг з благоустрою. Поява сучасних місць для відпочинку мешканців. Формування внутрішнього та зовнішнього іміджу громади як екологічно безпечної території. Зменшення бюджетних витрат. Поступовий перехід на відновлювальні джерела енергії.

Операційна ціль 9 – Забезпечення надання якісних житлово-комунальних послуг та послуг з благоустрою.

Обґрунтування

Головною метою впровадження даної операційної цілі є реалізація державної політики, власних повноважень органів місцевого самоврядування в сфері житлово - комунального господарства та благоустрою, забезпечення споживачів якісними житлово - комунальними послугами, зниження витрат на виробництво комунальних послуг, досягнення оптимального співвідношення вартості послуг до доходів населення, створення незалежних умов функціонування, підвищення ролі та відповідальності структурних підрозділів системи житлово - комунального господарства громади, як єдиного цілісного комплексу з надання комунальних послуг населенню, підприємствам та організаціям на території міської ради.

Недостатні темпи перетворень у житлово - комунальному господарстві призвели до того, що підприємства не можуть ефективно працювати в ринкових умовах і надавати населенню послуги належного рівня і якості.

Очікувані результати

- Забезпечення умов безпечного руху автодорогами громади;
- Забезпечення належного утримання загальноміських територій громади;
- Забезпечення належного утримання зовнішнього освітлення громади та його оплати;
- Забезпечення здійснення контролю за виконанням завдань з благоустрою громади
- Надання якісних послуг з централізованого водопостачання та водовідведення,
- Транспортування, постачання теплової енергії, надання послуг з централізованого опалення;
- Забезпечення населення громади житлово-комунальними послугами належного рівня та якості.

Операційна ціль 10 - Забезпечення працездатності та функціонування шкіл і лікарень

Обґрунтування

Школи та медичні установи надають незамінні соціальні послуги. Слід приділяти особливу увагу їх безпеці. Заходи щодо зниження ризику лих повинні бути зосереджені на забезпеченні безперебійної роботи освітніх та медичних закладів в той час, коли вони особливо потрібні. Вони не тільки надають послуги найбільш вразливим групам населення, а також школи і лікарні є джерелом надання допомоги, стимулювання розвитку і добробуту. Вони виконують життєво важливі функції під час і після лих, так як в них часто розміщуються і отримують медичну допомогу потерпілі. Після лих нормальний освітній процес необхідно відновлювати якомога швидше, щоб уникнути соціальних і психологічних наслідків.

Очікувані результати

Оцінка безпеки всіх навчальних, медичних установ і проведення їх реконструкції в разі потреби. Підвищення безпеки медичних і освітніх установ, які виконують додаткові і допоміжні функції на етапі реагування і відновлення після НС.

Операційна ціль 11 – Створення соціально згуртованої громади

Обґрунтування

Як зазначено вище, зменшення ризиків лих – це комплексний підхід. Саме тому необхідно враховувати не лише економічні фактори та надзвичайні ситуації, які відбуваються на території громади, а ще й те, яким чином враховано власне населення та вразливі верстви населення у процесі зменшення ризиків лих та реагуванні на НС.

Очікувані результати

- Створення умов для соціалізації та інтеграції людей з інвалідністю з урахуванням гендерних особливостей;
- Формування дієвих інституцій громадянського суспільства;
- Проведення консультаційної роботи з вразливими верствами населення щодо реагування на НС;
- Визначення відповідальних осіб, які допомагатимуть вразливому населенню у разі НС;
- Створення культурно-дозвільних центрів шляхом облаштування єдиних просторів для клубів, бібліотек, в тому числі дитячих дозвільних кімнат;
- Створення простору для оздоровлення та заняття спортом різних груп мешканців громади;
- Розроблення Концепції розвитку системи надання соціальних послуг;
- Прийняття програми місцевих стимулів для залучення молодих кваліфікованих спеціалістів;
- Вдосконалення системи органів самоорганізації населення;
- Проведення постійних навчань, тренінгів громадських організацій;
- Проведення громадських слухань та консультацій з громадянськістю перед ухваленням найбільш важливих рішень, що впливатимуть на розвиток громади;
- Впровадження технології електронного врядування у різних сферах життєдіяльності, у тому числі запровадження електронних місцевих послуг, електронних черг, мультисервісних мереж.

Операційна ціль 12 – Будівництво місцевої системи оповіщення та оснащення радіозв'язком населених пунктів ТГ

Обґрунтування

Оповіщення населення є фундаментальною складовою системи ЦЗ. Саме цей елемент дозволяє населенню вчасно реагувати на подію, що сталася або може статися. Сучасна система оповіщення дає змогу централізовано здійснювати оповіщення одночасно у всіх населених пунктах.

Очікувані результати

- Встановлення сучасного інформаційно-телекомунікаційного комплексу з використанням новітніх технологій;
- Поліпшення стану оперативного оповіщення центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, органів управління і сил ЦЗ, підприємств, установ, організацій про загрозу виникнення або виникнення НС та інформування населення з питань ЦЗ;
- Підвищення рівня оперативності реагування сил ЦЗ, аварійно-рятувальних служб та підрозділів;
- Підвищення ефективності здійснення заходів з евакуації;

- Своєчасне здійснення ефективних заходів щодо захисту населення, промислових і сільськогосподарських об'єктів від наслідків НС.

Операційна ціль 13 – Поширення інформації про ризики

Обґрунтування

Вся спільнота повинна знати про загрози та фактори ризику, яким вона піддається, щоб мати можливість краще підготуватися і вжити заходів з протидії можливим лихам. Програми з підвищення обізнаності, освіта та зміцнення потенціалу в області зниження ризику лих, проведення мітігаційних заходів є ключовим елементом забезпечення участі громадян в реалізації міських стратегій по зниженню ризику лих. Підвищення готовності допоможе населенню ефективніше реагувати на сигнали місцевої систем раннього оповіщення.

Очікувані результати

Підвищення свідомості та обізнаності серед населення ТГ щодо розуміння ризику лих. Здійснення превентивних заходів шляхом навчання щодо зменшення наслідків лих та катастроф.

Операційна ціль 14 – Укриття населення

Обґрунтування

Укриття в ЗС – основний і найбільш надійний спосіб захисту населення від усіх вражаючих факторів. Цей спосіб передбачає застосування ЗС ЦЗ та найпростіших укриттів. Законодавча підстава - Наказ МВС №579 від 09.07.2020 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду ЗС ЦЗ», Постанови КМУ № 138 від 10.03.2017 «Деякі питання використання ЗС ЦЗ».

Очікувані результати

Готовність ЗС до приймання людей у разі настання НС, аварій, лих та ін. катастроф в особливий період та у мирний час.

Операційна ціль 15 – Навчання населення діям у разі виникнення надзвичайних ситуацій

Обґрунтування

Одним з основних завдань цивільного захисту є підготовка і перепідготовка керівного складу ЦЗ, його органів управління та сил, навчання населення вмінню застосовувати засоби індивідуального захисту та діям у НС (ст. 19, 20, 39-42, 91, 92 Кодексу цивільного захисту України). Згідно зі статтею 19 Кодексу цивільного захисту України до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері цивільного захисту належить забезпечення навчання з питань цивільного захисту посадових осіб органів місцевого самоврядування та суб'єктів господарювання комунальної власності, здійснення підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях.

Очікувані результати

- Організація та проведення навчань населення діям у НС;
- Надання практичної допомоги та забезпечення контролю проведення навчання фахівців на підприємствах, установах та організаціях;
- Навчання в закладах освіти щодо забезпечення необхідного рівня безпеки при НС;
- Інформування населення про НС, які характерні за місцем проживання громади.

Операційна ціль 16 – Створення безпечного простору на території громади

Обґрунтування

Безпека громади охоплює широкий спектр питань, які можуть належати до компетенції різних державних та місцевих структур.

Отже, процес проектування безпечного середовища передбачає залучення та ефективну взаємодію різних інституцій. Водночас необхідна й участь громади, яка буде спроможна формувати та впливати на політику безпеки за місцем проживання.

Очікувані результати

Підвищено рівень безпеки в населених пунктах громади. Покращення комфорту та безпеки для мешканців міста.

Операційна ціль 17 – Рівний доступ усіх мешканців громади до якісних послуг у сферах освіти, охорони здоров'я та дозвілля.

Обґрунтування

Розвиток соціальної сфери з необхідним для своєчасного виявлення людей, які опинились у складних життєвих обставинах з метою надання їм необхідної допомоги. Створення ринку соціальних послуг з чіткими та зрозумілими правилами забезпечить необхідні послуги та мінімізує низку можливих ризиків та труднощів для людей, які опинилися у складних життєвих обставинах, та допоможе запобігти виникненню негативних життєвих умов.

Очікувані результати

Готовність мешканців громади залишатися далі на території громади та розвиватись. Підвищення якості надання послуг освіти, охорони здоров'я, спорту, культурних послуг. Забезпечення комфортних умов проживання для людей з інвалідністю. Створення комфортної соціально-гуманітарної інфраструктури у громаді, яка дає можливість отримувати весь комплекс послуг, без виїзду за її межі та підвищує якість надання послуг.

Операційна ціль 18 - Удосконалення системи збирання та поводження з твердими побутовими відходами.

Обґрунтування

Удосконалення системи збирання та поводження з твердими побутовими відходами — це комплекс взаємопов'язаних та узгоджених у часі заходів: організаційних, технологічних, технічних, ресурсозберігаючих, екологічних, санітарно-гігієнічних, фінансово-економічних, соціальних, інформаційних, освітньо-виховних тощо, спрямованих на розв'язання проблем у сфері поводження з ТПВ; дії, спрямовані на запобігання утворенню ТПВ, їх збирання, транспортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення.

Очікувані результати

- Створення економічно-життєздатної моделі поводження з ТПВ;
- Будівництво майданчиків щодо сортування ТПВ;
- Підвищення ефективності використання вторинної сировини;
- Підвищення рівня екологічної культури населення;
- Формування у жителів населеного пункту дбайливого ставлення до навколишнього середовища та раціонального поводження з ТПВ.

Операційна ціль 19 - Покращення якості навколишнього природного середовища.

Обґрунтування

Збереження природних ресурсів та підвищення якості навколишнього середовища є одним з основних завдань сталого розвитку як громад, так й держави в цілому.

Очікувані результати

Досягнення безпечного для здоров'я людини стану навколишнього природного середовища, підвищення рівня громадської свідомості з питань охорони навколишнього природного середовища, поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки, удосконалення системи інтегрованого екологічного управління шляхом включення екологічної складової до програм розвитку секторів економіки, удосконалення регіональної екологічної політики, зменшення негативного впливу процесів урбанізації на навколишнє природне середовище, припинення втрат біо- та ландшафтного різноманіття, формування екомережі, розвиток заповідної справи, забезпечення екологічно збалансованого використання природних ресурсів.

Операційна ціль 20 – Забезпечення екологічної безпеки.

Обґрунтування

Екологічна безпека – стан навколишнього середовища, при якому стає неможливим погіршення екологічного стану і виникнення небезпеки для здоров'я людей. Екологічна безпека – це компонент національної безпеки, що забезпечує захищеність життєво важливих інтересів людини, суспільства, докiлля та держави від реальних чи потенційних загроз, які створюються антропогенними чи природними чинниками відносно навколишнього середовища.

Очікувані результати

- Поліпшення стану навколишнього природного середовища до більш безпечного для екосистем та населення рівня з урахуванням європейських вимог до якості навколишнього природного середовища;
- Зменшення втрат біо- та ландшафтного різноманіття і сформувати цілісну та репрезентативну екомережу;
- Удосконалення системи екологічно невиснажливого використання природних ресурсів;
- Мінімізація забруднення ґрунтів небезпечними забруднюючими речовинами та відходами;
- Забезпечення переходу до системи інтегрованого екологічного управління у сфері охорони навколишнього природного середовища та розвиток природоохоронної складової в галузях економіки;
- Перехід на систему комплексного державного моніторингу стану навколишнього природного середовища, удосконалення системи інформаційного забезпечення та процесу прийняття управлінських рішень.

Операційна ціль 21 – Розвиток системи моніторингу та прогнозування

Обґрунтування

Сутність і призначення моніторингу та прогнозування полягають у спостереженні, контролі і передбаченні небезпечних процесів та явищ природи, техносфери, зовнішніх дестабілізуючих факторів (збройних конфліктів, терористичних актів тощо), які є джерелами надзвичайних ситуацій, а також динаміки розвитку ситуацій, визначення їх масштабів з метою вирішення завдань щодо запобігання та організації ліквідації лиха.

Від ефективності і якості проведення моніторингу та прогнозування залежить ефективність і якість програм, планів, прийняття рішень щодо запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій.

Очікувані результати

- Створення на основі інтеграції відомчих мереж системи моніторингу та забезпечення її функціонування;
- Розвиток і удосконалення структури системи моніторингу;
- Проведення моніторингу об'єктів навколишнього середовища, створення та ведення банку інформаційних ресурсів системи моніторингу;
- Удосконалення нормативно-методичної бази функціонування системи моніторингу;
- Удосконалення приладово-технічного оснащення та метрологічного забезпечення мережі спостережень системи моніторингу;
- Створення механізму проведення оцінки, прогнозування стану навколишнього природного середовища та підготовки інформації для прийняття управлінських рішень;
- Проведення прикладних наукових досліджень з метою забезпечення наукової підтримки функціонування та вдосконалення системи моніторингу;
- Міжнародне співробітництво у сфері моніторингу.

Операційна ціль 22 – Заходи щодо ліквідації та заміщення алергенних рослин

Обґрунтування

Серед небезпечних для здоров'я людини факторів, які викликають алергічні хвороби, значне місце займають рослини, особливо ті, які ростуть біля наших домівок. Однією з найбільш алергенних вважається амброзія полинолиста. Квітковий пилок в період цвітіння амброзії, який припадає на середину серпня і триває аж до жовтня місяця, має надзвичайно високу алергенну дію на організм людини.

Від даного виду алергії, за даними ВООЗ, по всьому світу страждає більше 70 млн. чоловік! Кожна квітка викидає в атмосферу мільярди частинок пилку, які можуть розноситися вітром на відстань до 500 км.

Очікувані результати

- Розробка рекомендацій щодо біологічних методів боротьби з анемофільними бур'янами, яке дозволить знизити алергенний фон;
- Створення системи своєчасної профілактики і зниження частоти алергічних захворювань. Знизити рослинно-алергенний фон за рахунок впровадження різноманітних методів боротьби з ними;
- Підвищення рівня профілактики та забезпечити своєчасне виявлення алергічних захворювань;
- Зниження летальності, кількості розповсюдженості захворювань, первинний вихід на інвалідність, покращення якості життя хворих з алергічними захворюваннями;
- Зменшення економічних витрат на медичну допомогу хворим з захворюваннями алергічного характеру;
- Створення умов для зниження частоти загострень та ступеню важкості їх перебігу у хворих на алергічні захворювання (бронхіальна астма та полінози), що сприятиме поліпшенню якості життя цих хворих;
- Зменшення до 50 відсотків кількість ускладнень, що виникають при прогресуванні бронхіальної астми та полінозів;
- Науково обґрунтовані рекомендації щодо первинної профілактики алергічних захворювань на основі визначення чинників забруднення довкілля, що викликають ці захворювання.

Операційна ціль 23 – Реконструкція та благоустрій відвідних дренажних каналів

Обґрунтування

Глибинний дренаж і поверхнєве водовідведення – обов'язкові елементи водовідвідної системи, які повинні облаштовуватися на всіх земельних ділянках, з метою захисту споруд та зелених насаджень від осадових та ґрунтових вод. Це стосується житлових комплексів, приватних будівель, садів та парків, АЗС та різних промислових об'єктів. Ґрунтові води та атмосферні осадки несуть велику загрозу для споруд та прилеглої території. Надлишкова волога в ґрунті сприяє руйнуванню основи доріг і доріжок, ущільненню верхніх шарів ґрунтів і, як наслідок, загибелі чагарнику та дерев, а також вимиванню та переміщенню підземних шарів.

Очікувані результати

Виконання заходів з реконструкції і будівництва водовідвідних каналізаційних мереж. Захист території громади від затоплення і підтоплення. Недопущення потрапляння стічних вод у водні об'єкти, розташовані на території громади.

Проблеми, які вирішують водовідвідні каналізаційні мережі та дренажні системи:

Для рослин:

- Ущільнення ґрунтів, особливо у верхніх кулях, внаслідок чого ускладнюється доступ кисню та питних речовин до коріння. Часто це призводить до загнивання кореневої системи та подальшої загибелі рослин;
- Вимивання родючого зовнішнього шару ґрунту швидкими потоками талої та дощової води.
- Замулювання низинних місць та порушення теплового режиму, що сприяє утворенню мху та цвілі на газонах;

Для будівель:

- Підтоплення фундаменту, що веде до розтріскування та подальшого руйнування;
- Проникнення вогкості у будівлю;
- Поява грибка на стінах.

Для доріг:

- Розтріскування дорожнього покриття;
- Руйнування цілісності полотна;
- Освіта калюж, а зимою зледенілих на доріжках.

Крім того, в зимовий час дороги і траси посипаються хімічними реактивами, які дуже шкідливі для рослинності і навіть псують тротуарну плитку та асфальт. Таким агресивним стокам не можна затримуватися не лише на газонах, а й на мощених та асфальтованих дорогах.

Для навколишнього природного середовища:

- Запобігання забрудненню підземних та поверхневих вод;
- Покращення санітарно-екологічного стану водних об'єктів, прибережних смуг водних об'єктів;
- Озеленення, благоустрій населених пунктів громади, збереження природно-заповідного фонду;
- Охорона і раціональне використання земель;
- Додержання законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

Операційна ціль 24 – Заходи для подолання небезпечного підняття рівня відкачуваних шахтних вод та покращення показників очищення

Обґрунтування

Питання безпеки водопостачання на сході України є вкрай актуальним з огляду на затоплення шахт і забруднення водних джерел в регіоні в умовах проявів маловоддя, що спостерігаються останніми роками на території держави. Проблеми забезпечення якісною питною водою жителів Донецької та Луганської областей, підтримки функціонування відповідної інфраструктури потребують належного вирішення.

Очікувані результати

- Впроваджено моніторинг рівнів забруднення та оцінка стану водних ресурсів;
- Боротьба з локальним, регіональним та транскордонним води;
- Відновлення природного стану навколишнього середовища;
- Збереження біологічної різноманітності, територій, що охороняються, а також раціональне використання біологічних ресурсів та управління ними;
- Докорінне вдосконалення діяльності з питань надрокористування;
- Забезпечення екологічної безпеки, усунення збільшення навантаження на навколишнє природне середовище.

Операційна ціль 25 – Залучення міжнародних організацій та організацій місцевого рівня до впровадження підходу зменшення ризику лих

Обґрунтування

Міжнародні неурядові організації, неурядові організації місцевого рівня та організоване громадянське суспільство роблять вагомий внесок в розвиток демократії та дотримання прав людини. Враховуючи новітні демократичні тенденції управління на місцях, величезну роль у вирішенні проблем місцевого значення та визначенні векторів місцевого розвитку відіграють організації громадянського суспільства та міжнародні організації, які покликані ефективно представляти та захищати інтереси членів територіальних громад, зокрема – у відносинах з органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади.

Очікувані результати

- Покращення якості життя в урбанізованому середовищі
- Покращено використання та управління природними ресурсами
- Вдосконалення нормативно – правової бази щодо управління ризиками лих
- Впровадження системи моніторингу та оцінки ризиків лих
- Підвищення матеріальної бази громади
- Залучення інвестицій

Операційна ціль 26 – Накопичення місцевого матеріального резерву для запобігання або ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій

Обґрунтування

Створення та накопичення матеріальних резервів для запобігання виникненню НС і ліквідації їх наслідків (далі – матеріальні резерви) є одним з основних завдань єдиної державної системи цивільного захисту та невід'ємною частиною комплексу заходів щодо запобігання НС, зниженню ризиків їх виникнення, а також зменшенню можливих негативних наслідків. Матеріальні резерви створюються та поповнюються заздалегідь для невідкладного залучення їх для здійснення заходів інженерного, радіаційного, хімічного, медичного, медикобіологічного і протипожежного захисту.

Очікувані результати

- Ефективне та стале функціонування місцевої ланки цивільного захисту громади;
- Наявність матеріального резерву для ефективного попередження НС та оперативної ліквідації наслідків НС;
- Розроблення механізму та порядку використання матеріального резерву;
- Підвищення безпеки населення у разі НС.

Операційна ціль 27 – Організація співпраці місцевих служб, які відповідають за безпеку та населення громади

Обґрунтування

Потреба у безпеці є однією з базових потреб людини, а місцевих спеціалізованих служб та громади – найкращий спосіб її забезпечити. Адже цей підхід ґрунтується на взаємодії між усіма, від кого залежить безпека: між громадою, службами та місцевою владою.

Відповідальна місцева влада завжди зацікавлена у забезпеченні безпечних та комфортних умов на своїй території. Адже від рівня безпеки в громаді залежить і добробут людей, від швидкого й ефективного реагування на будь які надзвичайні ситуації – їхня захищеність.

Очікувані результати

- Залучення підтримки громади;
- Побудова довіри між службами та мешканцями громади;
- Формування довіри до служб екстреного реагування ТГ;
- Підвищення якості життя членів громади;
- Забезпечення нових підходів та рішень у складних питаннях.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії

№ з/п	Операційні цілі	Завдання/заходи та перелік необхідного обладнання для реалізації операційної цілі	Джерела фінансування (тис. грн.)		
			Місцевий бюджет	Обласний бюджет	Інші джерела фінансування
	Операційна ціль 1 – Створення правової бази для забезпечення впровадження підходу управління ризику лих	Визначення обов'язків, обмежень і можливостей. Перегляд та коригування планів та інструкції в галузі розвитку громади, національного законодавства та нормативних актів. Удосконалення місцевої нормативної бази з урахуванням критеріїв стійкості.	-	-	-
		Видання на рівні громади розпоряджень і рішень, які підтримують заходи щодо зниження ризику лих у всіх секторах (державному і приватному).	-	-	-
		Оновлення норм і положень в галузі охорони навколишнього середовища, будівництва та планування з акцентом на зниження ризику лих і закріплення їх за допомогою проведення нових досліджень з оцінки ризику.	-	-	-
	Операційна ціль 2 – Координація діяльності з впровадження підходу управління ризиком лих	Створення координаційної групи та нормативне обґрунтування напрямків її діяльності (затвердження складу групи, розробка положення, плану робіт та інш.)	-	-	-
		Розробка стратегії співпраці для взаємної інтеграції та координації роботи всіх існуючих підрозділів, які відповідають за впровадження підходу.	-	-	-
		Використання формальних протоколів для ведення обліку окремих організацій та служб (пожежних частин, служб швидкої допомоги, медичних служб, поліції, гуманітарних організацій та інших учасників), поліпшення можливості взаємодії між цими підрозділами (інструменти, засоби зв'язку) і розробка сценаріїв для проведення спільних навчань.	-	-	-
	Операційна ціль 3 – Визначення характеру і масштабів притаманних для ТГ лих, створення паспорту загроз ТГ	Підготовка комплексної оцінки ризику (матриця ризику) і карти ризику, що відображають різні сценарії шкоди, включаючи наслідки зміни клімату. Залучення для цього міжнародних технічних експертів	-	-	200000
		Консультації з місцевими зацікавленими сторонами та залучення їх до роботи. Інформування громадськості про проведення оцінки ризиків.	10000	-	10000

		Ведення й оновлення реєстрів про минулі втрати, події і потенційні загрози в теперішній час (Історичні дані).	10000	-	-
		Оцінка загроз. Створення реєстру загроз, а також картування території з урахуванням інтенсивності та ймовірності загроз (включаючи природні явища, антропогенні та інші небезпеки).	-	-	40000
		Оцінка вразливості: Визначення ступеня уразливості і схильності небезпеки населення, сектора розвитку, інфраструктури, виконаних або запланованих проектів. Картування і робота з населенням в зонах високого ризику.	-	-	40000
		Оцінка потенціалу: Визначення потенціалу та ресурсів, наявних в організаціях населених пунктів	-	-	-
		Визначення корекційних заходів і планів зниження ризику	-	-	-
	Операційна ціль 4 – Залучення суб'єктів приватного сектору економіки до участі в заходах зі зменшення ризику лих та катастроф	Диверсифікація місцевої економіки і заходів щодо зниження бідності.	-	-	-
		Планування заходів щодо підвищення стійкості бізнесу в умовах лих/ катастроф/надзвичайних ситуацій.	-	-	-
		Впровадження стимулювання для підвищення стійкості та покарань за невідповідності стандартам безпеки.	-	-	-
		Проведення робочих зустрічей із суб'єктами господарювання щодо визначення пріоритетних напрямків роботи зі зменшення ризику лих.	10000	-	30000
		Залучення суб'єктів господарювання та приватного сектору економіки до практичних навчань з ЦЗ.	-	-	25000
	Операційна ціль 5 – Створення об'єднаного освітнього простору для підвищення обізнаності мешканців громади щодо ризику лих та формування єдиної системи цінностей громади щодо підвищення	Розроблення та впровадження в систему шкільної та позашкільної освіти навчальних модулів зі зниження ризиків лих та екологічних модулів, які розвивають критичне мислення та виховують есо-friendly поведінку.	50000	-	50000
		Впровадження механізмів популяризації Стратегії ЗРЛ через презентації на бізнес- зустрічах, громадських слуханнях, через культурно-просвітницькі та соціальні	20000	-	25000

стійкості та сталого розвитку на засадах єдності та соціальної згуртованості.	заклади, та заходи, орієнтовані на різні цільові групи (діти, молодь, люди похилого віку).			
	Створення контенту для соціальних мереж і ЗМІ та розроблення двомовних матеріалів (для брошур та листівок) про існуючі загрози з метою формування навичок поведінки в разі настання НС;	25000	-	60000
	Організація навчання освітян, представників НГО, волонтерів та громадських активістів на спеціалізованих тренінгах зі ЗРЛ.	-	-	60000
Операційна ціль 6 – Аналіз НС	Консультації з постраждалим населенням перед впровадженням заходів і програм (які допоможуть їм знайти роботу і впоратися з несприятливими економічними умовами після лиха).	-	-	30000
	Створення та зміцнення місцевого потенціалу і стимулювання розвитку, що ґрунтується на знаннях і ресурсах, наявних на місцевому рівні.	-	-	40000
Операційна ціль 7 – Заходи з протидії пожеж	Обстеження території на предмет встановлення засобів пожежного водозабезпечення надземного чи підземного призначення в населених пунктах громади	10000	-	-
	Облаштування пожежних водогонів, надземних та підземних гідрантів, ємностей або їх частин у населених пунктах ТГ з метою недопущення розповсюдження пожеж та швидкого реагування на НС	50000	-	100000
	Вдосконалення системи протипожежної безпеки по соціальних, медичних та освітніх закладах ТГ - розробка ТЗ, ТУ, проектів систем протипожежної безпеки	50000	-	50000
	Придбання та монтаж обладнання систем протипожежної безпеки по соціальних, медичних та освітніх закладах ТГ	80000	-	300000
	Придбання квадрокоптеру для виявлення підпалів/пожеж по території населених пунктів ТГ	-	-	150000
	Забезпечення достатньої кількості обладнання для оперативного пожежогасіння	30000	-	100000
Операційна ціль 8 – Комфортне, безпечне, енергоефективне середовище та ресурсозберігаюче виробництво	Реставрація, часткова заміна теплоізоляції розподільчих трубопроводів на опалення у підвалі та горищі. Теплоізоляція відкритих ділянок трубопроводів та запірної арматури.	150000	-	300000

	Промивка, балансування опалювальної системи (по "довжині" встановлюючи балансувальні клапани, по "висоті" – збільшивши витрату циркуляційними насосами)	50000	-	100000
	Комплексне утеплення будинку.	100000	-	500000
	Впровадження та використання альтернативних та відновлюваних джерел енергії (за можливості).	250000	-	1000000
	Встановлення альтернативних джерел енергії по соціальних об'єктах для опалення та забезпечення електроенергією.	250000	-	1000000
	Встановлення в місцях загального користування (під'їзди, підвали) енергозберігаючих освітлювальних приладів з датчиками руху.	50000	-	100000
	Зміна побутових звичок мешканців будинків у споживанні енергетичних ресурсів (природного газу, теплової та електричної енергії) та води.	-	-	-
Операційна ціль 9 – Забезпечення надання якісних житлово-комунальних послуг та послуг з благоустрою	Поліпшення забезпечення стабільного та якісного функціонування житлово-комунального господарства та об'єктів благоустрою.	500000	-	500000
	Забезпечення заходів з технічного переоснащення об'єктів житлово-комунального господарства.	1000000	-	1000000
	Забезпечення організації належного утримання та санітарного очищення об'єктів благоустрою.	500000	-	500000
	Забезпечення безперервних, безпечних, економічних та зручних умов руху транспортних засобів і пішоходів вулицями і дорогами населених пунктів ТГ	500000	-	500000
	Організація утримання вулиць і доріг населених пунктів ТГ за встановленими для них державними стандартами та нормами якості.	100000	-	50000
	Формування єдиної системи водопостачання та водовідведення в громаді	300000	-	500000
	Реконструкція наявних мереж водопостачання, будівництво водонапірної башти та встановлення зворотного осмосу для очищення води	1000000	-	1000000

		Якісне вуличне освітлення населених пунктів громади	100000	-	100000
		Модернізація матеріально-технічної бази комунальних підприємств і ефективна система управління	1000000	-	1000000
	Операційна ціль 10 - Забезпечення працездатності та функціонування шкіл і лікарень	Проведення оцінки ризику для шкіл і лікарень, здійснення заходів щодо посилення/реконструкції найбільш вразливих з них.	-	-	100000
		Включення даних про уразливість шкіл і медичних установ в загальну оцінку ризиків населених пунктів. Забезпечення дотримання стандартів безпеки.	-	-	-
		Розробка планів дій за результатами оцінки ризиків для існуючих шкіл і медичних установ, що передбачає відбір і реконструкцію найбільш важливих і вразливих установ, а також введення жорстких вимог щодо технічного обслуговування і ремонту.	-	-	-
	Операційна ціль 11 – Створення соціально згуртованої громади	Створення культурно-дозвільних центрів шляхом облаштування єдиних просторів для клубів, бібліотек, в тому числі дитячих дозвільних кімнат.	1000000	-	1000000
		Створення простору для оздоровлення та заняття спортом різних груп мешканців громади.	1000000	-	1000000
		Розроблення Концепції розвитку системи надання соціальних послуг.	-	-	-
		Прийняття програми місцевих стимулів для залучення молодих кваліфікованих спеціалістів.	-	-	-
		Проведення постійних навчань, тренінгів громадських організацій.	20000	-	50000
		Впровадження технології електронного врядування у різних сферах життєдіяльності, у тому числі запровадження електронних місцевих послуг, електронних черг, мультисервісних мереж.	300000	-	300000
	Операційна ціль 12 -Будівництво місцевої системи оповіщення та	Розробка проектно-кошторисної документації для системи оповіщення населення у населених пунктах громади	-	-	250000

	оснащення радіозв'язком населених пунктів ТГ	Придбання та монтаж обладнання системи оповіщення населення	200000	-	2000000
		Придбання радіостанцій цифрового зв'язку старостам населених пунктів ТГ/та супутнього обладнання для їх функціонування	--	-	350000
		Придбання та встановлення інформаційних екранів по населених пунктах ТГ	20000	-	80000
	Операційна ціль 13 – Поширення інформації про ризики	Оновлення щороку оцінки ризиків та публікація результатів на Інтернет-сайтах і в інших засобах масової інформації.	-	-	-
		Створення єдиної географічної інформаційної системи та системи моніторингу, що охоплює всю територію ТГ, яка дозволить всім зацікавленим сторонам, включаючи громадянське суспільство, виробничі галузі (наприклад, сільське господарство, гірничодобувну промисловість, торгівлю і туризм) і науково-технічне співтовариство, вносити в неї інформацію і мати доступ до даних цієї системи.	-	-	100000
		Розповсюдження інформації щодо розуміння ризиків, протидії лих та катастроф через відеоролики, застосування інформаційного табло у м. Гірське та м. Золоте. Встановлення бігбордів, розвинення соціальних мереж, створення Creative Hubs з подальшим розвитком волонтерства.	50000	-	100000
		Залучення освітніх навчальних закладів протягом навчального року, соціальних закладів для інформування вразливих верств населення щодо розуміння ризиків лих.	-	-	-
	Операційна ціль 14 – Укриття населення	Визначення можливих місць для укриття по населених пунктах ТГ.	-	-	-
		Часткове оснащення наявного фонду ЗС, а також визначених місць для укриття з урахуванням укриття маломобільних верств населення	30000	-	150000
	Операційна ціль 15 – Навчання населення діям у разі виникнення надзвичайних ситуацій	Організація та проведення навчань населення діям у НС.	-	-	20000
		Надання практичної допомоги та забезпечення контролю проведення навчання фахівців на підприємствах, установах та організаціях.	-	-	-
		Навчання в закладах освіти щодо забезпечення необхідного рівня безпеки при НС.	-	-	50000

		Інформування населення про НС, які характерні за місцем проживання громади	-	-	-
Операційна ціль 16 – Створення безпечного простору на території громади		Створення єдиної системи упередження правопорушень в громаді – розробка ТЗ, ТУ та проектів	30000	-	100000
		Встановлення системи відеоспостереження у місцях загального користування в населених пунктах громади. Визначення необхідної кількості камер спостереження для населених пунктів ТГ.	100000	-	300000
		Оснащення камерами спостереження в'їздів/виїздів з населених пунктів.	100000	-	300000
		Оснащення камерами спостереження водних об'єктів та місць масового відпочинку громадян.	50000	-	100000
		Забезпечення вуличним освітленням громадських міст в населених пунктах громади.	100000	-	300000
		Організація захисту населення від безпритульних тварин на підставі гуманного поводження з ними та регулювання їх чисельності.	100000	-	300000
		Встановлення огорож на територіях освітніх закладів	200000	-	400000
Операційна ціль 17 – Рівний доступ усіх мешканців громади до якісних послуг у сферах освіти, охорони здоров'я та дозвілля		Відновлення дорожньо-транспортної інфраструктури та забезпечення регулярного транспортного сполучення в населених пунктах громади та між ними.	1000000	-	1000000
		Модернізація матеріально-технічної бази установ та закладів сфери освіти, охорони здоров'я, культури та фізичної культури з урахуванням потреб населення різного віку, статі, стану здоров'я, місця проживання.	350000	-	250000
		Модернізація інфраструктури соціальних послуг з дотриманням принципів недискримінації, доступності та гендерної рівності.	1000000	-	1000000
		Створення екологічного публічного простору для дозвілля, оздоровлення та заняття спортом з урахуванням вимог інклюзивності для різних груп мешканців громади.	100000	-	500000
Операційна ціль 18 – удосконалення системи збирання та поводження з твердими побутовими відходами		Розроблення Схем санітарного очищення для населених пунктів громади.	50000	-	100000
		Організація вивезення побутових відходів на територіях сільських населених пунктів.	200000	-	-
		Організація ліквідації стихійних сміттєзвалищ.	200000	-	600000
		Впровадження роздільного збору побутових відходів (додаткова закупівля контейнерів для відходів, з	300000	-	500000

		урачуванням роздільного збору, облаштування контейнерних майданчиків, закупівля спеціалізованої техніки для організації збирання ТПВ).			
		Підвищення екологічної культури населення щодо загроз неправильного поводження з ТПВ.	-	-	-
	Операційна ціль 19 – Покращення якості навколишнього природного середовища	Аналіз кількісних і якісних показників діяльності підприємства, які здійснюють вплив на довкілля, ефективності запровадження заходів з охорони довкілля і раціонального використання природних ресурсів за відповідний період.	-	-	-
		Розробка перспективних та поточних заходів природоохоронної діяльності з обґрунтуванням потреби щодо обсягів їх фінансування, визначення термінів виконання.	-	-	-
		Відновлення лісів постраждалих від пожеж із впровадженням нових технологій вирощування посадкового матеріалу.	50000	-	250000
		Паспортизація та впорядкування зелених насаджень на території населених пунктів громади. Проведення висадки найбільш ефективних порід дерев для зменшення забруднення повітря та зменшення теплової хвилі в населених пунктах.	100000	-	300000
		Створення рекреаційних зон та екологічних публічних просторів для відпочинку, оздоровлення мешканців громади та зменшення психологічного навантаження через близькості до зони конфлікту.	100000	-	300000
		Покращення стану водних об'єктів (озер, ставків) та берегової лінії на території громади. Підтримання сприятливого санітарно-екологічного стану водоймищ.	-	-	250000
		Паспортизація водних об'єктів.	50000	-	100000
	Операційна ціль 20 – Забезпечення екологічної безпеки	Виявлення екологічно небезпечних об'єктів та видів діяльності на території громади, які можуть призвести до погіршення екологічної ситуації.	-	-	-
		Моніторинг стану навколишнього середовища та небезпечних об'єктів.	-	-	150000
		Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи із населенням щодо правил поводження із відходами і захисту навколишнього середовища.	20000	-	-

		Запровадження новітніх методик озеленення та ведення сільського господарства та зменшення потреб у використанні пестицидів.	-	-	-
		Перехід на систему комплексного державного моніторингу стану навколишнього природного середовища, удосконалення системи інформаційного забезпечення та процесу прийняття управлінських рішень	-	-	-
	Операційна ціль 21 – Розвиток системи моніторингу та прогнозування	Створення на основі інтеграції відомчих мереж системи моніторингу та забезпечення її функціонування.	-	-	-
		Проведення моніторингу об'єктів навколишнього середовища, створення та ведення банку інформаційних ресурсів системи моніторингу.	-	-	100000
		Удосконалення приладово-технічного оснащення та метрологічного забезпечення мережі спостережень системи моніторингу.	100000	-	250000
		Створення механізму проведення оцінки, прогнозування стану навколишнього природного середовища та підготовки інформації для прийняття управлінських рішень.	-	-	-
		Проведення прикладних наукових досліджень з метою забезпечення наукової підтримки функціонування та вдосконалення системи моніторингу.	-	-	250000
		Міжнародне співробітництво у сфері моніторингу.	-	-	200000
		Операційна ціль 22 – Заходи щодо ліквідації та заміщення алергенних рослин	Створення мобільних груп для виявлення порушень фітосанітарного стану на території міста, затвердження спільного графіку рейдів-перевірок зі знищення амброзії на території громади.	-	-
	Забезпечення організації проведення обстежень закріплених територій з метою виявлення розповсюдження амброзії з визначенням їх площ та методів боротьби.		-	-	-
	Придбання спеціального обладнання (оприскувачі, спеціальний захисний одяг тощо).		100000	-	150000
	Придбання препаратів для хімічного методу боротьби з карантинними рослинами.		50000	-	100000
	Проведення рейдів-перевірок зі знищення амброзії.		-	-	-
	Систематичне висвітлення у засобах масової інформації виконання заходів щодо боротьби з амброзією та		-	-	-

		своєчасне попередження населення про формування небезпечної аероалергенної обстановки у населених пунктах територіальної громади.			
		Запровадження просвітницьких проектів у навчальних закладах міста про шкоду амброзії для здоров'я людей та про заходи з її ліквідації.	10000	-	50000
	Операційна ціль 23 – Реконструкція та благоустрій відвідних дренажних каналів	Інвентаризація наявних водовідвідних каналізаційних мереж на території громади, а також перевірка пропускної спроможності.	-	-	-
		Виконання заходів з реконструкції наявних водовідвідних каналізаційних мереж. Будівництво водовідвідних каналізаційних мереж на ділянках доріг, на прибудинкових територіях громади.	300000	-	500000
		Забезпечення мешканців населеного пункту якісною питною водою.	100000	-	-
	Операційна ціль 24 – Заходи для подолання небезпечною підняття рівня відкачуваних шахтних вод та покращення показників очищення	Моніторинг спостережних свердловин у зоні впливу шахт	-	-	500000
		Проведення фундаментальних досліджень з метою виявлення усіх джерел негативного впливу на якість води в басейні	-	-	600000
		Розробка проекту системи управління шахтними водами	250000	-	1000000
		Опріснення шахтних вод методом зворотного осмосу; випаровування у штучній водоймі (ставок-випарник)	-	-	1000000
		Відведення шахтних вод за територію з подальшим скидом їх у інші водні об'єкти або інші геологічні структури.	-	-	2000000
		Демінералізація шахтних вод різними методами (випаровування, виморожування, дистиляція, іонний обмін, зворотний осмос) або комплексне їх застосування	-	-	3000000
	Операційна ціль 25 – Організація співпраці місцевих служб, які відповідають за безпеку та населення громади	Впровадження міжнародних методик зі зменшення ризиків лих.	-	-	150000
		Забезпечення фінансування модернізації існуючої інфраструктури.	-	-	500000
	Операційна ціль 26 – Накопичення місцевого матеріального резерву для запобігання або ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій	Розроблення та затвердження обґрунтованої номенклатури матеріального резерву територіальної громади відповідно до встановлених вимог та норм.	-	-	-
		Придбання будівельних матеріалів (Перелік та кількість у додатку 1)	100000	-	200000
		Придбання дизельних генераторів (Перелік та кількість у додатку 1)	10000	-	50000

		Придбання ємностей для питної води (Перелік та кількість у додатку 1)	10000	-	50000
		Придбання приладів для освітлення (Перелік та кількість у додатку 1)	5000	-	25000
		Придбання будівельних інструментів (Перелік та кількість у додатку 1)	10000	-	50000
		Придбання одягу та взуття (Перелік та кількість у додатку 1)	-	-	100000
		Придбання іншого обладнання та матеріалів для запобігання та ліквідації НС (Перелік та кількість у додатку 1)	20000	-	100000
	Операційна ціль 27 - Організація співпраці місцевих служб, які відповідають за безпеку та населення громади	Проведення координаційних зустрічей спеціалізованих служб та громади	-	-	-
		Розробка положення про взаємодію служб екстреного реагування	-	-	-
		Підвищення ефективності діяльності служб шляхом впровадження європейських методик та залучення кваліфікованих спеціалістів.	-	-	-
		Підготовка та здійснення контролю спеціалізованих служб.	-	-	-
		Створення та поповнення матеріальних та інших ресурсів спеціалізованих служб.	-	-	-

Моніторинг

Впровадження стратегії зменшення ризику стихійного лиха та підвищення стійкості до них є довготривалим та повторюваним процесом. Стратегія повинна бути гнучкою для врахування змін та включення періодичних оцінок для моніторингу прогресу, оцінки прогалин та виявлення змін умов. Моніторинг передбачає постійний процес «навчання на практиці». При розробці та впровадженні стратегії зменшення ризиків лих та підвищення стійкості, організації збирають нову інформацію, спільно розробляють знання та застосовують їх у стратегії, що дозволяє справлятися з майбутніми ризиками та стихійними лихами.

На етапі моніторингу слід:

- Визначити короткострокові, середньострокові та довгострокові цілі;
- Включити часові рамки, ключові результати та основні етапи;
- Визначити або розробити набір показників та встановити орієнтири;
- Контролювати прогрес виконання, з метою оцінки відповідності стратегії баченню;
- За необхідності скоригувати стратегію; переглядати та коригувати цілі.

Таблиця 3 - Індикатори реалізації Стратегії

Операційна ціль	Назва індикатору, по якому можливо відстежити реалізацію цілі	Кількісний показник для реалізації індикатору	Відповідальний за виконання індикатору
Операційна ціль 1 – Створення правової бази для забезпечення впровадження підходу управління ризику лих	Створення правових документів, які стосуються зменшення ризиків лих (положення, плани, інструкції)	Так/ні	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА, АКТЕД, ІМПАКТ
	Відновлення норм та положень в галузі охорони навколишнього середовища ТГ, будівництва та планування з акцентом на зниження ризику лих	Так/ні	
	Розвиток партнерських відносин з місцевими, національними та міжнародними університетами, НДО або науково-технічними структурами, які можуть надавати дані, експертів та результати досліджень	Так/ні	
Операційна ціль 2 – Координація діяльності з впровадження підходу управління ризиком лих	Створення координаційної групи зі зниження ризику лих	1	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА, АКТЕД.
	Розробка Плану роботи координаційної групи зі зниження ризику лих	1	
	Кількість проведених засідань в рік	4	
Операційна ціль 3 – Визначення характеру і масштабів притаманних для ТГ лих, створення паспорту загроз ТГ	Кількість населених пунктів ТГ, в яких проведено оцінку ризиків	3	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА, АКТЕД, ІМПАКТ
	Кількість медичних закладів ТГ, в яких проведено оцінку ризиків	1	
	Кількість освітніх закладів ТГ, в яких проведено оцінку ризиків	1	
Операційна ціль 4 – Залучення суб'єктів приватного сектору економіки до участі в заходах зі зменшення ризику лих та катастроф	Кількість проведених зустрічей у рік/ кількість учасників	7/50	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА, АКТЕД, ІМПАКТ
	Кількість визначених та проведених заходів за рік зі зниження ризику лих на території громади	5	

Операційна ціль 5 – Створення об'єднаного освітнього простору для підвищення обізнаності мешканців громади щодо ризику лих та формування єдиної системи цінностей громади щодо підвищення стійкості та сталого розвитку на засадах єдності та соціальної згуртованості.	Створення creative - hubs, в яких проводитимуться збори щодо інформування зі зменшення ризику лих	1	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Кількість створених робочих місць у об'єднаному освітньому просторі	3	
	Відсоток укомплектування creative - hubs.	100 %	
	Кількість проведених зустрічей щодо інформування зі зменшення ризику лих за рік	10	
	Кількість залучених до зустрічей учасників та кількість людей, для яких проведено інформування щодо розуміння напрямку зниження ризику лих за рік	20/100	
Операційна ціль 6 – Аналіз НС	Ведення статистичних даних щодо НС, які відбувались на території громади	Так/ні	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Створення, підтримання та оновлення бази даних про втрати минулих подій та потенційні загрози в ТГ в даний час	Так/ні	
	Кількість залучених організацій/спеціалізованих служб/експертів, які можуть приймати участь у розробці аналізу НС	10	
	Кількість проведених аналізів НС, розроблених Планів по відновленню та рекомендацій (у разі наявності НС)	у разі настання НС	
Операційна ціль 7 – Заходи з протидії пожеж	Кількість обстежених об'єктів приватного та комунального сектору	1000	ДПРЧ-44 ДПРЗ-3 ГУ ДСНС України у Луганській області спільно з відповідальним виконавцем Гірської міської ВЦА
	Кількість населених пунктів, в яких проведено обстеження території на предмет встановлення пожежного водозабезпечення наземного чи підземного призначення	3	
	Кількість населених пунктів, в яких проведено обстеження приватних підвір'їв	10	
	Кількість встановлених гідрантів	50	

	Кількість населених пунктів, в яких проведено встановлення гідрантів	3	
Операційна ціль 8 – Комфортне, безпечне, енергоефективне середовище та ресурсозберігаюче виробництво	Кількість утеплених будівель об'єктів соціальної сфери	10	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Кількість погонних метрів відремontованого теплоізоляційного трубопроводу	1000	
	Кількість придбаних енергозберігаючих освітлювальних приладів з датчиками руху	500	
	Кількість проінформованого населення щодо переваг енергоефективності	1000	
Операційна ціль 9 – Забезпечення надання якісних житлово-комунальних послуг та послуг з благоустрою	Рівень невдоволеності мешканців якістю житлово-комунальних послуг, %	з 50 до 30 %	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Кількість облаштованих інноваційних пішохідних переходів в населених пунктах громади, з урахуванням потреб маломобільних груп населення, батьків з дітьми, осіб з порушеннями зору	20	
	Кількість облаштованих зупинок громадського транспорту з урахуванням принципів недискримінації та гендерної рівності	20	
	Кількість облаштованих зупинок громадського транспорту об'єктами санітарної гігієни з урахуванням принципів недискримінації та гендерної рівності	10	
	Реконструкція наявних мереж водопостачання, будівництво водонапірної башти та встановлення обратного осмосу для очищення води по населених пунктах громади	так/ні	
	Нові тротуари в населених пунктах громади, з урахуванням вимог доступності - Протяжність відремontованих тротуарів, з урахуванням вимог доступності, м.	500	
	Мешканці села забезпечені якісною питною водою	так/ні	

	Формування єдиного центру управління системою освітлення в громаді, як одного з елементів SMART-сіті	так/ні	
	Кількість безпечних перехресть та пішохідних переходів	30	
	Питна вода відповідає встановленим нормам	так/ні	
	Модернізована матеріально-технічна база комунальних підприємств і ефективна система управління	так/ні	
Операційна ціль 10 - Забезпечення працездатності та функціонування шкіл і лікарень	Кількість шкіл та лікарень, в яких було проведено оцінку ризиків	2/2	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Кількість написаних планів зі зниження ризику лих для шкіл	2	
	Кількість написаних планів зі зниження ризику лих для лікарень	2	
Операційна ціль 11 – Створення соціально згуртованої громади	Кількість створених просторів (оздоровлення, культура)	3	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Кількість проведених навчань, тренінгів громадських слухань за рік	4	
	Налагодження ефективної співпраці НДО, місцевих громадських організацій і місцевої влади з розвитку громади	Так/ні	
	Кількість розроблених положень, концепцій, програм	2	
Операційна ціль 12 - Будівництво місцевої системи оповіщення та оснащення радіозв'язком населених пунктів ТГ	Кількість придбаних та встановлених радіостанцій	9	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Кількість населених пунктів, в яких організовано радіозв'язок	7	
	Розробка ТУ, ТЗ та проекту системи оповіщення	Так/ні	
	Відсоток придбаного та встановленого обладнання системи оповіщення	100	
	Кількість мешканців населених пунктів, які будуть проінформовані про можливі НС, за допомогою радіозв'язку та системи оповіщення	10000	

Операційна ціль 13 – Поширення інформації про ризик	Кількість створених роликів і т. п.	4	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Кількість поінформованого населення за допомогою мультимедійних пристроїв	5 000	
	Кількість створених роздаткових матеріалів (буклетів, брошур, плакатів, тощо)	10 000	
Операційна ціль 14 – Укриття населення	Кількість населення, яке може скористатися обладнаними місцями для укриття	1000	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Кількість населених пунктів з наявними ЗС	5	
	Відсоток оснащення ЗС/кількість оснащених ЗС	100%/20	
Операційна ціль 15 – Навчання населення діям у разі виникнення надзвичайних ситуацій	Кількість проведених тренінгів, занять	15	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Кількість населення, серед яких проведено тренінги та заняття	150	
	Кількість населених пунктів, в яких проведено тренінги та заняття	4	
	Кількість населення, якому надані інформаційні буклети, пам'ятки, плакати	4000	
Операційна ціль 16 – Створення безпечного простору на території громади	Кількість придбаних відеокамер	40	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Створення безпечних умов проживання – рівень задоволеності населення, %	30-50 %	
	Створення єдиної системи упередження правопорушень в громаді – розробка ТЗ, ТУ	Так/ні	
	«Громада вільна від насильства» - цикл інформаційно-просвітницьких заходів щодо неприпустимості насильства - Ступінь вдоволеності рівнем безпеки в громаді (оцінки добре та відмінно), %	%	
	Кількість шкіл та дитячих садків, на територіях яких встановлені огорожі	3/3	
	Кількість шкіл, дитячих садків, на території яких вдосконалено системи протипожежної безпеки	3/3	
	Кількість встановленого вуличного освітлення	50	

<p>Операційна ціль 17 – Рівний доступ усіх мешканців громади до якісних послуг у сферах освіти, охорони здоров'я та дозвілля</p>	<p>Модернізація існуючих і запровадження нових видів соціальних послуг відповідно до потреб населення з урахуванням гендерних особливостей, зокрема забезпечення розвитку якісних і доступних послуг з догляду, у тому числі доглядової інфраструктури</p>	<p>Так/ні</p>	<p>Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА</p>
	<p>Модернізація інфраструктуру соціальних послуг з дотриманням принципів недискримінації, доступності та гендерної рівності – розробка ТЗ, ТУ та проектів</p>	<p>Так/ні</p>	
	<p>Гендерний аудит доступності послуг - Ступінь вдовolenості рівнем безпеки в громаді (оцінки добре та відмінно), %</p>	<p>50 %</p>	
	<p>Удосконалення соціальних послуг для постраждалих від гендерно-зумовленого та домашнього насильства, у т.ч. пов'язаного з конфліктом, карантинними обмеженнями та іншими соціальними викликами, забезпечено підвищення суспільної правосвідомості та попередження злочинності</p>	<p>Так/ні</p>	
<p>Операційна ціль 18 – удосконалення системи збирання та поводження з твердими побутовими відходами</p>	<p>Кількість встановлених ємностей для збирання відходів (окремо для скла, пластику тощо)</p>	<p>100</p>	<p>Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА</p>
	<p>Кількість придбаного/залученого транспорту для вивезення побутових відходів</p>	<p>3</p>	
	<p>Ліквідація/зменшення стихійних звалищ відходів</p>	<p>6</p>	
	<p>Зменшення питомої ваги відходів, що підлягають захороненню на сміттєзвалищі, %</p>		
	<p>Кількість розроблених друкованих матеріалів щодо поводження з твердими побутовими відходами / сортування відходів</p>	<p>10000</p>	
<p>Операційна ціль 19 – Покращення якості навколишнього природного середовища</p>	<p>Впровадження роздільного збору ТПВ в населених пунктах громади</p>	<p>Так/ні</p>	
	<p>Охорона нашого довкілля через захист і освіту громади – кількість проведених заходів щодо захисту навколишнього природного середовища</p>	<p>20</p>	

	Кількість реалізованих ТЗ на проекти з покращення стану озер, ставків та берегової лінії на території громади, одиниць	3	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Щомісячне висвітлення інформації щодо надзвичайних подій, НС та попереджувальних заходах, починаючи з 1 кварталу 2022 року	25	
	Кількість очищених ставків в межах населених пунктів громади	3	
	Впорядкування стану зелених насаджень на території громади	Так/ні	
	Площа залісненої території, га	2	
	Кількість реалізованих ТЗ на проекти з впорядковано стан зелених насаджень на території громади, одиниць	5	
	Проект встановлення альтернативних джерел енергії для опалення дитячих садочків - реалізовано/ні	Реалізовано/ні	
	Обсяг висаджених садженців, одиниць	500	
Операційна ціль 20 – Забезпечення екологічної безпеки	Зменшення випадків забруднення довкілля з боку населення та підприємств громади, %	50 %	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА спільно з ДПРЧ-44 ДПРЗ-3 ГУ ДСНС України у Луганській області
	Забезпечення благоустрою населених пунктів громади на засадах доступності для батьків з дітьми та маломобільних груп населення	Так/ні	
	Кількість проведених зустрічей щодо інформування населення щодо захисту навколишнього середовища	10	
	Кількість придбаних квадрокоптерів	2	
	Кількість виявлених та попереджених пожеж, завдяки придбаним квадрокоптерам	50	
	Проведення інформування мешканців громади про переваги альтернативної енергетики та енергозбереження	Так/ні	
	Проведення інформування населення щодо недопущення спалювання сміття	Так/ні	

	Кількість складених актів про правопорушення за несанкціоновані підпали трави, сміття за рік	100	
Операційна ціль 21 – Розвиток системи моніторингу та прогнозування	Створення на основі інтеграції відомчих мереж системи моніторингу та забезпечення її функціонування	Так/ні	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Проведення моніторингу об'єктів навколишнього середовища, створення та ведення банку інформаційних ресурсів системи моніторингу.	Так/ні	
	Удосконалення приладо-технічного оснащення та метрологічного забезпечення мережі спостережень системи моніторингу.	Так/ні	
	Створення механізму проведення оцінки, прогнозування стану навколишнього природного середовища та підготовки інформації для прийняття управлінських рішень.	Так/ні	
	Проведення прикладних наукових досліджень з метою забезпечення наукової підтримки функціонування та вдосконалення системи моніторингу.	2	
	Міжнародне співробітництво у сфері моніторингу.	Так/ні	
Операційна ціль 22 – Заходи щодо ліквідації та заміщення алергенних рослин	Створення мобільної групи для виявлення порушень фітосанітарного стану на території міста	Так/ні	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Площа прибраної прибудинкової території від алергенних рослин, га	10	
	Кількість проведених рейдів за квартал	10	
	Кількість придбаного спеціального обладнання (оприскувачі, спеціальний захисний одяг тощо)	5	
	Кількість заміщених алергенних дерев по населених пунктах громади	500	
	Кількість друкованого матеріалу щодо небезпеки/поводження/дій у разі виникнення алергічної реакції	10000	
	Кількість інвентаризованих наявних водовідвідних каналізаційних мереж на території громади		Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА

Операційна ціль 23 – Реконструкція та благоустрій відвідних дренажних каналів	Кількість населення, яке забезпечене питною водою	5000	
	Виконання заходів з реконструкції наявних водовідвідних каналізаційних мереж.	Так/ні	
	Будівництво водовідвідних каналізаційних мереж на ділянках доріг, на прибудинкових територіях громади, метри погонні	1000	
Операційна ціль 24 – Заходи для подолання небезпечного підняття рівня відкачуваних шахтних вод та покращення показників очищення	Моніторинг спостережних свердловин у зоні впливу шахт	Так/ні	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Проведення фундаментальних досліджень з метою виявлення усіх джерел негативного впливу на якість води в басейні	Так/ні	
	Розробка проекту системи управління шахтними водами	1	
	Опріснення шахтних вод методом зворотного осмосу.	Так/ні	
	Відведення шахтних вод за територію з подальшим скидом їх у інші водні об'єкти або інші геологічні структури.	Так/ні	
	Демінералізація шахтних вод різними методами (випаровування, виморожування, дистиляція, іонний обмін, зворотний осмос) або комплексне їх застосування	Так/ні	
Операційна ціль 25 – Організація співпраці місцевих служб, які відповідають за безпеку та населення громади	Впровадження міжнародних методик зі зменшення ризиків лих.	Так/ні	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Забезпечення фінансування модернізації існуючої інфраструктури.	Так/ні	
Операційна ціль 26 – Накопичення місцевого матеріального резерву для запобігання або ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій	Розроблення та затвердження обґрунтованої номенклатури матеріального резерву територіальної громади відповідно до встановлених вимог та норм.	Так/ні	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Відсоток придбання будівельних матеріалів (Перелік та кількість у додатку 1)	100 %	
	Відсоток придбання дизельних генераторів (Перелік та кількість у додатку 1)	100 %	

	Відсоток придбання ємностей для питної води (Перелік та кількість у додатку 1)	100 %	
	Відсоток придбання приладів для освітлення (Перелік та кількість у додатку 1)	100 %	
	Відсоток придбання будівельних інструментів (Перелік та кількість у додатку 1)	100 %	
	Відсоток придбання одягу та взуття (Перелік та кількість у додатку 1)	100 %	
	Відсоток придбання іншого обладнання та матеріалів для запобігання та ліквідації НС (Перелік та кількість у додатку 1)	100 %	
Операційна ціль 27 - Організація співпраці місцевих служб, які відповідають за безпеку населення громади	Кількість проведених координаційних зустрічей спеціалізованих служб та громади на рік	5	Відповідальний виконавець Гірської міської ВЦА
	Розробка положення про взаємодію служб екстреного реагування	Так/ні	
	Підвищення ефективності діяльності служб шляхом впровадження європейських методик та залучення кваліфікованих спеціалістів.		
	Підготовка та здійснення контролю спеціалізованих служб.		

*Дані індикатори можуть змінюватися протягом реалізації Стратегії в залежності від потреб